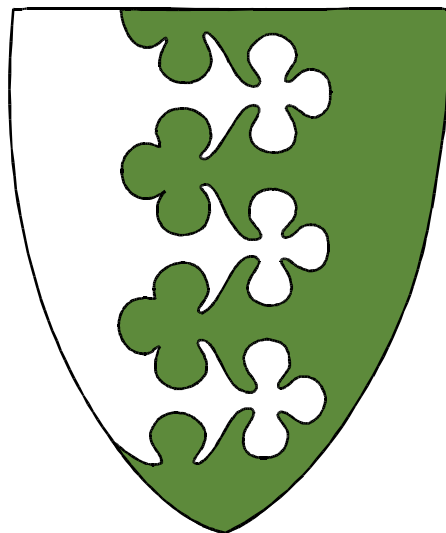

NAMDALSEID KOMMUNE

BUDSJETT 2009 ØKONOMIPLAN 2009 - 2012

Vedtatt av kommunestyret 18.12.2008, k.sak 82/08

<i>Innledning</i>	5
1. <i>Prioriterte satsingsområder i planperioden – oppsummering</i>	6
2. <i>Budsjett 2009</i>	8
2.1. <i>Detaljert investeringsbudsjett 2009</i>	8
2.2. <i>Driftsbudsjett 2009 - budsjettskjema 1 A</i>	12
2.3. <i>Driftsbudsjett 2009 - budsjettskjema 1 B</i>	13
2.4. <i>Investeringsbudsjett 2009 – budsjettskjema 2 A</i>	13
2.5. <i>Investeringsbudsjett 2009 – budsjettskjema 2 B</i>	14
3. <i>Kommunens garantiansvar (simpel kausjon)</i>	14
4. <i>Planforutsetninger</i>	15
4.1. <i>Prisnivå, lønns- og prisvekst, pensjonsutgift</i>	15
4.2. <i>Befolkningsutvikling</i>	15
4.3. <i>Økonomiske rammebetingelser</i>	17
Kommuneopplegget fra staten	17
Frie inntekter og inntektsutvikling i planperioden	19
4.4. <i>Rente og avdragsutgifter</i>	19
Endring av avdragsbetalingen.....	20
4.5. <i>Eiendomsskatt for verker og bruk</i>	20
5. <i>Økonomisk situasjon og handlingsrom</i>	21
5.1. <i>Økonomisk utgangspunkt –vesentlig økt handlingsrom og større usikkerhet</i>	21
5.2. <i>Hovedelementer i det økonomiske opplegget for planperioden</i>	21
5.3. <i>Nøkkeltall for endringer, disposisjoner og resultat</i>	22
5.4. <i>Forventet netto driftsresultat</i>	23
6. <i>Endringer og nye tiltak – Gjennomføring av kommuneplan og tiltak innenfor statlige satsingsområder</i>	24
6.1. <i>Ramme til tjenestefunksjonene</i>	24
6.2. <i>Regionsamarbeid gjennom Midtre Namdal regionråd</i>	24
6.3. <i>Næringsutvikling og samfunnsutvikling</i>	28
Status, utfordringer og tiltak	29
Budsjettmessige endringer og tiltak	30
6.4. <i>Boligpolitikk og bomiljø</i>	30
6.5. <i>Bærekraftig utvikling og miljø</i>	31
Prioriterte satsingsområder	31
Status.....	31
6.6. <i>Plan- og bygningslovsforvaltningen</i>	32
6.7. <i>Politikk og administrasjon</i>	33
Budsjettmessige endringer og tiltak	34
6.8. <i>Organisasjonsutvikling og fellesutgifter</i>	34
IT	34
Organisasjonsutvikling.....	35

Kompetanseutvikling	35
Uønsket deltid.....	37
Lærlinger	37
Sykefravær.....	37
Seniortiltak	37
Inventar, utstyr og beredskapstiltak.....	37
Helse, miljø og sikkerhet (HMS) og miljørettet helsevern (MHV)	37
6.9. Kultur.....	38
Statlige føringer	39
Status og utfordringer.....	39
6.10. Barnehager.....	40
Statlige føringer	41
Status, lokale utfordringer og tiltak.....	41
Budsjettmessige endringer og tiltak	42
6.11. Grunnskole og SFO.....	42
Budsjettmessige endringer og tiltak	43
Statlige føringer	43
Status og lokale utfordringer.....	45
6.12. Voksenopplæring	46
Statlige føringer	47
Status og utfordringer.....	47
6.13. Helsetjenestene og handlingsplan psykisk helse.....	47
Budsjettmessige endringer og tiltak	47
Statlige føringer	48
Status og utfordringer.....	48
6.14. Sosialtjenesten - NAV	50
Budsjettmessige endringer og tiltak	51
6.15. Pleie- og omsorgstjenestene	51
Budsjettmessige endringer og tiltak	52
Statlige føringer	52
Status og lokale utfordringer.....	53
6.16. Kjøkken og vaskeridrift.....	54
6.17. Samferdsel, brannvern og drift av bygninger	54
Samferdsel	54
Brannvern	56
Drift av bygninger.....	56
Svømmehaller	57
6.18. Vannforsyning, avløp og renovasjon.....	58
6.19. Kirken	60
7. Prioriterte investeringer, investeringsbudsjettet 2009-2012.....	61
7.1. Investeringsnivå og finansiering.....	61
7.2. Investeringene - oppsummering	62
7.3. Hovedoversikt	63
7.4. Driftsmessige konsekvenser av investeringene.....	63
7.5. Investeringer til selvkost – oversikt.....	64
7.6. Kommentarer til enkelttiltak - investeringer selvkost	64
7.7. Investeringer utenfor selvkost – oversikt	65
7.8. Kommentarer til enkelttiltak - investeringer utenfor selvkost	66

<i>8. Forventet utvikling i kommunale avgifter og betalingssatser .....</i>	<i>69</i>
<i>9. Stillingshjemler i årsverk.....</i>	<i>71</i>
<i>Vedlegg 1: Økonomisk oversikt drift 2009 – 2012.....</i>	<i>72</i>
<i>Vedlegg 2: Kostrafunksjoner, regnskap 2007, budsjett 2008 og planperioden 2009-2012..</i>	<i>74</i>
<i>Vedlegg 3: Ikke prioriterte nye tiltak/ økte rammer for drift.....</i>	<i>75</i>
<i>Vedlegg 4: Handlingsprogram for psykisk helse - sammendrag.....</i>	<i>76</i>
<i>Vedlegg 5: Økonomisk oversikt investering .....</i>	<i>77</i>
<i>Vedlegg 6: Administrasjonens interne budsjett 2009 (eget dokument).....</i>	<i>78</i>

Innledning

Fremlagte dokument inneholder både *Budsjett 2009* og *Økonomiplan 2009-2012*. Kommunen praktiserer en samordnet budsjettprosess med behandling av langtidsbudsjett og budsjett i desember. På bakgrunn av dette har rådmannen funnet det hensiktsmessig å slå sammen planene til ett dokument. Det er enklere og bedre både for folkevalgte og organisasjonen å forholde seg til ett dokument. Første år i økonomiplan 2009-2012 er dermed identisk med budsjett for 2009.

Formålet med budsjettet er å gjennomføre økonomiplan. Økonomiplan er kommunens langtidsbudsjett. Formålet med budsjettet og økonomiplan er å gjennomføre kommuneplan og andre lokale politiske prioriteringer for tjenesteproduksjon så langt dette er mulig innenfor et forsvarlig økonomisk opplegg. Formålet er også å foreta tilpasninger slik at kommunen leverer tjenester som mest mulig samsvarer med statens og innbyggernes forventninger.

Mål for virksomheten framgår av kommuneplan med underliggende handlingsprogram og andre tilknyttede styringsdokumenter. Årsbudsjettet omhandler gjennomføring. Kommentarene i plandokumentet som vedrører 2009 gjelder derfor både årsbudsjettet og økonomiplan, mens kommentarer vedrørende 2010 – 2012 gjelder økonomiplan.

Budsjett 2009 er basert på regjeringens forslag til statsbudsjett som ble fremlagt den 7. oktober d.å. Utgangspunkt for budsjett og økonomiplan er dagens drift (2008), prioriteringene som kommunestyret la i forrige plan (2008- 2011), enkeltvedtak i 2008 og statlige føringer for kommunens virksomhet. Planen bygger på kommuneproposisjonen og forslaget til statsbudsjett, ajourførte prognoser for utviklingen lokalt og styringsinformasjon om produktivitet fra KOSTRA og andre kilder. Det er foretatt vurderinger mht behov og nivå på tjenestene. I tillegg er det tatt hensyn til partienes prioriteringer i valgprogrammene.

Plandokumentet er tilpasset politisk organisering med kommunestyre, formannskap og planutvalg. Det er lagt vekt på en framstilling som gjenspeiler tjenestefunksjoner i kommunen, selv om dette ikke følges slavisk. Dokumentet er utarbeidet av administrasjonen og gjenspeiler dermed kommunestyrets prioriteringer basert på forslag fra rådmannen. Rådmannens forslag er bygget på en budsjettprosess med innspill fra lederne i kommunen.

Budsjettprosessen

Det er gjennomført 2 informasjonsmøter med formannskapet. Møte med ansattes organisasjoner gjennomføres etter utlegging av rådmannens forslag. Formannskapet ble orientert om bakgrunnen for innholdet i rådmannens forslag 19.11.08. Det har vært lagt vekt på å gi informasjon om endringer i behov og spørsmål knyttet til prioritering. Andre innspill til budsjettprosessen er vurdert fortløpende.

Enhetslederne har hatt innflytelse gjennom forslag til justering av ressursbehovet for dagens drift og drøfting av mulige løsninger.

Formelle forhold knyttet til budsjettets struktur og behandling framgår av saksframlegget til kommunestyret og budsjettvedtaket. Etter kommunestyrebehandlingen er saksframlegget og budsjettvedtaket en del av budsjettet. Forslag som ikke er prioritert, framgår av vedlegg 3.

1. Prioriterte satsingsområder i planperioden – oppsummering

Endringer i befolkningen vil etter hvert kreve tilpasning av tjenestene

Elevtallet i grunnskolen går ned og eldrebølgen har flatet ut. Etter planperioden vil aldersgruppene med størst pleie- og omsorgsbehov reduseres betydelig. På lang sikt skjer en vekst i gruppen yngre eldre som gir en ny eldrebølge etter 2025. I en relativt lang periode vil dermed denne gruppen trolig etterspørre andre kvaliteter ved lokalsamfunnet enn tradisjonell pleie- og omsorg.

I forhold til investeringer, er det viktig å prioritere fremtidsrettede tiltak som kan treffe behovene på en god måte og gi effekter på tilflytting og bosetting. Dette berører både grunnskolene, helsetjenestene, eldreomsorgen, boligtilbudet og idretts- og kulturtilbudet. Gode beslutningsprosesser basert på engasjerte folkevalgte er nødvendig for å oppnå gode prioriteringer, omforente løsninger og legitimitet for de valg som tas.

Styrket interkommunalt samarbeid

MNR-kommunene har i 2008 gjennomført en omfattende prosess for å evaluere erfaringene med dagens samarbeid og utvikle forslag til framtidig samarbeidsstrategi og styringsmodell for MNR. Dette ser nå ut til å resultere i at 4 kommuner (Fosnes, Namdalseid, Namsos og Overhalla) fra 2009 går sammen om å etablere en helhetlig løsning for regionsamarbeidet. Dette innebærer et nasjonalt forsøk med organisering etter samkommuneprinsipper i hele planperioden.

Dette innebærer en løsning der alle kjerneordninger i MNR-samarbeidet underlegges et representativt, felles politisk styringsorgan og en felles administrativ leder. Løsningen er et svar på kommunenes erfaringer med dagens interkommunale samarbeid og skal danne grunnlag for en politisk og faglig mobilisering som er nødvendig for å sikre gode tjenester og utviklingskraft i møte med grunnleggende utfordringer.

Flere nye satsninger på viktige velferdsområder

Denne planen viderefører opplegget og prioriteringene fra forrige plan, men inneholder også nye og omfattende satsninger på flere viktige velferdsområder. Dette oppsummeres slik:

Nærings- og samfunnsutvikling

Innsatsen for næringsutvikling og samfunnsutvikling trappes ytterligere opp.

- Det anvendes vel 6,0 mill over driftsbudsjettet til tiltak for næringsutvikling i planperioden. Dette kommer i tillegg til 7,8 mill til drift av utviklingskontoret og miljø og landbruksforvaltningen i MNR
- Pågående prosess for etablering av industribygg på Storåsen forventes avklart, og det er tatt høyde for at kommunen kan medvirke til å delfinansiere en investering på 20 mill.
- Konesjon for utbygging av Statlandvassdraget forventes avklart i løpet av 1. halvår 2009
- Småsamfunnsatsingen "UNGskaperlyst" videreføres i 2009 og 2010 med en total utgiftsramme på 2,1 mill hvorav 0,9 mill brukes til aktiviteter
- En sammenhengende oppgradering av RV 17, med en framtidsrettet trase gjennom Namdalseid og med bompengefinansiering, forutsettes prioritert i Nasjonal Transportplan.
- Miljøgata (MPG) i Namdalseid sentrum, med tilgrensende miljøtiltak fullføres i 2009.

Omsorgssektoren

- Nytt bofellesskap for brukere med særskilte behov ferdigstilles i 2009

- Bemanningen i omsorgssektoren økes med 5,9 årsverk, hovedsakelig knyttet til bofelleskapet, samt utvidelse av nattjenestetilbudet mv.
- Ny helsefagarbeider fra høsten 2009

Sosialtjenesten

Under forutsetning av godgjenning fra NAV etableres inntil 10 tiltaksplasser for innbyggere med behov for tilrettelagt arbeid i samarbeid med MNVekst AS. Prosess med konkretisering av tiltak og aktuelle løsninger avsluttes i løpet av 1. halvår 2009. Investeringer og kommunale driftstilskudd er innarbeidet i økonomiplan med sikte på etablering i løpet av 2009.

Kultur

Videreføring av småsamfunnsatsingen "UNGskaperlyst" representerer en offensiv satsing på ungdom, kvinner, entreprenørskap og kultur. Flerbrukshall bygges i 2011 med en foreløpig investeringsramme på 25 mill. Ungdomsklubben på Statland får nye lokaler i 2009

Barnehage

Kommunen innfører ny ordning med to hovedopptak og faste oppholdsdager per uke for å bedre situasjonen for barn og ansatte. Tilbud om åpen barnehage videreføres. Satsene for foreldrebetalingen endres ikke i 2009. Økt bemanning ved Vangstunet i 2008 med 0,4 stilling videreføres som fast.

SFO

SFO utvides til å omfatte alle virkedagene i skoleåret fra høsten 2009 samtidig som åpningstiden per dag utvides. Tilbudet på Namdalseid gis i skolen alle dager. SFO på Statland videreføres i Stjerten barnehage.

Grunnskole

Det er fortsatt reduksjon i elevtall. I løpet av planperioden forventes en reduksjon på 15 %. Halvparten av reduksjonen kommer allerede i 2009. Grunnbemanningen beholdes på samme nivå, dvs, færre elever pr lærer. Økt satsning på kompetanseutvikling av undervisningspersonellet.

Investeringer

Samlet investeringsnivå i perioden økes betydelig fra forrige plan. De viktigste investeringene gjelder renovering og utbygging av kommunale bygg:

- Flerbrukshall i Namdalseid med en brutto investering på 25 mill er inntatt i 2011.
- Oppgradering/renovering av sykeheimen i 2010 med 10 mill
- Renovering av helsefløy ved Namdalseid helsetun i 2012 med 3,5 mill
- Investering i aksjer/produksjonsanlegg for tiltaksplasser i 2009 med inntil 4,7 mill
- Renovering av Statland skole i 2009 for 2,76 mill med bakgrunn i bevilgning fra 2008
- Renovering av Namdalseid skole i 2010. Foreløpig ramme 3,2 mill til bygninger og 1,1 mill til bedre trafikkløsning
- Renovering av Statland svømmehall i 2009 ihht tidligere bevilgning på 5,0 mill
- Reserve vannforsyningsanlegg Namdalseid vannverk med 2,0 mill i 2011
- Utbygging og renovering av Statland vannverk i 2010 med 1,5 mill
- Avløpsanlegg Statland i 2011 med 800 tusen
- Adkomstvei til Namdalseid kirke i 2009 med 400 tusen
- Gangvei Vangsmoen – sentrum i 2010 med 750 tusen
- Gatelyst Sjøtrøa, Statland i 2011 med 300 tusen
- Ballbinge Vangsmoen og park i Namdalseid sentrum i 2009 med 880 tusen

2. Budsjett 2009

2.1. Detaljert investeringsbudsjett 2009

	Budsjett 2009	Budsjett 2008	Regnskap 2007
Ansvar: 1000 Fellesinntekter v/Økonomisjefen			
Tjeneste: 88000 Interne finansieringstransaksjoner			
9081 Avsetning til kapitalfond	0	0	1 054 625
9994 Disp.tidl. års overskudd	0	0	-54 625
Sum tjeneste: 88000 Interne finansieringstransaksjoner	0	0	1 000 000
Sum ansvar: 1000 Fellesinntekter v/Økonomisjefen	0	0	1 000 000
Ansvar: 1020 Renter og avdrag			
Tjeneste: 87000 Renter/utbytte og lån			
9076 E.o. avdrag på lån	0	0	319 000
9997 Bruk av bundne fond	0	0	-319 000
Sum tjeneste: 87000 Renter/utbytte og lån	0	0	0
Sum ansvar: 1020 Renter og avdrag	0	0	0
Ansvar: 1050 Økonomisjefen, andre driftsposter			
Tjeneste: 18008 Felles personalkostnader			
1003 Egenkap.innskudd i KLP	270 000	230 000	257 671
Sum tjeneste: 18008 Felles personalkostnader	270 000	230 000	257 671
Tjeneste: 26500 Kommunalt disponerte boliger			
5250 Salg av bolig, (salgskostnader)	0	0	6 467
Sum tjeneste: 26500 Kommunalt disponerte boliger	0	0	6 467
Tjeneste: 28300 Bistand til etablering/oppr. av bolig			
1005 Utlån Husbankmidler	0	1 000 000	425 000
1014 Avdrag innlån forvaltningslån	210 000	325 000	325 000
9082 Avsetning bundne inv.fond	0	0	27 841
9990 Avdrag etableringslån	-210 000	-325 000	-209 122
9992 Bruk av lån	0	-1 000 000	-425 000
9993 Mottatte e.o. avdr.på utlån	0	0	-143 719
Sum tjeneste: 28300 Bistand til etablering/oppr. av bolig	0	0	0
Tjeneste: 39000 Den norske Kirke			
1004 Renovering vinduer i Namdalseid kirke			432 000
Sum tjeneste: 39000 Bistand til etablering/oppr. av bolig	0	0	432 000
Tjeneste: 88000 Interne finansieringstransaksjoner			
9991 Bruk av investeringsfond	-500 000	0	0
			-2 684
9992 Bruk av lån	-2 276 000	-7 056 000	912
9995 Bruk av disposisjonsfond	0	0	-61 186
9996 Bruk av ubundne fond	0	-500 000	0
			-1 565
9999 Overført fra driftsregnskap	-1 535 000	-2 433 000	547
Sum tjeneste: 88000 Interne finansieringstransaksjoner	-4 311 000	-9 989 000	-4 311 645

		Budsjett 2009	Budsjett 2008	Regnskap 2007
Tjeneste: 89900 Årets regnskapsmessige merforbruk/mindreforbruk				
9975 Regnskapsm. mindreforbruk		0	0	22 669
Sum tjeneste: 89900 Årets regnskapsmessige merforbruk/mindreforbruk		0	0	22 669
				-3 592
Sum ansvar: 1050 Økonomisjefen, andre driftsposter		-4 041 000	-9 759 000	838
Ansvar: 1150 Rådmannen				
Tjeneste: 12055 EDB-drift				
1033 Strategisk IT Plan MNR		150 000	100 000	432 624
Sum tjeneste: 12055 EDB-drift		150 000	100 000	432 624
Tjeneste: 20251 IT i grunnskolen				
2041 Elev-PC-er Namdalseid		0	175 000	175 000
Sum tjeneste: 20251 IT i grunnskolen		0	175 000	175 000
Tjeneste: 23151 Andre barne- og ungdomstiltak				
2073 Utredning ungd.klubblokaler Statland		0	0	15 000
9081 Avsetning til kapitalfond		0	0	23 537
Sum tjeneste: 23151 Andre barne- og ungdomstiltak		0	0	38 537
Tjeneste: 27300 Kommunale sysselsettingstiltak				
1012 Kjøp av aksjer i MN vekst		3 235 000	0	0
4025 Etableringstilskudd tiltaksplasser		215 000	0	0
9991 Bruk av investeringsfond		-2 760 000	0	0
Sum tjeneste: 27300 Kommunale sysselsettingstiltak		690 000	0	0
Tjeneste: 32502 Utbygging og drift næringsområder				
1011 Nam Namdalen AS		0	0	5 286
1060 Utbygging av Statlandvassdraget		0	0	76 475
Sum tjeneste: 32502 Utbygging og drift næringsområder		0	0	81 761
Tjeneste: 38000 Idrett				
1009 Utlån andre formål		0	0	310 000
9076 E.o. avdrag på lån		0	0	-177 065
9995 Bruk av disposisjonsfond		0	0	-132 935
Sum tjeneste: 38000 Idrett		0	0	0
Sum ansvar: 1150 Rådmannen		840 000	275 000	727 922
Ansvar: 1210 Leder Namdalseid skole				
Tjeneste: 20200 Undervisning				
2077 Namdalseid skole, oppgradering læremidler		148 000	0	0
2414 Møbler lærerrom Namdalseid skole		0	0	145 827
Sum tjeneste: 20200 Undervisning		148 000	0	145 827
Sum ansvar: 1210 Leder Namdalseid skole		148 000	0	145 827

		Budsjett 2009	Budsjett 2008	Regnskap 2007
Ansvar: 1220 Leder Statland skole				
Tjeneste: 20200 Undervisning				
2076 Statland skole, oppgradering læremidler		0	125 000	0
Sum tjeneste: 20200 Undervisning		0	125 000	0
Sum ansvar: 1220 Leder Statland skole		0	125 000	0
Ansvar: 1330 Leder Omsorg Namdalseid				
Tjeneste: 25300 Pleie, omsorg, hjelp i institusjon				
3020 Bekkenspyler		200 000	0	0
3022 Takmontert heiser institusjon		0	125 000	0
3024 Badekar og badeløfter		0	0	196 483
Sum tjeneste: 25300 Pleie, omsorg, hjelp i institusjon		200 000	125 000	196 483
Sum ansvar: 1330 Leder Omsorg Namdalseid		200 000	125 000	196 483
Ansvar: 1370 Leder Kjøkken- og vaskeridrift				
Tjeneste: 25351 Kjøkken og kantinedrift				
3025 Teknisk utstyr kjøkken 2007		0	144 000	0
Sum tjeneste: 25351 Kjøkken og kantinedrift		0	144 000	0
Sum ansvar: 1370 Leder Kjøkken- og vaskeridrift		0	144 000	0
Ansvar: 1440 Leder Eiendom og teknisk				
Tjeneste: 18000 Diverse fellesutgifter				
2074 ENØK-tiltak		0	3 500 000	125 609
Sum tjeneste: 18000 Diverse fellesutgifter		0	3 500 000	125 609
Tjeneste: 22102 Førskolelokaler				
2071 Vangstunet Barnehage, renov. 2006		0	0	329 966
9996 Bruk av ubundne fond		0	0	-157 803
Sum tjeneste: 22102 Førskolelokaler		0	0	172 163
Tjeneste: 22251 Svømmehall Statland				
2020 Statland sv.hall - renovering		0	5 000 000	0
9984 Spillemidler/rentemidler		0	-2 000 000	0
Sum tjeneste: 22251 Svømmehall Statland		0	3 000 000	0
Tjeneste: 22260 Drift Namdalseid skole				
2075 Opprusting etter branntilsyn		0	0	47 074
Sum tjeneste: 22260 Drift Namdalseid skole		0	0	47 074
Tjeneste: 22261 Drift Statland skole				
2006 Statl.skole, renovering		0	0	28 669
5282 Utskifting lysarmatur		0	0	44 688
Sum tjeneste: 22261 Drift Statland skole		0	0	73 357
Tjeneste: 26100 Botilbud i institusjon				
5272 Renovering tak N.eid helsetun		1 000 000	0	0
Sum tjeneste: 26100 Botilbud i institusjon		1 000 000	0	0

	Budsjett 2009	Budsjett 2008	Regnskap 2007
Tjeneste: 26500 Kommunalt disponerte boliger			
5271 Leiligheter for PU	0	0	91 000
9985 Overføringer fra staten	0	-800 000	0
Sum tjeneste: 26500 Kommunalt disponerte boliger	0	-800 000	91 000
Tjeneste: 30002 Kart og oppmåling			
1017 Kartverk	0	0	100 000
Sum tjeneste: 30002 Kart og oppmåling	0	0	100 000
Tjeneste: 31500 Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak			
1036 Privat boligbygging i et bærekraftig sentrum	0	600 000	0
9980 Salg av fast eiendom og tomt	0	0	-33 084
Sum tjeneste: 31500 Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak	0	600 000	-33 084
Tjeneste: 32502 Utbygging og drift næringsområder			
1055 Statland, grunnlagninvesteringer	0	1 400 000	0
1057 Forstudier gjestehavn Statland	0	0	81 248
1058 Geotekniske undersøkelser Statland	0	0	270 826
9986 Overføringer fra fylkeskommunen	0	-780 000	0
Sum tjeneste: 32502 Utbygging og drift næringsområder	0	620 000	352 074
Tjeneste: 33301 Kommunale veger			
5664 Opprusting veg	1 000 000	500 000	0
5665 Ny adkomstveg Namdalseid kirke	400 000	0	0
5702 Forprosjekt renovering veg	0	0	7 500
5704 Autovern Brørs, Setterslia, Aunlia	225 000	0	0
9077 Trafikksikkerhetsmidler	-150 000	0	0
9083 Bruk av midler vedr. forprosjekt	0	0	-7 500
Sum tjeneste: 33301 Kommunale veger	1 475 000	500 000	0
Tjeneste: 33500 Rekreasjon i tettsted			
2417 Park i Sentrum	460 000	0	0
9074 Dugnad nyanlegg	-90 000	0	0
9985 Overføringer fra staten	-138 000	0	0
Sum tjeneste: 33500 Rekreasjon i tettsted	232 000	0	0
Tjeneste: 33501 Nærmiljøanlegg			
2416 Ballbinge Vangsmoen	420 000	0	0
9074 Dugnad nyanlegg	-74 000	0	0
9986 Overføringer fra fylkeskommunen	-200 000	0	0
Sum tjeneste: 33501 Nærmiljøanlegg	146 000	0	0
Tjeneste: 34000 Produksjon av vann			
6223 V Renovering vannbeh.anlegg Rosset	0	570 000	0
Sum tjeneste: 34000 Produksjon av vann	0	570 000	0
Tjeneste: 34500 Distribusjon av vann			
6216 V Forprosjekt vannforsyning Statland	0	0	44 907
6220 V Ledningsanlegg vann Holten Tinglum	0	0	180 394
6222 V Vannforsyning Øvre Langvika 2007	0	0	186 514
6224 V Utbygging Statland vannverk 2008	0	300 000	0
Sum tjeneste: 34500 Distribusjon av vann	0	300 000	411 815

Tjeneste:	35351 Pumpestasjoner og ledningsanlegg			
6218	K Ledningsanlegg avløp Tinglem	0	0	39 205
6310	K Forprosjekt avløp Statland	0	0	44 907
6311	K Anleggskostn. avløp Øvre Langvika	0	0	183 142
6312	K Statland, avløpsledning og pumpestasjon	0	800 000	0
	Sum tjeneste: 35351 Pumpestasjoner og ledningsanlegg	0	800 000	267 254
Tjeneste:	88000 Interne finansieringstransaksjoner			
9992	Bruk av lån	0	0	-84 656
	Sum tjeneste: 88000 Interne finansieringstransaksjoner	0	0	-84 656
	Sum ansvar: 1440 Leder Eiendom og teknisk	2 853 000	9 090 000	1 522 606
	T O T A L T	0	0	0

2.2. Driftsbudsjett 2009 - budsjettskjema 1 A

Tekst	Regnskap 2007	Rev. budsj. 2008	Oppr. budsj 2008	Budsjett 2009
Skatt på inntekt og formue	22 013 451	22 506 000	23 821 000	24 215 000
Ordinært rammetilskudd	49 645 078	51 633 000	49 772 000	58 877 000
Skatt på eiendom	438 962	658 000	658 000	768 000
Andre direkte eller indirekte skatter			0	
Andre generelle statstilskudd	954 374	1 115 000	1 042 000	1 170 000
Sum frie disponible inntekter	73 051 865	75 912 000	75 293 000	85 030 000
Renteinntekter og utbytte	1 005 374	1 558 000	1 054 000	1 149 700
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	3 593 888	4 813 000	4 364 000	5 659 000
Avdrag på lån	4 709 600	4 909 000	4 909 000	4 174 000
Netto finansinnt./utg.	7 298 114	-8 164 000	-8 219 000	-8 683 300
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0		0	
Til ubundne avsetninger	2 800 821	324 000	200 000	1 073 000
Til bundne avsetninger	773 775	289 100	122 000	126 600
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	2 961 911	124 000		0
Bruk av ubundne avsetninger	527 500	1 939 100	1 423 600	240 000
Bruk av bundne avsetninger	705 651	1 043 900	537 000	935 000
Netto avsetninger	620 466	2 493 900	1 638 600	-24 600
Overført til investeringsbudsjettet	1 565 557	4 505 800	2 433 000	1 535 000
Til fordeling drift	64 808 670	65 736 100	66 279 600	74 787 100
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	64 684 647	65 736 100	66 279 600	74 787 100
Mer/mindreforbruk	120 023	0	0	0

2.3. Driftsbudsjett 2009 - budsjettskjema 1 B

Tekst	Regnskap 2007	Rev. budsj. 2008	Oppr. budsj 2008	Budsjett 2009
Fordelt til Det kirkelige Fellesråd	1 227 414	1 394 200	1 394 200	1 446 200
Fordelt til kommunens drift	63 457 233	64 341 900	64 885 400	73 340 900
Sum fordelt	64 684 647	65 736 100	66 279 600	74 787 100

Disponering av fond

Rammeområde formannskapet

Til dekning av tidligere regnsk.m.
merforbruk

	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	2 800 821	324 000	200 000	1 073 000
Til bundne avsetninger	773 775	289 100	122 000	126 600
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	2 961 911	124 000	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	527 500	1 939 100	1 423 600	240 000
Bruk av bundne avsetninger	705 651	1 043 900	537 000	935 000
Netto avsetninger	620 466	2 493 900	1 638 600	-24 600

2.4. Investeringsbudsjett 2009 – budsjettskjema 2 A

Tekst	Regnskap 2007	Rev. budsj. 2008	Oppr. budsj 2008	Budsjett 2009
Investeringer i anleggsmidler	3 285 525	26 163 800	13 339 000	4 218 000
Utlån og forskutteringer	997 957	1 268 000	1 230 000	3 505 000
Avdrag på lån	644 000	325 000	325 000	210 000
Avsetninger	1 106 003	22 700	0	
Årets finansieringsbehov	6 033 485	27 779 500	14 894 000	7 933 000
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	3 194 567	15 467 000	8 056 000	2 276 000
Inntekter fra salg av anleggsmidler	33 084	1 000 000		
Tilskudd til investeringer				
Mottatte avdrag på lån og refusjoner	529 906	5 159 000	3 905 000	862 000
Andre inntekter				
Sum ekstern finansiering	3 757 557	21 626 000	11 961 000	3 138 000
Overført fra driftsbudsjettet	1 565 547	4 505 800	2 433 000	1 535 000
Bruk av avsetninger	733 049	1 647 700	500 000	3 260 000
Sum finansiering	6 056 153	27 779 500	14 894 000	7 933 000
Udekket/udisponert	22 668	0	0	0

2.5. Investeringsbudsjett 2009 – budsjettskjema 2 B

Funksjon	Regnskap 2007	Revidert bud. 2008	Oppr. budsj. 2008	Budsjett 2009
120 Administrasjon	432 624	100 000	100 000	150 000
180 Div. fellesutgifter	125 609	3 200 000	3 500 000	
202 Grunnskole	320 827	315 000	300 000	148 000
221 Førskolelokaler og skyss	329 966	7 300 000		
222 Skolelokaler og skyss	120 430		5 269 000	
231 Aktivitetstilbud barn og unge	15 000			
253 Pleie, omsorg og hjelp i institusjon	196 483	338 800		200 000
261 Botilbud i institusjon		270 000		1 000 000
265 Kommunalt disponerte boliger	97 467	5 484 000		
273 Kommunale sysselsettingstiltak				215 000
300 Fysisk tilrettelegging og planlegging				
303 Kart og oppmåling	100 000			
315 Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak		600 000	600 000	
325 Tilrettelegging og bistand næringslivet	428 549	2 545 000	1 400 000	
333 Kommunale vegar	7 500	4 000 000	500 000	1 625 000
335 Rekreasjon i tettsted				880 000
340 Produksjon av vann		570 000	570 000	
345 Distribusjon av vann	411 816	415 000	300 000	
350 Avløpsrensing	267 254			
353 Avløpsnett/innsamling avløpsvann		915 000	800 000	
380 Idrett		111 000		
390 Den norske Kirke	432 000			
Sum investert i anleggsmidler	3 285 525	26 163 800	13 339 000	4 218 000

3. Kommunens garantiansvar (simpel kausjon)

Tall i tusen kroner

	1/1 2009	1/1 2008	Utløper
Kommunekreditt Norge AS	5 220	5 580	01.04 2023
Kommunekreditt Norge AS	600	666	15.04 2019
Kommunekreditt Norge AS	280	295	01.04 2023
Sum	6 100	6 541	

4. Planforutsetninger

4.1. Prisenivå, lønns- og prisvekst, pensjonsutgift

Langtidsbudsjettet 2009 - 2012 er utarbeidet i faste 2009-kroner. Det er innarbeidet en lønnsvekst og prisvekst fra 2008 på hhv 5,0 og 3,6 %. Statens deflator som er et vektet gjennomsnitt av lønns- og prisveksten er med dette beregnet til 4,5%.

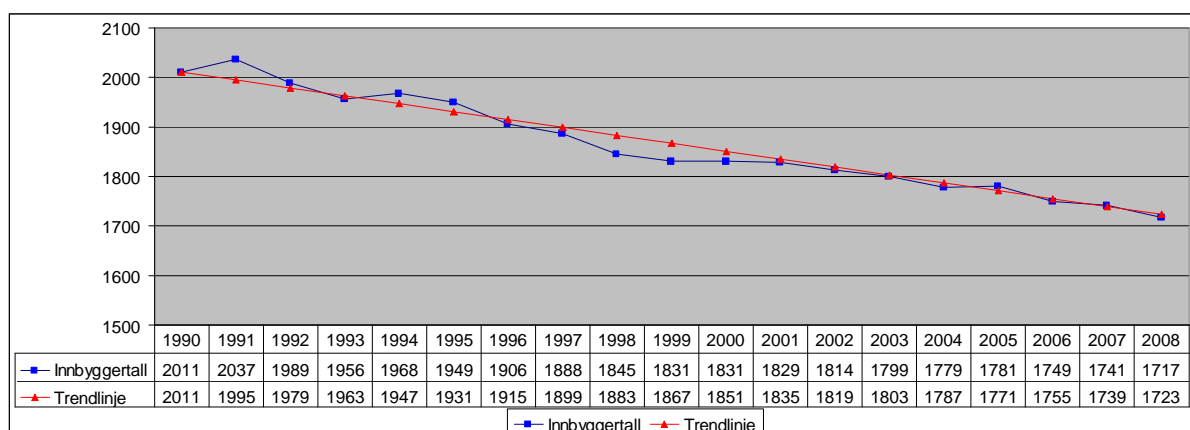
Det er innarbeidet en årslønnsvekst fra 2008 til 2009 på 5,0 %. Overhenget er beregnet å utgjøre 2,3%. Avsetning til dekning av lønnsoppgjør i 2009 utgjør 1 500 tusen. I tillegg kommer overheng fra 2008 som er innarbeidet i grunnbudsjettet.

Pensjonskostnadene i KLP forventes å ligge på et noe lavere nivå i 2009 enn i 2008. Forventet betalbar pensjonsutgift til KLP er i 2008 hhv 17,5 % for fellesordningen, 16,9% for sykepleierordningen og 32,9% for tillitsvalgtordningen. I SPK øker premien fra 9,9 % i 2008 til 11,2 % til 2009. Premiebetalingen er høyere enn regnskapsmessig kostnad (forventet normalpremie). Avviket (premieavviket) amortiseres til utgiftsføring over 15 år og beslaglegger dermed likviditet. Den videre utviklingen i balansen mellom premiebetaling og premiekostnad må vurderes fortløpende i perioden. Evt. uheldig utvikling i forhold til likviditet oppveies ved anvendelse av premiefond.

Pris og lønnsvekst etter 2009 er ikke innarbeidet, men forutsettes kompensert i de aktuelle år gjennom statsbudsjettet og vekst i egne inntekter.

4.2. Befolkningsutvikling

Tabellen nedenfor viser befolkningsutvikling i Namdalseid kommune fra 1990 – 2008. Befolkningsutviklingen samsvarer med trendlinjen med tilfeldige svingninger de enkelte år. Gjennomsnittlig nedgang er 16 personer pr. år.

Tabellen nedenfor viser faktisk utvikling siden 2004 til i dag, samt fremskrevet til 2025.

	Faktisk utvikling						Fremskrevet 2009 – 2025					
	2004	2005	2006	2007	2008	2008*	2009	2010	2011	2012	2020	2025
0-5 år	113	121	102	105	99	106	103	107	107	108	112	112
6-15 år	246	246	250	243	225	231	230	216	212	210	195	206
16-66 år	1 094	1 089	1 075	1 067	1073	1075	1 067	1 067	1 066	1 064	1 011	955
67-79 år	206	197	189	190	190	187	185	186	190	192	255	296
80-89 år	105	112	114	114	104	100	106	103	99	98	81	81
90 år +	15	16	19	22	26	25	25	26	30	30	22	17
Sum	1 779	1 781	1 749	1 741	1717	1724	1 716	1 705	1 704	1 702	1 676	1 667

* Folketall pr. 1.07.2008

Oversikten over befolkningen er oppsatt i hht. grupperingen som benyttes i kostnadsindeksene for tildeling av rammetilskudd. Det er særlig barn i grunnskolealder og gruppen eldste av de eldre som har stort utslag på rammetilskuddet.

Barn i skolepliktig alder reduseres i planperioden. I skoleåret 2007/2008 var det 225 elever. Mot slutten av planperioden forventes et barnetall på 200 for skoleåret 2012/2013 (dvs en reduksjon på 13 %). Dette skyldes i hovedsak at barnekullene som begynner på skolen er noe mindre enn barnekullene som går ut av ungdomsskolen. Kommunen har erfaringsmessig en netto tilflytting av barn, spesielt i grunnskolealderen. Dette er hensyntatt i prognosen. Etter planperioden forventes ytterligere nedgang før tallet øker til vel 200.

Antall eldre over 80 år forventes ikke å endre seg vesentlig i løpet av planperioden. Antall eldre er nå på topp og vil flate ut i planperioden. Etter planperioden vil kommunen få en kraftig nedgang i antall eldre. Etter 2025 vil det komme en ny eldrebølge.

Kommunen vil allerede fra slutten av planperioden merke en økning i befolkningsgruppen mellom 67 og 79 år. Fram mot 2025 vil denne gruppen øke over 50 %.

Nedgang og endring i sammensetningen skaper følgende hovedutfordringer:

- Tilpasse ressursbruken i eldreomsorgen til et lavere behov fra slutten av planperioden
- Legge forholdene til rette og utvikle tjenestetilbud for gruppen unge eldre
- Behov for å iverksette tiltak som kan motvirke nedgang i sysselsetting og netto utflytting.
- Tilpasse ressursbruken i grunnskolen til et lavere elevtall

Ved beregning av rammetilskuddet benyttes en kostnadsfaktor der utgiftsutjevningen beregnes etter befolkningssammensetning, kommunens geografi, reiseavstander etc. For 2008 er kostnadsfaktoren 1,3794. Den er beregnet økt til 1,3929 i 2009, det forventes med andre ord at kommunen blir litt dyrere å drive. Gjennomsnittet i landet er 1,00. Gjennom dette uttrykkes at Namdalseid kommune er ca. 39 % dyrere å drive enn gjennomsnittskommunen i landet.

4.3. Økonomiske rammebetingelser

Kommuneopplegget fra staten

Endringer i inntektssystemet gir fra 2009 vesentlig bedre rammebetingelser fra staten for Namdalseid. Dette utgjør ca 2,6 mill og gir et løft i inntektsnivået. Videre inntektsutvikling vil følge generell utvikling.

Kommuneproposisjonen 2009

Kommunal og regionaldepartementet la fram St.prp. nr 57, *Kommuneproposisjonen* den 20. mai. I denne ligger foruten analyser og status for kommuneøkonomien i 2008, også regjeringens forslag til opplegg i 2009.

Statsbudsjettet 2009

Regjeringens budsjettforslag for 2009 gir en vekst i kommunesektorens samlede inntekter på om lag 8,4 mrd. kr i 2009, eller 3 pst. Veksten er i tråd med vanlig praksis regnet fra anslått inntektsnivå i 2008 i revidert nasjonalbudsjett 2008. Anslaget på kommunesektorens skatteinntekter i 2008 er oppjustert med 1 mrd. kr etter at revidert nasjonalbudsjett ble lagt fram. Disse skatteinntektene får kommunesektoren beholde i 2008, men ikke senere, og de inngår ikke i grunnlaget for beregning av vekst fra 2008 til 2009.

Den nominelle veksten i de frie inntektene, som består av rammetilskudd og skatteinntekter, for kommunene er anslått til 4,66 mrd, som tilsvarer ca 6,3 %. Reell vekst i frie inntekter, etter korrigerings for lønns- og prisvekst på 4,5 %, er anslått å bli 1,7 % (regnet fra anslag på regnskap 2008). Dette utgjør 2,8 mrd.

Av veksten er 160 millioner kroner knyttet til reell økning i de veiledende satsene for økonomisk sosialhjelp med 5 prosent.

Veksten i frie inntekter skal m.a. dekke kommunesektorens økte demografikostnader i 2009, som er anslått til 1,5 mrd. i 2009. Regjeringen mener at de frie inntektene i 2009 skal gi rom for flere årsverk i pleie og omsorg. De frie inntektene skal også bidra til etablering av dagtilbud til demente i 2009.

I grunnskolen legges det til rette for forsterket opplæring på 1.-4. trinn og 2 timer fysisk aktivitet på barnetrinnet.

Veksten i frie inntekter skal også dekke kommunenes merutgifter knyttet til NAV-reformen. I 2009 er merutgiftene anslått til 70 millioner kroner.

Regjeringen foreslår at skatteinntektenes andel av de samlede inntektene skal utgjøre om lag 45 pst. av de samlede inntektene i 2009. Andelen anslås til 47 pst. for 2008.

Anslaget på kommunesektorens skatteinntekter i 2009 er oppjustert med 2,7 mrd basert på endelig ligning for 2006. Oppjusteringen er fordelt med 2 350 mill på kommunene og 395 mill på fylkeskommunene. Ordningen med å tilføre kommunene selskapskatt som rammeoverføring avvikles f.o.m. 2009.

Det innføres en ny rentekompensasjonsordning for kirkebygg, skoler og svømmeanlegg. Opptrappingsplan for rusfeltet styrkes og bostøtteordningen forbedres.

Regjeringen signaliserer en videre vekst, men ikke så sterk som den ekstraordinære veksten grunnet omleggingen av regiontilskuddet i 2009. Det må imidlertid forventes at veksten vil være knyttet til nye oppgaver og utgifter som kommunen ikke har i dag.

Nytt inntektssystem for kommunene

Regjeringen fremmet i kommuneproposisjonen 2009 forslag til endringer i inntektssystemet for kommunene. Målsettingen med endringene er å få en jevnere fordeling og større forutsigbarhet når det gjelder kommunenes inntekter. Elementer i det nye inntektssystemet for kommunene er redusert skatteandel, økt grad av inntektsutjevning av skatteinntekter, avvikling av den kommunale selskapsskatten, omlegging av distriktpolitiske tilskudd, et nytt inntektsgarantitilskudd, et nytt veksttilskudd og hovedstadstilskudd. Innbyggertilskuddet og utgiftsutjevningen vil bli beregnet ved hjelp av befolkningstall pr. 1. juli året før budsjettåret, og ikke 1. januar i budsjettåret som nå. For de øvrige tilskudd og beregning av inntektsutjevning endres ikke telledatoen.

Som et ledd i regional- og distriktpolitikken ønsker regjeringen at kommuner i Nord-Norge skal sikres muligheter til å gi et bedre tjenestetilbud enn kommuner ellers i landet. Kommuner i Nord-Norge får derfor et eget tilskudd. Fra 2009 får Namdalen tilskudd etter samme sats som Nordland, siden de bl.a. sliter med fraflytting, og i stor grad har de samme utfordringene som kommuner sør i Nordland. Tilskuddet blir utbetalt som en lik sats per innbygger, og utgjør for Namdalseid 2,6 mill i 2009. Tilskuddet beregnes med utgangspunkt i folketallet pr. 1. januar året før budsjettåret.

Nye kostnadsnøkler for kommunene vil bli lagt fram i kommuneproposisjonen 2011. Da vil hovedtyngden av tilskudd til barnehager bli innlemmet i inntektssystemet, og en ny samlet kostnadsnøkkel presenteres.

Momskompensasjonsordningen

Den generelle momskompensasjonsordningen ble innført i 2004 som en erstatning for en mer begrenset ordning. Det er vedtatt en endring av ordningen som legger føringer for hvordan momskompensasjonen skal håndteres. Endringen innebærer at momskompensasjon som genereres fra investeringer ikke tas inn i driftsregnskapet som en driftsinntekt, men går inn i investeringsregnskapet. Ordningen er innført som en overgangsordning hvor endringen gradvis innarbeides over fem år fra og med 2010, der det legges stadig sterkere føringer på hvordan momsrefusjonen fra investeringer kan disponeres. Fra og med 2014 må all momsrefusjon fra investeringer føres i investeringsregnskapet.

Endringen vil ikke påvirke kommunesektorens samlede inntekter, men vil sette noe sterkere grenser på bruken av inntektene. For Namdalseid kommune vil ikke dette innebære store utfordringer da dette er en praksis en allerede bruker. Momskompensasjon fra investeringer er blitt overført investeringsregnskapet og har gått inn som kommunens egenfinansiering med 20 %.

Frie inntekter og inntektsutvikling i planperioden

Tall i tusen kroner. * Etter 2. justering 2008.

	2008 (Oppr.)	2008 (Rev.)*	2009	2010	2011	2012
Inntekts- og formuesskatt	23 821	22 506	24 215	24 215	24 215	24 215
Rammetilskudd	49 772	51 633	58 877	58 500	58 048	58 763
Eiendomsskatt	658	658	768	768	1 258	1 258
Andre frie inntekter	1 042	1 115	1 170	1 170	1 170	1 170
Sum frie inntekter	75 293	75 912	85 030	84 653	84 691	85 406
Renteutgifter	4 364	4 813	5 659	5 548	6 006	6 536
Renteinntekter og utbytte	1 054	1 558	1 150	1 167	1 159	1 150
Avdrag på lån	4 909	4 909	4 174	4 412	5 321	6 104
Netto finansutgifter	8 219	8 164	8 683	8 793	10 168	11 490
Overføring til invest.regnskapet	2 433	4 506	1 535	3 302	5 378	1 308
Til fordeling drift og avsetning	64 641	63 242	74 812	72 558	69 145	72 608

De frie oppgavekorrigerede inntektene viser en nominell vekst på 10,3 % fra 2008 til 2009. Korrigeret for lønns- og prisvekst på 4,5 % blir det en realvekst på 5,8 % fra 2008 til 2009.

Grunnlag for skatteanslaget.

Det kommunale skattøret for alminnelig inntekt for personlige skattytere økes fra 12,05% i 2008 til 12,80% i 2009. Skatteanslag og inntektsutjevning sees under ett og bygger på stipulert skatteinngang på landsbasis som er beregnet til vel 109,5 mrd. kroner i 2009, mot antatt 101,5 mrd i 2008. Det er en økning i forhold til inneværende år på 7,9 %, korrigeret for bortfallet av selskapsskatten. Den forholdsvis store økningen må ses på bakgrunn av en forutsetning om fortsatt økonomisk vekst og avvikling av ordningen med selskapsskatt som tilfaller kommunene. Skatt og inntektsutjevning er for Namdalseid beregnet til 36,47 mill i 2009. Anslaget er videreført på dette nivå i perioden, men korrigeret for virkningen av endringer i folketallet.

Rammetilskuddet.

Anslag for rammetilskuddet bygger på føringene i statsbudsjettet og tilleggsproposisjonen, prognosemodell fra KS og ventet endring i folketallet. For øvrig inneholder rammetilskuddet de samme elementer som før. Øremerket tilskudd til psykiatri og noen mindre sektortilskudd, samt kompensasjon for statlige satsingsoppgaver og merkostnader er innlemmet. Det er ikke tatt hensyn til endringer som kan komme seinere i planperioden.

4.4. Rente og avdragsutgifter

Netto renteutgift pr år øker i løpet av planperioden med 877 tusen sammenlignet med 2008. Dette skyldes økt gjeld som følge av nye investeringer. Avdragsutgiftene øker tilsvarende med 1930 tusen pr år. Ordinær lånegjeld øker fra 94,6 mill. i 2008 til 107,9 mill. i 2012. Det vises til kapittel 7.

I starten på planperioden er ca. 43,2 % knyttet til ulike fastrenteavtaler, mens resten, ca. 56,8% ligger på flytende rente, ft. ca 6,65 %. I henhold til kommunens finansreglement skal

minst 40% av lånemassen være fastrentelån. Renteavtaler som opphører i slutten av planperioden er lagt inn med basis 6,0 % pa.

Endring av avdragsbetalingen

Ihht kommunelovens § 50 har kommunen et avdragsnivå som tilfredsstillende minstekravene med akseptabel margin. Opplegget gir rom for at det foretas en viss lette i avdragsbetalingen i planperioden med 800 tusen pr. år, til sammen 3,2 mill. Grunnlaget for tiltaket bortfaller dersom investeringsaktiviteten økes, spesielt først i perioden. I oversiktene for avdragsutgift er denne avdragsletten innarbeidet.

4.5. Eiendomsskatt for verker og bruk

Skattesatsen trappes videre opp fra 6 promille i 2008 til 7 promille i 2009 og videre i planperioden. En av intensjonene ved innføring av eiendomsskatt er å styrke finansieringen av kommunens arbeid med næringsutvikling. Det vises til kapittel 6.3.

Pr. i dag er det to hovedområder som kan ilegges eiendomsskatt:

- Boliger, fritidsboliger og boliger på gårdsbruk (ikke driftsbygninger).
- Eiendommer som tilhører verker og bruk, herunder anlegg og distribusjonsnett for el kraft og telenett.

Det ble innført skatt på verker og bruk f.o.m 2006. En anslo da et skattegrunnlag på ca 50 mill, mens gjennomført takst viste et grunnlag på 107 mill. El- og teleanlegg utgjør 92,7 % av skattegrunnlaget. Eiendomsskatten kan ilegges i ett intervall på 2 –7 promille. 2 promille er maksimumssats i innføringsåret, deretter kan den trappes opp med 2 promille pr år inntil taket på 7 promille nås. I økonomiplanen er det beregnet en inntekt på 768 tusen i 2009 stigende til 1258 tusen i 2011, dette som en konsekvens av at det antagelig blir etablert en ny kraftledning fra Overhalla til Roan som kommer til å gå gjennom kommunen.

5. Økonomisk situasjon og handlingsrom

5.1. Økonomisk utgangspunkt –vesentlig økt handlingsrom og større usikkerhet

Endringene i inntektssystemet gir økt handlingsrom. Dette medfører at en rekke nye tiltak kan gjennomføres. Økonomiplan svarer på statens forventninger til økt innsats på nasjonalt prioriterte områder, dvs omsorg og oppvekst. Det er dessuten lagt inn en betydelig satsing på næringsutvikling, kultur/ idrett og nærmiljøtiltak som kan gi positiv virkning for Namdalseid som bosted. Dette samsvarer i hovedsak med ønskede lokale prioriteringer som kommunestyret tidligere har gitt signal om, og omfatter både driftsmessige satsinger og store investeringer.

Virksomheten legges på et ambisiøst nivå med mange nye satsinger. Dette vil utfordre organisasjonen kraftig på gjennomføring. For å lykkes vil det være nødvendig å ha fokus på de prioriterte satsingene. Dette vil også legge begrensninger på mulighetene til å prioritere mindre viktige oppgaver ad hoc. Opplegget krever en betydelig oppfølging fra administrasjonen, og det kan oppstå behov for å styrke denne ut over det som er lagt inn i økonomiplan.

På lengre sikt er det nødvendig at kommunestyret skaffer seg økt handlingsrom gjennom fortsatt effektivisering av kommunen med omstilling, tilpasning og prioritering. Økonomiplanen forutsetter at det gjennomføres en prosess som kan frigjøre en ramme på ca 2,0 mill som kan anvendes til styrking av økonomien og nye satsinger som det ikke er funnet rom for i denne planen. Prosessen gjennomføres i 2009 og resultatene implementeres fra 2010.

Konjunkturoendringene skaper usikkerhet rundt nasjonaløkonomien, og dermed rammevilkårene for kommunesektoren i planperioden. Økonomiplanen forholder seg til rammevilkårene som regjeringen har presentert gjennom forslag til statsbudsjett. Evt. endringer i forutsetningene nasjonalt, vil også påvirke lokale rammevilkår og forutsetningene for å gjennomføre budsjettet.

5.2. Hovedelementer i det økonomiske opplegget for planperioden.

Kommunen bruker en stor andel av disposisjonsfondet for å finansiere det økonomiske opplegget i 2008. Det er derfor behov for relativt store avsetninger først i perioden for å gjenopprette nødvendige reserver (1,5 -2,0 mill).

Kommunestyret har vedtatt mål for økonomisk situasjon i 2012. Det vises til kommunestyrets vedtak i sak 62/08:

- netto driftsresultat minimum 2,5 %
- brutto lånegjeld inntil 80 % av brutto driftsinntekt, eller brutto lånegjeld utenom selvkost mindre enn 50 % av brutto driftsinntekt
- egenfinansiering av investeringer minimum 20 %
- disposisjonsfond for uforutsette utgifter minimum 5 % av brutto driftsinntekt.

Den planlagte prosessen for effektivisering og prioritering er nødvendig for å nå disse målene.

Investeringsnivået fra forrige plan videreføres og økes gjennom prisjustering og ny satsing i forhold til næringsutvikling og tiltrettelagte arbeidsplasser for innbyggere. Det er lagt vekt på at investeringsnivået skal samsvare med behovet i et mer langsiktig perspektiv, og at nivået kan videreføres etter denne planperioden for å møte nye utfordringer.

Det er lagt vekt på at investeringene delfinansieres med egenkapital som genereres av et positivt driftsresultat i alle år, og at de økonomiske reservene styrkes. Det er lagt inn en viss dekning for uforutsette bevilgninger til ikke planlagte formål, men dette er marginalt.

Etter løftet i 2009 kan det ikke forventes økte inntekter fra staten for å finansiere dagens oppgaver. Inntektsvekst kan imidlertid skje dersom regjeringen legger opp til ytterligere satsninger i kommunesektoren med nye oppgaver og økt finansiering. Selv om det er bebudet en videre opptrapping, er det samtidig lite trolig at dette vil gjøre det lettere å få gjennomført tiltak som en mangler finansiering til i dag.

Det vises ellers til kommentarer under de enkelte områdene i kapittel 6 og 7.

5.3. Nøkkeltall for endringer, disposisjoner og resultat

Tall i tusen kroner (minus = merinntekt/ mindretgift, pluss = merutgift/ mindreinntekt)

	2009	2010	2011	2012
Endring avdragsbetaling, netto effekt	-776	-728	-680	-632
Konsekvenser av investeringer:				
- Merutgift renter		112	853	1 685
- Merutgift avdrag		104	681	1 153
- Bidrag til finansiering av nye kapitalutgifter fra VAR-området	-147	-98	-161	-355
- Endring driftsutgift (ekskl. VAR-området)	200	509	66	129
- Merinntekt momskompensasjon	-575	-3032	-5108	-1038
Rentekompensasjon grunnskole- og svømmehallinvesteringer	-366	-396	-396	-396
Uforutsette bevilgninger, ramme	150	150	150	150
Overført til inv.regnskapet, egenfin. Av investeringer	1 535	3 302	5 378	1 308
Saldering, netto bruk og avsetning til disposisjonsfond	833	869	992	388

Saldering er endret i samsvar med Kommunestyrets tillegg vedr gaver til nye innbyggere med merutgift 40 tusen per år

Tabellen viser sentrale elementer i det økonomiske opplegget som gir føringer for budsjettet.

Endring i avdragsbetaling.

Det vises til kapittel 4.4.

Konsekvenser av investeringer

Omfatter økte renteutgifter, avdragsutgifter og driftsmessige konsekvenser av nye investeringer i samsvar med investeringsbudsjettet (kapittel 7). MVA-kompensasjon inntektsføres som driftsinntekt og bidrar dermed til at investeringer genererer netto merinntekt i investeringsåret (1 års-effekt). Driftsmessige konsekvenser av investeringer på VAR-området er ikke medtatt, fordi dette inngår i opplegget med selvfinansiering.

Rentekompensasjon

Både renovering av Statland skole, svømmehallen på Statland samt deler av Namdalseid skole forventes å komme inn under den utvidede ordningen med rentekompensasjon.

Uforutsette bevilgninger, ramme

Det reserveres en årlig ramme på 150 tusen til dekning av uforutsette, ikke planlagte tiltak. Dette er erfaringsmessig et minimumsbehov.

Overføring til investeringsregnskapet

Det vises til kapittel 7.1.

Saldering

Viser sluttresultat for hvert budsjettår, saldert mot disposisjonsfond. Sum udisponerte inntekter utgjør 3 082 tusen for planperioden.

5.4. Forventet netto driftsresultat

Tall i tusen kroner (minus = merinntekt/ mindretgift, pluss = merutgift/ mindreinntekt)

	2009	2010	2011	2012
Netto driftsresultat	1 560	4 153	6 457	1 656
Overført til investeringsregnskapet	1 535	3 302	5 378	1 308
Korreksjon for bruk av fond eks. disposisjonsfond	935	191	55	121
Korreksjon for avsetning til fond eks. disposisjonsfond	127	174	142	80
Korrigert netto driftsresultat	833	869	992	388

Driftsresultat er endret i samsvar med kommunestyrets tillegg vedr gaver til nye innbyggere med merutgift 40 tusen per år

6. Endringer og nye tiltak – Gjennomføring av kommuneplan og tiltak innenfor statlige satsingsområder

6.1. Ramme til tjenestefunksjonene

framgår av vedlegg 2.

6.2. Regionsamarbeid gjennom Midtre Namdal regionråd

MNR-kommunene har i 2008 gjennomført en omfattende prosess for å evaluere erfaringene med dagens samarbeid og utvikle forslag til framtidig samarbeidsstrategi og styringsmodell for MNR. Dette ser nå ut til å resultere i at 4 kommuner (Fosnes, Namdalseid, Namsos og Overhalla) fra 2009 går sammen om å etablere en helhetlig løsning for regionsamarbeidet. Dette innebærer et nasjonalt forsøk med organisering etter samkommuneprinsipper i hele planperioden.

Kommunestyret i Flatanger har vedtatt at de ikke ønsker å delta i forsøket. Flatanger ønsker å organisere barnevernet som en kommunal tjeneste og har signalisert at de ønsker kjøp og salg av andre tjenester fra det nye regionstyret i MNR.

Ny løsning medfører overgang til en løsning der alle kjerneordninger i MNR-samarbeidet underlegges et representativt, felles politisk styringsorgan og en felles administrativ leder. Løsningen er et svar på kommunenes erfaringer med dagens interkommunale samarbeid og skal danne grunnlag for en politisk og faglig mobilisering som er nødvendig for å sikre gode tjenester og utviklingskraft i møte med grunnleggende utfordringer. Prinsipper, mål og hovedstrategier for samarbeidet er nedfelt i en ny intensjonserklæring.

Det er forutsatt at det gjennomføres et utviklingsprogram for samarbeidet i forsøksperioden. Kommunene ønsker et dynamisk og utviklingsorientert forsøk, der regionstyret og kommunene i fellesskap bl.a. skal vurdere utviklingstiltak og endringer i samarbeidets innhold. Dette berører bl.a. følgende utfordringer:

- Identifiserte forbedringsområder i foreliggende evalueringer.
- Tilføring av nye oppgaver til regionstyret.
- Rolleutvikling og kompetanseheving blant politikerne.
- Tiltak for å sikre god informasjon til innbyggerne, åpenhet og tilgjengelighet i forhold til regionstyrets virksomhet.
- Nye modeller for forpliktende samhandling mellom regionstyret og regionale aktører.
- Videreutvikling av Namdalsperspektivet.

Det nye regionstyret får i første omgang ansvaret for følgende ordninger:

- Barneverntjenesten i Midtre Namdal
- Miljø- og landbruksforvaltningen i Midtre Namdal
- Utviklingskontoret i Midtre Namdal
- Skatteoppkreveren i MNR
- Kommuneoverlegen i MNR
- Legevaktjenesten i MNR
- IT MNR

Det forventes at det vil skje en avklaring rundt evt utvidelser i regionstyrets oppgaver i løpet av 2009. Dette dreier seg dels om en nærmere avklaring av regionstyrets rolle i forhold til eksisterende avtalebaserte MNR-ordninger (PP-tjenesten, Jordmortjenesten) og oppgaver som ivaretas av fagnettverkene MNR Helse og MNR Oppvekst. Videre foreligger det utredninger av mulig samarbeid om sosialtjenester opp mot NAV, økonomifunksjoner og brannvern.

Det kan også være aktuelt å vurdere videreutvikling av samarbeidet på andre kommunale ansvarsområder. I tidligere utredninger er det bl.a. lansert tanker om samarbeid om utviklingsoppgaver der oppgaver som plan, næring, landbruk og miljø sees i sammenheng. Det er aktuelt å utvikle disse ideene som del av forsøket.

Budsjett for 2009 fastlegges ut fra gjeldende prinsipper for kostnadsfordeling for den enkelte ordning. Dagens finansieringsordning skal imidlertid gjennomgås, og det kan derfor skje justeringer i utgiftsfordelingen mellom kommunene i løpet av planperioden,

Utgiftsvekst for interkommunale ordninger i 2009 er innarbeidet i kommunens budsjett i samsvar med foreliggende forslag fra rådmannsgruppen i MNR.

Tall i tusen kroner (- betyr netto merinntekt/ mindretgift)

Tekst	2009	2010	2011	2012
Samarbeidsordningene i MNR	314	314	314	314
PPT	35	35	35	35
LINA	13	13	13	13
Innsparing overført ansvar for turistinformasjon	-30	-30	-30	-30
Sum netto utgiftsøkning	332	332	332	332

Budsjett 2009 for samarbeidsordningene i MNR

Rådmannsgruppen i MNR har overfor regionrådet foreslått følgende rammer for samarbeidsordningene som skal legges inn under det nye regionstyret.

Budsjettramme, netto utgift til fordeling, tall i 1000 kroner

Samarbeidsordning	Budsjett 2008(rev)	Forslag Budsjett 2009	Nom. Vekst 2008 – 2009 %
Regionrådet**	380	320	-15,8
Skatteoppkreveren	3 050	3 070	0,7
Utviklingskontoret **	2 010	2 536	26,2
Kommuneoverlegen (inkl. folkehelse)	1 415	1 652	16,7
Barneverntjenesten *	4 436	4 806	8,3
Legevaktordningen	1 027	1 100	7,1
Miljø og landbruksforvaltningen**	5 107	5 662	10,9
IT infrastruktur	689	720	4,5
IT Felles systemer og systemdrift	1 792	1 820	1,6
Sum drift	19 906	21 686	8,9
Barneverntiltak i fam. *	1 316	1 200	- 8,8
Barneverntiltak utenom fam. *	5 354	5 763	7,6
Sum inkl. prosjekt og tiltak	26 576	28 649	7,8

* Eksklusive Flatanger fra 01.03.2009.

** Eksklusive eksternfinansierte utviklingsprosjekt og næringsfondet for Midtre Namdal

Nominell vekst for den samlede budsjetttrammen er på 7,8 %. Forslaget tar utgangspunkt i at Flatanger går ut av samarbeidsordningen for barnevern fra 01.03.09 og at det etableres avtale om kjøp av tjenester fra øvrige ordninger som Flatanger deltar i, på ca samme nivå som i dag. Dette må evt justeres når premissene er endelig avklart.

Følgende satsinger er innarbeidet i budsjettet for 2009:

- Bemanningen i barneverntjenesten styrkes med ca 1,2 årsverk.
- Rammen for barneverntiltak i Namsos økes med 500 tusen
- Bemanningen til kommuneoverlegen utvides med 1,0 fast stilling til forebyggende helsearbeid når folkehelseprosjektet avslutte 01.06.09
- Bemanningen ved utviklingskontoret utvides med 1,0 fast stilling for reiselivsutvikling og kontoret overtar ansvaret for drift av turistinformasjon i deltakerkommunene
- Hjelpepersonell ved legevakten økes med 25 %

Kostnadsvekst for dagens virksomhet er samlet noe lavere enn deflator..

Regionrådet

Inntil videre legges det til grunn en videreføring av dagens virksomhet. Budsjettet justeres når løsningene for ny organisering fom 01.03.09 er avklart. Budsjett for regionrådets utviklingsprosjekter i 2009 utarbeides senere.

Skatteoppkreveren

Ingen endringer i virksomheten. Rådmannsgruppen mener at skatteoppkreveren i 2009 bør utarbeide en strategi for økt salg av tjenester der skatteoppkreverkontoret i MNR betjener større deler av Namdalen. Det bør målsettes en innsparingseffekt for dette med netto utgiftsreduksjon på 5 % i ordningen. I dette ligger også muligheter for oppdimensjonering mht stillinger.

Utviklingskontoret

Virksomheten foreslås utvidet med 1 fast årsverk + nødvendige midlertidige stillinger for å ivareta reiselivsutvikling og oppgaver knyttet til turistinformasjon. Dette erstatter annen aktivitet med tilrettelegging for reiseliv som kommunene har finansiert gjennom andre ordninger fram til i dag. Løsningen med lokal turistinformasjon på Sentrum Auto opprettholdes og utviklingskontoret overtar kommunens ansvar for oppfølging og tilskudd.

Rammen for næringsfond er økt til 2,4 mill pr år i samsvar med fylkesrådets forslag. Pr dato foreligger det ikke budsjettforslag for utviklingsprosjektene til kontoret i 2009.

Kommuneoverlegen

Folkehelseprosjektet avsluttes pr 01.06.09. Virksomheten videreføres deretter som fast ordning, hvilket innebærer utvidelse med 1 nytt fast årsverk.

Forebyggende helsearbeid er en riktig samfunnsmessig satsing og kostnadseffektivt når en hensyntar effekter. Satsingen bør knyttes til forsøket med ny organisering som en del av en strategi for helsesatsingen under regionstyret og søkes eksternfinansiert i forsøksperioden. Også her bør det vurderes å øke nedslagsfeltet gjennom å betjene andre kommuner. Disse finansieringsmulighetene er imidlertid foreløpig ikke hensyntatt.

Barnevern

Virksomheten utvides med 1 fast årsverk som gir 8,7 faste stillinger fra 01.03.09 (9,0 årsverk fram til 01.03.09). Det er da lagt til grunn at Flatanger trer ut av ordningen fra dette tidspunkt

og dimensjoneringen er dermed basert på 4 kommuner. Kapasiteten til saksbehandling økes gjennom dette med ca 20 % sammenlignet med dagens nivå. Ytterligere styrking med 0,5 årsverk med bakgrunn i ekstraoppgaver knyttet til flyktingemottaket i Namsos avklares.

Barnevernleder anser behov for ytterligere økt bemanning gjennom en videre opptrapping med inntil 1,5 årsverk til 10,2 faste stillinger. Dette spørsmålet avventes.

Tiltaksbudsjettene for barnevern er satt opp med utgangspunkt i forventet behov i hver kommune. Disse fordeles etter reelt forbruk – ikke kostnadsnøkkel. Med bakgrunn i dagens utgiftsbehov er tiltaksbudsjettet for Namsos oppjustert med 500 tusen.

Det vises ellers til egen sak med oppsummering for status, utfordringer og aktuelle tiltak for barneverntjenesten, basert på utredningene som er gjennomført i 2008.

Legevakt MNR

Budsjettet gir rom for å øke bemanningen av hjelpepersonell med 25 %. Kommuneoverlegen har foreslått en økning med 50 %, dvs fra 4 til 6 timer pr dag. 7 dager i uka. Det argumenteres med at legevakten i dag er underbemannet i forhold til reelle arbeidsoppgaver.

Rådmannsgruppen har vurdert at det må framlegges mer dokumentasjon om driftssituasjonen ved legevakten før en tar stilling til økt hjelpepersonell.

Miljø og landbruk MNR

Betydelig kostnadsvekst fra 2008 skyldes vakanser som opphører og høyere pensjonsutgift.

I 2008 ble det igangsatt et utviklingsprosjekt for skogbruksnæringene i MNR som skal fullføres i 2010. Prosjektet har en utgiftsramme på 900 tusen og har som formål å bidra til økt verdiskaping i skognæringen og økt påvirkningskraft i skogpolitikken.

Andre prosjekter i 2009 har en utgiftsramme på 300 tusen og omfatter veivalgsprosjektet som avsluttes, og et nytt 2-årig prosjekt ”økoloft”. Dette skal fremme produksjon og forbruk av økologisk mat og retter seg dels mot barnehager, skoler og helsevesenet i kommunene, og dels mot landbruksnæringa. Prosjektene forutsettes å være selvfinansierende gjennom eksterne inntekter og egeninnsats fra ordningens faste personell.

IT og felles systemer

Samlet budsjett er fordelt på 6 delbudsjetter: IT infrastruktur, Internettløsning, Økonomisystem, Sak/ arkivsystem, Profil/ omsorgssystem, Kartverktøy. Nye tiltak prioriteres ihht strategisk plan for IT.

Andre samarbeidsordninger

LINA

Det kan ligge effektiviseringsmuligheter i en bedre samordning med sykehusets beredskap. Det er ellers tatt høyde for en utgiftsvekst på 5 % i LINA-ordningen.

PPTjenesten i MNR

Ordningen ble i 2007 omorganisert fra samarbeidsordning med styre og innlemmet i Namsos kommunes virksomhet. Øvrige kommuner kjøper tjenester ihht avtale. Det foreligger ingen forslag til endringer i virksomheten. Kostnadsvekst for dagens virksomhet er større enn deflator.

Oppvekst MNR

Det foreligger ingen forslag til budsjett for aktiviteten i 2009. Felles aktiviteter med kompetanseutvikling og skoleutvikling i grunnskolen har vært organisert som et felles prosjekt med direkte finansieringsbidrag fra kommunene uten at totalaktiviteten har vært synliggjort med et samlet budsjett for utgifter og utgiftsfordeling i MNR-samarbeidet. Rådmannsgruppen har tidligere gitt klarsignal for at denne aktiviteten bør videreføres i 2009, bl.a. med engasjement av ny prosjektleder. Pga endringer i rammevilkårene for finansiering av slike aktiviteter fra staten er det nå usikkert hvordan dette kan skje.

Det legges til grunn at oppvekstsjefene kommer tilbake med et budsjett for denne aktiviteten med utgangspunkt i de muligheter som avklares mht statlig finansiering og finansielle bidrag fra kommunenes egne kompetansebudsjett.

Det foreligger ellers forslag om etablering av felles undervisningstilbud for grunnskolene og vgs gjennom etablering av Newton-rom på Olav Duun vgs. I første omgang som prøveprosjekt og med fast drift dersom løsningen er vellykket. Det vises til egen sak med forslag rundt dette.

Helse MNR

Det foreligger ingen forslag til budsjett for aktiviteten i 2009.

Jordmortjenesten i MNR

Det foreligger ingen forslag om endringer for denne aktiviteten i 2009.

6.3. Næringsutvikling og samfunnsutvikling

Kommunens innsats for næringsutvikling og samfunnsutvikling videreføres på samme nivå som i gjeldende plan. Det er inntatt 6,0 mill til tiltak over driftsbudsjettet i planperioden i tillegg til utgiftene med det faste næringsapparatet gjennom MNR med 7,4 mill (1,85 mill pr år). I tillegg kommer investeringer i infrastruktur og kommunal deltagelse i oppføring av industribygg på Storåsen. Det vises til kapittel 7.

5 satsinger er sentrale i planperioden;

- **Småsamfunnsprosjektet UNGskaperlyst 2009-2010**
- **Investeringer som legger til rette for private næringsprosjekt på Statland, og utbygging av Statlandvassdraget**
- **Stedsutvikling for Namdalseid sentrum gjennom nærmiljøtiltak, prosjekter som fremmer privat boligbygging og ny flerbrukshall**
- **Kommunal deltagelse i oppføring av nytt industribygg på Storåsen.**
- **Oppfølging av veivalgsprosjektet for landbruket gjennom MNR-samarbeidet**

Nye politiske rammer for det interkommunale samarbeidet i MNR vil blant annet omfatte et tettere samarbeid om næringspolitikken. Det er behov for en bred mobilisering av utviklingsressurser i hele regionen og en aktiv utnyttelse av fortrinn i de enkelte kommuner. Det bør etableres et mer omfattende, felles finansielt grunnlag for gjennomføring av strategier og tiltak.

Kommunale oppgaver med utviklingsarbeid og bistand til næringslivet løses av det faste næringsapparatet under regionstyret og finansieres av kommunens ordinære driftsinntekter.

Kommunens innsats på tradisjonelle områder videreføres; Utviklingsprosesser, fellestiltak for næringslivet og tilrettelegging gjennom kommunal planlegging og investeringer i infrastruktur prioriteres. Det legges vekt på prosesser som skal styrke mulighetene for nyetableringer og vekst i eksisterende næringsliv. Dette vil involvere det interkommunale apparatet og flere deler av kommunens virksomhet, bl.a. kultursektoren, skolene og eiendom og teknisk.

Satsingen over driftsbudsjettet delfinansieres av eiendomsskatteinntektene, avsatte midler på NTE-fond, tiltaksfond og eksterne tilskudd.

Ordinære bedriftsretta tiltak og tiltaksarbeid i regi av næringsorganisasjoner dekkes av virkemidlene i regionalt næringsfond, Innovasjon Norge, landbruksordningene og fylkeskommunens næringsfond. Av kommunale bedriftsretta tiltak for næringslivet prioriteres fortsatt avsetning for egenkapitallån til industriutvikling og tilskudd til kjøp av melkekvoter.

Det avsettes en ramme på 1,6 mill til kommunale utviklingsprosjekt i planperioden.

Status, utfordringer og tiltak

Småsamfunnssatsingen i Namdalseid

Utviklingsprosjektet UNGskaperlyst har hovedfokus på ungdom, kvinner, kultur og entreprenørskap og faller innenfor regjeringens program for småsamfunnsutvikling. Prosjektet ble igangsatt i 2008 og vil pågå i 2009 og 2010. Av den gjenstående rammen på 2,1 mill skal 940 tusen brukes til å finansiere aktiviteter i 2009 og 2010. Prosjektet har i tillegg potensial til ytterligere ekstern finansiering av delprosjekter. Innfallsvinkelen til prosjektet er nyskapende og forventes å ha overføringsverdi til andre småsamfunn i landet.

Investering og tiltak på Statland

Investeringer i infrastruktur og miljøtiltak gjennomføres som forutsatt i forrige plan. Arbeidet ble igangsatt i 2008 og skal fremme offentlige og private næringsprosjekt og styrke kvalitetene på stedet. De viktigste prosjektene gjelder opprusting av veien Djupvika – Sagvika, infrastruktur til utbyggingsområdet for fritidsbebyggelse, gjestehavn i Sagvika og utbygging av Statlandvassdraget med økt vannuttak for settefiskproduksjon og kraftproduksjon. Den generelle konjunktursituasjonen kan påvirke framdriften i private prosjekt og dermed endre opplegget fra kommunens side. Dette må vurderes fortløpende.

Stedsutvikling Namdalseid sentrum

MPG gjennom Namdalseid sentrum fullføres i 2009. Flerbrukshall bygges i 2011. Nærmiljøtiltak og trafikksikkerhetstiltak prioriteres i forhold til videre oppfølging av resultatene fra bolystprosjektet som ble avsluttet i 2008. Det vises også til kapittel 6.4. om boligpolitikk og investeringsbudsjettet, kapittel 7.

Landbruk

Evalueringen av miljø- og landbruksforvaltningen viser blant annet tiltakende optimisme og vekst i landbruksnæringen. Dette er meget viktig for utviklingen i kommunen. Innsatsen fra det kommunale apparatet gjennom bl.a. veivalgsprosjektet, har trolig bidratt. Dette blir fulgt opp gjennom nye satsinger. Det vises til kommentarene under kapittel 6.2. Støtte til kjøp av melkekvoter videreføres med 125 tusen pr år.

Næringsbygg på Storåsen

Lokale næringsaktører og utviklingskontoret har utredet en forstudie for bygging av nytt industribygg på Storåsen. I budsjettet er det tatt høyde for en kommunal investering på inntil 4,7 mill i et slikt konsept som også kan inneholde løsning for brannstasjon og evt lokaler for en produksjonsavdeling under MNVekst AS. Det arbeides med sikte på realisering i 2009.

Vindkraft

Det forventes at planer for vindkraftutbygging i kommunen blir framlagt ved årsskiftet 2009/2010. Kommunen har foretatt relativt grundige avveininger i denne sammenheng, og det er å håpe at aktuelle prosjekter blir realisert mot slutten av planperioden. Dette kan forøvrig påvirke inntektsgrunnlaget til kommunen betydelig. I tillegg forventes det at NVE gir konsesjon til Statnett for utbygging av overføringslinje gjennom kommunen.

Budsjettmessige endringer og tiltak

Nye tiltak, videreførte tiltak og endringer i forhold til forrige plan, driftsbudsjettet

Tall i tusen kroner (- betyr netto merinntekt/ mindreutgift)

Tekst	2009	2010	2011	2012
Småsamfunnssatsing i Namdalseid, "UNGskaperlyst"	1050	1050		
Virkemiddelfond for industriutvikling	250	250	400	400
Tilskudd til kjøp av melkekvoter	125	125	125	125
Kystriksvegen	29	29	29	29
Andre fellestiltak for næringsutvikling	98	98	98	98
Andre utviklingsprosjekt, brutto ramme	200	200	600	600
Brutto utgift	1752	1752	1252	1252
Eksterne tilskudd	-900	-900	-300	-300
Netto utgift	852	852	952	952
Bruk og avsetning til NTE-fond/ tiltaksfond	-134	-134	256	256

6.4. Boligpolitikk og bomiljø

Utgangspunkt for kommunens arbeid er boligpolitisk handlingsplan, hovedfunnene i innbyggerundersøkelsen som ble gjennomført våren 2007 og prognosene for befolkningsutviklingen framover.

Kommunen må tidlig i perioden avklare aktuelle løsninger innenfor boligsosialt ansvar. Denne prosessen skal bl.a. kartlegge og utarbeide løsninger for en videre utbygging av botilbud for brukere med særskilt behov.* Kommunen bør samtidig avklare hvilken rolle en bør ta i forhold til boligtilbud for ungdom og den voksende gruppen unge eldre.

Bolystprosjektet for Namdalseid sentrum er avsluttet. Forslag om Ballbinge på Vangsmoen og parkanlegg i Namdalseid sentrum prioriteres gjennomført i 2009 med netto utgift kr 378 tusen.

* Tillegg vedtatt av kommunestyret

Boligbygging i kommunen har generelt økt. Det er rimelig god etterspørsel etter boliger og liten ledig kapasitet. Det er fortsatt for få små boliger (leiligheter). En konstaterer at utbygging i privat regi ikke synes å realisere kommunens ambisjon om et bedre tilrettelagt botilbud for ungdom og unge eldre i Namdalseid sentrum. Kommunen må tidlig i perioden avklare aktuelle løsninger innenfor boligsosialt ansvar (primæransvaret). Dette berører grupper med spesielle behov og rettigheter. Kommunen bør samtidig avklare hvilken rolle en bør ta i forhold til boligtilbud for ungdom og den voksende gruppen unge eldre.

Det forutsettes at kommunens engasjement på boligsektoren i hovedsak er selvfinansierende og at ulike virkemidler benyttes fullt ut. Dette gjelder både finansiering og støtteordninger inkludert den kommunale ordningen.

Forslag om ballbinge på Vangsmoen og parkanlegg i Namdalseid sentrum framkommet i bolystprosjektet gjennomføres i 2009. Det forutsettes dugnad og nærmiljøtilskudd. Ballbingen overtas av Vangsmoen Vel som påtar seg driften. Det er lagt inn årlig driftsutgift på 15 tusen for parkanlegget fra 2010. Andre tiltak som har framkommet i prosessen bør løses i privat regi. Det vises til egen sak om dette.

Husleiesatser i alle kommunale boliger økes med 5,3 % (KPI). Husleiesatser for nye omsorgsboliger fastsettes ihht selvkostprinsippet.

Ordningen med gratis tomter i boligfelt videreføres. Det vises ellers til handlingsprogrammet og investeringsbudsjettet; jf kapittel 7.

6.5. Bærekraftig utvikling og miljø

Kommunen skal profilere seg som miljøkommune. Kommunen ble sertifisert etter ISO 14001 i 2008. Dette forplikter kommunen til stadig forbedring gjennom opplegget for miljøledelse som er innført.

Miljøstatus, mål og satsingsområder revideres og klima- og energiplan utarbeides som delplan i forbindelse med revidering av kommuneplan i 2009. Kommunikasjon internt og eksternt om kommunens mål og tiltak skal forbedres.

Begge skolene og barnehagene skal sertifiseres etter Grønt Flagg-ordningen. Minst en driftsenhet skal sertifiseres som miljøfyrtårn i planperioden.

Prioriterte satsingsområder

- Avfallshåndtering og gjenvinning; bl.a. kildesortering, reduserte avfallsmengder og mer miljøriktig håndtering av avfall
- Innkjøp og forbruk; bl.a. et bedre forbruksmønster i egen virksomhet gjennom lavere forbruk av varer og tjenester og mer effektive innkjøp
- Energiforbruk i bygninger og anlegg
- Arealbruk; Sikring, skjøtsel og bruk av spesielt verdifulle naturområder, kulturminner, kulturlandskap og friluftsområder; bl.a. bevisstgjøring om biologisk mangfold og synliggjøring av kulturminner

Status

Arbeidet for bærekraftig utvikling og miljø skal være fast tema for alle virksomhetene i kommunen og styres gjennom det ordinære styringssystemet. Dette skal gi politisk

forankring, tydeligere prioriteringer og større mulighet for måloppnåelse. Konkrete effekter vil være en tydeligere miljøprofil gjennom bedre og mer effektivt miljøarbeid, mer attraktiv arbeidsplass og kostnadsreduksjoner.

Kommunen utarbeidet miljøstatus i 2004 som danner utgangspunkt for satsingsområdene kommunen har i dag. Miljøstatus, mål og satsingsområder revideres og ny miljø- og energiplan utarbeides i forbindelse med revidering av kommuneplan i 2009.

Alle enhetene er pålagt å redegjøre for planlagte tiltak gjennom årsbudsjettet, samt rapportere resultat. Det må settes sterkere fokus på tydelige og konkrete tiltak slik at kommunen kan redegjøre for presis måloppnåelse. For å lykkes med målene, må det legges til rette for at enhetene lett kan følge opp egen virksomhet. I tillegg skal kommunens miljøsertifisering synliggjøres bedre både internt og eksternt.

6.6. Plan- og bygningslovsforvaltningen

Revisjon av kommuneplanen med arealdel fullføres i 2009. Klima- og energiplan innarbeides i ny kommuneplan.

Kommunestyret skal revidere kommuneplan 1 gang i valgperioden. Siste revisjon skjedde i 2001 og 2003 (arealdelen). Arbeidet gjennomføres av administrasjonen med prosessbistand fra konsulent. Det tas sikte på å fullføre revisjonen i 2009, men framdriften er også avhengig av eksterne interessenter i planarbeidet. Det er foreløpig inntatt en netto ramme for dette på 60 tusen til dekning av eksterne utgifter i 2009.

Planlagt regulering av skoleområdet i Bjørgan samordnes med planene om flerbrukshall.

Det forventes avklaring av Statnetts konsesjonssøknad på kraftoverføringslinje gjennom kommunen i løpet av året. Eventuell regulering av traseen vil bli vurdert.

Konsesjonssøknader for planlagte vindkraftverk og tilhørende kraftlinjer i kommunen forventes å foreligge mot slutten av 2009. Dette vil kreve betydelige ressurser til saksbehandling i perioden. Konsesjonssøknader og reguleringsplaner blir behandlet parallelt.

Dersom kommunestyrene og fylkestinget vedtar forslaget om bompengefinansiert opprusting av RV 17, vil det bli et omfattende reguleringsarbeid som involverer kommunen fra 2010.

Nye tiltak, videreførte tiltak og endringer i forhold til forrige plan, driftsbudsjettet

Tall i tusen kroner (- betyr netto merinntekt/ mindretgift)

Tekst	2009	2010	2011	2012
Revisjon kommuneplan, ekstern bistand	60			
Sum plan- og bygningslovsforvaltningen	60			

6.7. Politikk og administrasjon

Virksomheten legges på et ambisiøst nivå med mange nye satsinger. Dette vil utfordre organisasjonen kraftig på gjennomføring. For å lykkes vil det være nødvendig å ha fokus på de prioriterte satsingene. Dette vil også legge begrensninger på mulighetene til å prioritere mindre viktige oppgaver ad hoc. Opplegget krever god samhandling internt og en betydelig oppfølging fra administrasjonen. Det kan oppstå behov for å styrke administrasjonen ut over det som er lagt inn i økonomiplan.

Tillegg vedtatt av kommunestyret:

Spørsmålet om opprettelse av frivillighetssentral settes på sakskartet allerede i første kommunestyremøtet i 2009. Utredningen om opprettelse av frivillighetssentral i Namdalseid kommune må gjøres i samarbeid med representanter fra de som driver med frivillig arbeid og avklare kostnader, driftsmåter og mulig plassering av sentralen. Utredningen må være ferdig innen 01.09.2009 med tanke på mulig opprettelse av frivillighetssentral i 2010.

Det settes av kr 40 000,- pr år i planperioden til gaver til nye innbyggere. Dette er i tråd med utredningen fra ad hoc-utvalget som så på tiltak for økt folketall i kommunen og ihht kommunestyresak 48/08. Beløpet finansieres ved bruk av disposisjonsfondet. Løsning for gaver og overlevering avklares i første møterunde i 2009.

Behov for økt administrativ ressurs. Det vises til budsjett og økonomiplandokumentet hvor det går fram at det å gjennomføre både investeringstiltakene og andre planlagte prosesser vil stille store krav til administrasjonen og dennes kapasitet til å bistå/ utføre dette arbeidet, og at det vil kunne være behov for økt ressurs til administrasjonen i planperioden. Det må være god dialog mellom politisk nivå og administrasjonen med tanke på behov som måtte oppstå.

Formannskapet får fullmakt til å iverksette de tiltak herunder økonomiske bevilgninger som måtte bli aktuelt å iverksette for å gi administrasjonen tilfredsstillende ressurser for å kunne bidra i gjennomføring av alle tiltak i planperioden, samt allerede vedtatte prosesser.

Fortsatt fokus på effektivisering og prioritering for økt handlingsrom

Det gjennomføres en prosess for å identifisere nye innsparingstiltak og bedre løsninger. Prosessen tar utgangspunkt i de økonomiske målene som kommunestyret har vedtatt. Den rettes inn mot økt handlingsrom og riktig prioritering. Aktuelle tiltak utredes av administrasjonen og enhetene med ekstern bistand. Resultatene brukes som grunnlag for en politisk prosess som prioriterer løsninger som innarbeides i neste økonomiplan. Det er avsatt en ramme på 800 tusen til prosessutgifter og implementering av nye løsninger. Det forutsettes at fylkesmannen bidrar med en finansiering på 400 tusen i skjønnsmidler.

Tiltakene bør gi en årlig innsparing på 1,0 mill i 2010 og 2 mill fra 2011. Den økonomiske effekten er ikke hensyntatt i økonomiplan

Administrativ organisering

Dagens organisering evalueres i forbindelse med prosessen knyttet til omstillingstiltak.

Bedre løsninger for styringsinformasjon og rapportering av tjenesteresultat

er en forutsetning for å utvikle politiske mål, foreta prioriteringer og drive effektivisering. Arbeidet med dette videreføres. I 2009 blir det bl.a. innført bedre løsninger for grunnskolesektoren. Som resultat forventes mer formålstjenlige rapporter til politisk nivå.

Involvering av innbyggerne videreføres

Kommunen har de senere år høstet positiv erfaring med prosessorienterte folkemøter, og flere viktige utviklingsprosjekter i denne planen baserer seg på slike metoder for å fremme ønsket aktivitet. Dialogformen skal utvikles som styringsredskap for flere områder av kommunens virksomhet, og supplere de formelle løsningene for brukermedvirkning.

Kommuneplanprosessen i 2009, underlegges denne metoden.

Servicekontoret

Servicekontoret er kommunens ansikt utad, og det arbeides kontinuerlig for å bedre tjenestene. Målsettingen er å tilby flere nettbaserte tjenester til publikum, og det arbeides også med å opprette nye heimesider for kommunen. Bank i servicekontoret avvikles i 2009 med tilsvarende stillingsreduksjon (0,2 stilling).

Rammen for netto utgift til vikarer ved sykdom økes med 386 tusen til 1,0 mill med bakgrunn i erfaringene i 2008. Det inntas en årlig innsparing pga vakanser i faste stillinger med 350 tusen + sosiale utgifter. Dette tilsvarer ca 50 % av erfaringsnivået.

Budsjettmessige endringer og tiltak

Nye tiltak, videreførte tiltak og endringer i forhold til forrige plan, driftsbudsjettet

Tall i tusen kroner (- betyr netto merinntekt/ mindregift)

Tekst	2009	2010	2011	2012
Prosess for prioritering, innsparing økte inntekter 2009	400	400		
Ds., avsatt finansiering i 2007	-200			
Skjønnsmidler fra fylkesmannen	-200	-200		
Vakanser i faste stillinger, 50% av erfaringsnivå	-432	-432	-432	-432
Økt ressurs vikarer ved sykdom, netto utgift	386	386	386	386
Valg	53		58	
Gaver til nye innbyggere*	40	40	40	40
Ds. Finansiert fra disposisjonsfond*	-40	-40	-40	-40
Sum politikk og administrasjon	7	154	12	-46

* Tillegg vedtatt av kommunestyret

6.8. Organisasjonsutvikling og fellesutgifter

IT

IT-strategien for perioden baseres i stor grad på KS sin nye strategi- og handlingsplan for bruk av IKT i kommunesektoren – ”eKommune 2012”. Visjonen i denne planen er nokså ambisiøs; ”Norske kommuner og fylkeskommuner skal være blant de fremste i verden på elektronisk innbyggerdialog, digitale tjenester og effektiv e-forvaltning”. Dette setter krav til

både tekniske løsninger og bevisstgjøring i hele organisasjonen. Et av tiltakene vil være ny løsning for internett-publisering som følger kvalitetskravene til Norge.no, og fortløpende tilgjengeliggjøring av tjenester gjennom denne. Digital signatur innføres når en enhetlig nasjonal løsning bli ferdigstilt.

Videre utbygging av IT-systemer vil fortsette i samsvar med strategisk IT-plan. I 2009 vil system for administrasjon av skoler og barnehager prioriteres. I 2010 innføres mobil løsning for hjemmesykepleien. Dette medfører at sykepleierne får elektronisk tilgang til brukernes journaler ute hos den enkelte.

I perioden blir det satset på gode løsninger for samhandling mellom interne enheter og i forhold til MNR-samarbeidet. Videokonferansemuligheter og mer integrerte telefoniløsninger vil bli innført, i tillegg til systemer for prosjektsamarbeid og bedre informasjonsforvaltning. Dette vil bidra til å redusere avstandsulemper og miljøbelastning ved mindre behov for reising.

Det er et stort behov for kompetanseheving i forhold til bruk av it-verktøy i organisasjonen. Det vil bli gjennomført en mer planmessig og fortløpende opplæring slik at ansatte mestrer de it-verktøyene som til en hver tid er i bruk, noe som vil bidra til å realisere mer av potensialet de ulike verktøyene representerer.

Organisasjonsutvikling

Det skal gjennomføres en evaluering av 2-nivåmodellen. Spørsmålet om rådgivernes funksjon i forhold til styringslinja vurderes i forbindelse med evalueringen.

God samhandling er viktig. Lederne har en nøkkelfunksjon. Kommunen har ledere med god kompetanse og stor vilje til å stå på. En bevisst satsing på lederutvikling og lederkollegiet prioriteres.

Det settes økt fokus på bruken av midlertidig arbeidskraft i forhold til faste stillinger. Det har skjedd en betydelig økning i bruken av midlertidig bemanning. Dette kan være uheldig både for arbeidsmiljø, i forhold til kostnad og kvalitet på tjenestene. Problemstillingene vurderes i prosessen som er beskrevet i forrige kapittel.

Kompetanseutvikling

Kommunens opplæringsplan er integrert i økonomiplan og budsjett. Økonomiplanen legger rammene for satsningen og peker ut prioriterte utviklingsområder.

Brutto ramme er i gjennomsnitt ca. 1 mill. pr. år. Forventet tilskudd fra staten og andre utgjør 650 tusen pr år. Netto ramme for aktiviteten økes dermed med 100 tusen pr år sammenlignet med tidligere forutsatt nivå. Hovedårsaken til dette er økte kompetansekrav for lærere på ungdomstrinnet, utdanning i ledelse for skoleledere og pålegg om kompetanseheving i brannvesenet. Statlig finansiering innenfor undervisningssektoren dreies bort fra tidligere velfungerende satsninger som kommunen nå må finansiere i sin helhet dersom de skal videreføres.

Kompetansetiltak i perioden

Tall i tusen kroner

	2009	2010	2011	2012
Lederutvikling	50	50	50	50
Lederutvikling, tilh tilskudd OU-fond	-40	-40	-40	-40
Omsorg Statland, videreutdanning smertelindring		20		
Omsorg Neid, videreutdanning klinisk dokumentasjon 2 stk sykepleiere	50			
Omsorg Neid, videreutdanning geriatri / psykiatri 2 stk sykepleiere			30	
Omsorg Neid, Aldring og helse 4 stk hjelpepleier			15	
Omsorg Neid, Saksbehandling, behov for utvidet kompetanse ift PU			20	
Videreutd sykepleiere, tilhørende ekstern finansiering	-45		-45	
Videreutdanning, Administrasjon og ledelse, Vangstunet barnehage, leder		25		
Kompetansehevingsprogram for assistenter i barnehagene utgiftsramme	20	20	20	20
Tilhørende ekstern finansiering	-12	-12	-12	-12
Koordinator, oppvekstsamarbeid MNR	40	40	40	40
Koordinator, oppvekstsamarbeid MNR, tilh ekstern finansiering	-28	-28	-28	-28
Kurs for lærere gjennom MNR	35	35	35	35
IKT, videreutdanning lærere	20			
Kunnskapsløftet, Fra ord til handling, utgiftsramme	425	425		
Kunnskapsløftet, Fra ord til handling, tilhørende ekstern finansiering	-420	-420		
Gi rom for lesing, læreropplæring, utgiftsramme	40			
Gi rom for lesing, tilhørende ekstern finansiering	-40			
Skolelederutdanning	57	112	65	
Skolelederutdanning, tilh ekstern finans	-24	-51	-27	
Videreutdanning, stipend, grunnskole, 1 lærer pr år, utgiftsramme	104	214	104	
Videreutdanning, stipend, grunnskole 1 lærer pr år, tilh. ekstern finansiering	-47	-102	-47	
Organisasjonsutvikling Namdalseid skole				
Etterutdanning deltidspersonell i brannvesenet	80	80	80	80
Pensjonistkurs		20	0	20
Stipend innbyggere	10	10	10	10
Uspesifiserte tiltak, stipend ansatte	75	75	75	75
Sum kompetansehevingstiltak	350	473	345	250

Budsjettrammer for løpende faglig oppdatering hos enhetene kommer i tillegg til fellesrammen.

Fagutdanning av lærere i ungdomsskolene og skoleledere, helse- og omsorgsfag og lederutvikling er prioritert høyt. Pålagt kompetanseheving tilknyttet brannvern prioriteres. Frikjøp av ansatte i denne sammenheng er kostbart. Det betyr at utdanningen må strekkes ut i tid.

Det legges dessuten opp til å kunne disponere en viss andel av midlene til kompetanseheving i forbindelse med omstillingstiltak og andre påkommende behov.

Lederutvikling gjennomføres som en fortløpende satsning i perioden, med varierende grad av ekstern bistand.

Under hovedtariffoppgjøret 2008 avtalte partene at det skal gjennomføres kartlegging av ansattes real- og formalkompetanse. Dette skal bl.a. danne grunnlag for å vurdere behov for videre kompetansehevende tiltak. Kartleggingsarbeidet vil bli gjennomført innen 01.04.09.

Uønsket deltid

Det er satt økt fokus på uønsket deltid i organisasjonen. Det er kartlagt omfang og aktuelle tiltak som skal redusere uønsket deltid. I 2009 utvides bemanningen vesentlig på omsorgssektoren. Dette bør utnyttes til å oppnå forbedringer. Det kan bl.a. aktualisere lokale avtaler i forhold til arbeidstid. Tiltakene gjennomføres ellers fortløpende når det ligger til rette for det. Det tas opp ny status høsten 2009.

Lærlinger

Det opprettes lærlingehjemmel nr 2 i helsefag fra høsten 2009. Lærlingeordningen utvides dermed til 6 faste plasser i perioden. Namdalseid ligger langt over KS sin målsetting om minst 1 lærling pr. 1000 innbyggere. Lærlingene bidrar til verdiskaping samtidig som det er en rekrutteringsstrategi. Den reelle verdiskapingseffekten varierer mellom fagområdene.

Sykefravær

Etter høyt sykefravær i første kvartal 2008, har fraværet vist en gledelig nedgang, og var i 3. kvartal 7,5 % for hele kommunen. Nedgangen er jevn over alle enheter. Målsettingen i gjeldende plan er å redusere fraværet til under landsgjennomsnittet i løpet av planperioden. Nedgangen antas å ha sammenheng med økt fokus på dette generelt og målrettet innsats fra enhetslederne. Det satses på fortsatt utvikling av lederkompetansen også innenfor dette feltet da lederne antas å ha en nøkkelrolle i dette arbeidet. Det er viktig at lederne prioriterer forebygging og oppfølging.

Seniortiltak

Kommunens arbeidsgiverpolitikk ble revidert i 2006. Det er iverksatt tiltak for å beholde seniorenene lenger i arbeid. Tilbudet er primært fri med lønn i 10 % av hel stilling, alternativt inntil kr. 25.000 pr år i ekstra lønn fra og med fylte 62 år. Tiltaket videreføres.

Inventar, utstyr og beredskapstiltak

Det er varierende behov for innkjøp av inventar og utstyr ved enhetene. Dette er behov som kan være vanskelig å forutse. De enkelte tiltak er dessuten ofte for små til å klassifiseres som investeringer, samtidig som de er for store til å dekkes av enhetenes interne budsjetter til dette formålet. Av den samlede rammen legges 250 tusen til administrasjonens budsjett for videre fordeling til prioriterte behov i enhetene.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS) og miljørettet helsevern (MHV)

Med bistand fra kommuneoverlegen er det utarbeidet en mal for internkontrollsystem i forhold til HMS og MHV. Skolene og barnehagene utarbeider egen plan for internkontroll med utgangspunkt i malen. I løpet av planperioden skal alle enheter ha tilsvarende plan for internkontroll. Det innføres webbasert løsning for stoffkartotek med automatisk oppdatering for alle enheter som har slike behov.

Hovedverneombudet er frikjøpt tilsvarende 20 % stilling. Dette videreføres i perioden. Arbeidet med vernerunder med fokus på fysisk arbeidsmiljø startet opp i 2008 og vil bli fullført i 2009. Dette danner bl.a. grunnlag for investeringer i inventar og utstyr og andre tiltak for å forbedre arbeidsmiljøet.

Budsjettmessige endringer og tiltak

Nye tiltak, videreførte tiltak og endringer i forhold til forrige plan, driftsbudsjettet

Tall i tusen kroner (- betyr netto merinntekt/ mindreutgift)

Tekst	2009	2010	2011	2012
Web-basert stoffkartotek econline	20	20	20	20
Kompetanseheving, netto kostnad	350	350	350	350
Sum organisasjonsutvikling og fellesutgifter	370	370	370	370

6.9. Kultur

Småsamfunnsatsingen ”UNGskaperlyst” representerer en offensiv satsing på ungdom, kvinner, entreprenørskap og kultur. Av den gjenstående rammen på 2,1 mill skal 940 tusen brukes til å finansiere aktiviteter i 2009 og 2010.

Flerbrukshall bygges i 2011 med en foreløpig investeringsramme på 25 mill..
Nye lokaler for ungdomsklubb på Statland etableres i 2009.

Satsing på kulturtiltak for barn og unge blant annet gjennom Kulturuka, Den kulturelle skolesekken, Ungdommens kulturmønstring, kulturskolen og ungdomsklubbene videreføres.

Tidligere planlagte kulturtiltak med bakgrunn i handlingsplan for psykiatri gjennomføres. MOT videreføres som fast tiltak for ungdom. FYSAK videreføres. Den totale utgiftsrammen økes til 333 tusen i 2009 basert på økt ekstern finansiering. Den kulturelle spaserstokken inntas som en ny stor satsing på kulturarrangement for eldre.

Tilbudet fra Nord-Trøndelag fylkeskommune om tilknytningsskyss og servicerute for ungdom og eldre innføres fra januar 2009 og vil gjøre det lettere å delta på aktiviteter.

Elevkontingenten i musikk- og kulturskolen økes med 5 % i 2009.

Budsjettmessige endringer og tiltak

Nye tiltak, videreførte tiltak og endringer i forhold til forrige plan, driftsbudsjettet

Tall i tusen kroner (- betyr netto merinntekt/ mindreutgift)

Tekst	2009	2010	2011	2012
Kultur og ungdomstiltak, videreføring av psykiatriplan				
- MOT	96	96	96	96
- Tilskudd til lag og organisasjoner	50	50	50	50
- Den kulturelle spaserstokken, brutto utgiftsramme	138	70	70	70
- Kulturuke	20	20	20	20
- FYSAK, brutto utgiftsramme	29	29	29	29
- Merutgift nye ungdomsklubblokaler på Statland	93	111	111	111
Eksterne tilskudd	-147	-69	-59	-49
Sum kultur og service	279	307	317	327

Statlige føringer

Kultur,- og kirkedepartementets totale budsjett for 2009 økes. Regjeringen har en visjon om at Norge skal være en ledende kulturnasjon som legger vekt på kultur i alle deler av samfunnslivet. Samtidig betyr satsing på kultur næringsutvikling og arbeidsplasser, integrering og inkludering, helse, læring og kreativitet. Vedtatt kulturlov understreker det offentliges ansvar når det gjelder å legge til rette for et godt kulturtilbud.

Kultur for barn og unge

Det er et mål at alle barn som ønsker det, skal få plass i kulturskolen til en rimelig egenbetaling. Frifond-midlene barn og unge kan søke på, kan øke aktiviteten lokalt. Den kulturelle skolesekken skal gi barn og unge over hele landet mulighet til å møte profesjonell kunst og kultur innenfor et vidt spekter, og regjeringen ønsker at tilbudet også skal omfatte barnehager og videregående skoler. Regjeringen innfører en ordning med kulturkort for ungdom og studenter for å sikre muligheten til å benytte ulike kulturtilbud.

Idrett/fysisk aktivitet

Det er et mål å legge til rette for at flest mulig kan drive idrett og fysisk aktivitet. De viktigste virkemidlene er tilskudd til anleggsutbygging og tilskudd til idrettslagene. Primære målgrupper for den statlige idrettspolitikken er barn og ungdom. Anlegg i lokalmiljøet som stimulerer til fysisk aktivitet prioriteres. Det er et mål å utvikle anlegg som tilfredsstillende ungdommens behov for utfordringer og variasjon og at ungdom medvirker i utformingen av anlegg. Anleggene bør fungere som gode sosiale møteplasser i lokalsamfunnene. Tilskudd til anlegg for friluftsliv i fjellet og tilskuddet til friluftslivstiltak for barn og unge øker.

Den kulturelle spaserstokk

Den kulturelle spaserstokken skal gi eldre et bredt og profesjonelt kulturtilbud. Økt samarbeid mellom kultursektoren og omsorgssektoren skal legge til rette for og utvikle gode kunst- og kulturprosjekt lokalt for eldre.

Frivillig arbeid

Regjeringen ønsker å styrke arbeidet som gjøres hos frivillighetssentralene. Sentralene skal være et kraftsenter for frivilligheten og ta del i utviklingen av nærmiljøet gjennom samarbeid med alle som ønsker å delta i frivillig virksomhet.

Status og utfordringer

Kulturaktiviteter skal bidra til økt bolyst og gode oppvekstmiljø. Tilbudene må tilpasses barn og unges ulike behov. En målsetting er at alle skal ha et tilbud som oppleves som verdifullt. Dette forutsetter både en vurdering av eksisterende behov og en tilrettelegging for nye aktiviteter. I dette arbeidet forutsettes det at barn og unge er aktiv medvirkende. Kommunens finansieringsstrategi for kulturtiltak har vært vellykket. Dette gjelder spesielt tilskudd til bygging av nærmiljøanlegg og idrettsanlegg, men også til drift av aktiviteter og prosjekter.

Småsamfunnsatsing

Kommunen gjennomfører et tre-årig mobiliseringsprosjekt "UNG skaperlyst" for å finne fram til gode modeller for lokalt utviklingsarbeid. Dette for å skape engasjement, motivere og tilrettelegge for nytenkning, entreprenørskap og positiv utvikling med klart kjønnsperspektiv. Målet er å skape et robust lokalsamfunn, med stor utviklingskraft, identitet og framtidstro.

Kultur for barn og unge

Kulturuka, Den kulturelle skolesekken, Ungdommens kulturmønstring, kulturskolen og ungdomskubbene er viktige tiltak som videreføres. Kommunens målsetting er fortsatt at alle som ønsker plass i kulturskolen, får dette. Utfordringen er å gi et tilbud som gjør at elever i ungdomsskolen og videregående skole fortsetter med undervisningen. Det er en utfordring å skaffe kvalifiserte lærere i andre fag enn musikk. Ordningen med kulturskole i skoletida avvikles fra og med 1. januar 2009 da dette er brudd på opplæringsloven. Kommunen skal stimulere barn og unge til egeninnsats gjennom FRIFOND-midler og tilskudd gjennom "Aktiv Ungdom".

Ungdomskubbene er en positiv og rusfri arena for barn og unge, men aktivitetstilbudet må videreutvikles i dialog med styret for ungdomskubbene. Statland ungdomsklubb får nye lokaler i 2009. På Nåva u-klubb er det lite aktivitet på onsdager, og det må ses på endringsmuligheter i forhold til type aktiviteter eller annen åpningstid. Det søkes å ansette fast ungdomsklubleder til å drive Statland u-klubb i samarbeid med barn og foreldre.

Etablering av ballbinge på Vangstunet er et tiltak for bedre bokvalitet i sentrum, og gjennomføres i et samarbeid mellom kommunen og velforeningen.

Flerbrukshall

Komité for planlegging av ny flerbrukshall legger fram våren 2009 forslag til løsninger, kostnadsoverslag, løsning for drift samt lokalisering. Målet er ferdigstillelse i 2011.

Kulturaktiviteter for eldre

Samarbeidet med helse- og sosialenheten om aktiviteter og forebyggende kulturarbeid finansiert av psykiatrimidlene forsterkes. Det gjelder satsingen på Den kulturelle spaserstokken. Det bør vurderes om en opprettelse av frivillighetssentral vil styrke det frivillige arbeidet i kommunen.

Biblioteket

Målsettingen er å øke bibliotekbruken blant barn og unge i et samarbeid med de etablerte bibliotekfilialene i barnehagene og samarbeidsavtalene mellom biblioteket og skolene. Det er en utfordringen å ha nok tid til å drive utviklingsarbeid. Bibliotekkompetansen er en viktig del av kommunens to-årige språksatsing der helsestasjon, grunnskoler og barnehager deltar. Biblioteksamarbeidet for Namdalskommunene utvikles videre.

Andre kulturtiltak

Utstillingen "Fotefar mot nord" reetableres under forutsetning av tilfredsstillende ekstern finansiering og avtaler med samarbeidspartnere.

6.10. Barnehager

Det innføres lovfestet rett til barnehageplass fra januar 2009. Barn som har fylt ett år senest innen utgangen av august det året det skal søkes om barnehageplass skal ha rett til barnehageplass fra august.

Kommunen innfører to hovedopptak og faste oppholdsdager per uke for å bedre situasjonen for barn og ansatte. Tilbud om åpen barnehage videreføres.

Satsene for foreldrebetalingen endres ikke i 2009

Økt bemanning ved Vangstunet i 2008 med 0,4 stilling videreføres som fast. Økt satsing på kompetanseutvikling gjennom fellesprosjektet med helsestasjon og grunnskole om leseopplæring og kompetanseutvikling for ledelse og assistenter.

Statlige føringer

Full barnehagedekking

Regjeringen innfører lovfestet rett til barnehageplass fra 01.01.2009 og krav om minimum ett hovedopptak i året. Barnehagetilbudet i den enkelte kommune må ha den kvalitet, det innhold og det omfang som brukerne etterspør og lokale forhold tilsier, men kommunene gis tilstrekkelig tid for å imøtekomme dette. Finansiering av drift og etablering av nye barnehageplasser gjennom øremerket tilskudd videreføres. Innlemming av tilskudd til barnehager i rammetilskuddet vil etter planen skje i 2011. Ordningen med skjønnsmidler videreføres og er øremerket barnehagedrift.

Høy kvalitet

Regjeringen vil legge fram en stortingsmelding om kvalitet og innhold i barnehagen som vil være styrende for barnehagepolitikken framover. Regjeringen viderefører satsingen på språkstimulering for barn i førskolealder.

Statlige midler til kompetanseutvikling skal benyttes til kvalitetsutvikling i barnehagene; jfr Strategi for kompetanseutvikling i barnehagesektoren (2007–2010) og Strategi for rekruttering av førskolelærere til barnehagen (2007–2011). Nye studieplasser innenfor førskolelærerutdanningen og videreutdanning i småbarnspedagogikk vil bli opprettet. I tillegg er det avsatt midler til arbeidsplassrelatert førskolelærerutdanning for assistenter som jobber i barnehage. Kommunene vil også få statlige midler for å stimulere til lokale kvalitetstiltak. For fortsatt å fremme arbeidet med likestilling i barnehagen har departementet lagt fram Handlingsplan for likestilling i barnehage og grunnopplæring (2008–2010).

Lav pris

Regjeringen foreslår å videreføre maksimalprisen for foreldrebetaling nominelt inntil prisen er redusert til 1750 kroner (2005-kroner) per måned. Maksimalprisen for en heltidsplass i 2009 blir derfor foreslått satt til 2 330 kroner per måned, tilsvarende 25 630 kroner per år. Kommunene vil få kompensert for kostnadsvekst gjennom økt driftstilskudd fram til målet er nådd, sannsynlig omkring 2012.

Status, lokale utfordringer og tiltak

Namdalseid kommune skal ha en barnehage som er til det beste for barn, foresatte og ansatte. Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som gir barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter.

Full barnehagedekking

Det forventes full barnehagedekning. Barnehagene har følgende belegg pr november 2008:

Barnehage	Kapasitetsutnyttelse per november 2007	Kapasitetsutnyttelse per november 2008
Vangstunet	89 %	94 %
Stjerten	71 %	67 %

Det vil fortsatt være reduksjon i barnetall i planperioden. Antall barn i barnehagen har siden desember 2007 gått ned med ca 11 %, men samtidig har andelen barn under 3 år økt. Det etterspørres økt oppholdstid. 93 % av barna har tre dager eller mer. En forventer at kapasiteten vil være tilstrekkelig i planperioden.

Åpningstiden per dag er vesentlig lenger enn i sammenlignbare kommuner. Det innføres rett til barnehageplass fra 01.01.09. Barn som har fylt ett år senest innen utgangen av august det året det skal søkes om barnehageplass skal ha rett til barnehageplass fra august. Samtidig innføres det to hovedopptak, og ordningen med barnehageplass knyttet til foresattes turnus opphører.

Høy kvalitet

Tilbudet skal så langt råd være tilpasset det enkelte barn/foresatte behov. Dette gjelder både innhold og fleksibilitet. Det er samtidig viktig med en viss forutsigbarhet for å kunne planlegge både det pedagogiske tilbudet og ha tilstrekkelig bemanning til enhver tid. De siste årene har barnehagene hatt utfordringer med å klare dette, og det vil være nødvendig å redusere noe på fleksibiliteten for å skape gode rammebetingelser både for barna, foresatte og ansatte.

Kompetanseutvikling knyttet til Rammeplanen i barnehagen prioriteres. Barnehagene deltar i det kommunale to-årige språkprosjektet som skal bedre språkopplæringen for barna.

Det gis tilbud om åpen barnehage ved Vangstunet barnehage, og tilbud om utvidet skolefritidsordning på Statland lokaliseres fortsatt ved Stjerten barnehage.

Budsjettmessige endringer og tiltak

Nye tiltak, videreførte tiltak og endringer i forhold til forrige plan, driftsbudsjettet

Tall i tusen kroner (- betyr netto merinntekt/ mindreutgift)

Tekst	2009	2010	2011	2012
Økt ramme faste stillinger i Vangstunet 0,4 årsverk	144	144	144	144
Midlertidig styrking 0,5 stilling vår 2009, Vangstunet	86			
Ramme kompetanseutvikling (jfr også grunnskoletiltak)	20	45	20	20
Sum	250	189	164	164

6.11. Grunnskole og SFO

Barn i skolepliktig alder reduseres med 13 % i perioden. Halvparten av reduksjonen skjer i 2009 jf. kapittel 2.2. Grunnbemanningen endres ikke. Det blir færre elever per klasse. Voksenteitet går noe ned ved Namdalseid skole pga redusert behov for spesialundervisning fra 2010 og øker betydelig ved Statland skole.

Det er forutsatt fem- delt skole ved Statland, men elevgrunnlaget forventes å bli så lavt at det grenser mot 3-delt skole.

Kommunens handlingsplan for grunnskolen legges til grunn for prioriterte satsingsområder. Skolene følger opp dette gjennom lokale tiltaksplaner.

Økt satsing på skoleutvikling og videreutdanning med en årlig gjennomsnittlig utgiftsramme på 450 tusen per år.

260 tusen til nye lærebøker knyttet til innføring av kunnskapsløftet i 2009 og 2010. Total satsing 635 tusen siden 2007.

Økt timetall for fysisk aktivitet på mellomtrinnet fra høsten 2009. Evt ytterligere satsinger fra statens side forutsettes fullfinansiert.

SFO utvides til å omfatte alle virkedagene i skoleåret fra høsten 2009 samtidig som åpningstiden per dag utvides. Tilbudet på Namdalseid gis i skolen alle dager. SFO på Statland videreføres i Stjerten barnehage.

Satsene for foreldrebetaling i SFO økes med 5 % vår 2009. Ved etablering av utvidet SFO-tilbud innføres nytt betalingsregulativ for å dekke merutgifter.

Budsjettmessige endringer og tiltak

Nye tiltak, videreførte tiltak og endringer i forhold til forrige plan, driftsbudsjettet

Tall i tusen kroner (- betyr netto merinntekt/ mindretgift)

Tekst	2009	2010	2011	2012
SFO				
Utvidelse SFO inkl nytt betalingsregulativ	-6	-27	-27	-27
Fortsatt samdrift med barnh. Red 0,06 stilling SFO Statland	-8	-18	-18	-18
Grunnskole				
Stillingsendringer grunnskolen, Namdalseid inkl utv timetall	69	-163	-647	-827
Stillingsendringer grunnskolen Statland inkl utv timetall	-41	-131	-234	-319
Metodeforbedring, lesing brutto utgiftsramme	425	425		
Andre tiltak kompetanseheving og videreutdanning, utgiftsr.	238	238	238	238
Nye lærebøker	190	70		
Lokale utgifter samarbeid med vgs	14	14	13	16
Endring netto utgift kjøp/salg av grunnskoleopplæring	0	6	-21	400
Sum Grunnskole og SFO	881	414	-696	-537

Statlige føringer

St. meld. Nr. 31 (2007/2008) *Kvalitet i skolen* inneholder regjeringens fire hovedmål for grunnskoleopplæringen:

Elever og lærlinger skal få et bedre læringsutbytte

Målsettingen er at alle elever som går ut av grunnskolen, skal mestre grunnleggende ferdigheter som gjør dem i stand til å ta del i videre utdanning og arbeidsliv.

Erfaringene fra *Forsøk med utvidet skoledag* og sluttrapporten av *prosjekt leksehjelp 2006 – 2008* vil bli benyttet i den videre gradvise innføringen av et økt timetall på barnetrinnet og utviklingen av en helhetlig skoledag med mer tid til læring, fysisk aktivitet og måltid.

Regjeringen ønsker å lovfeste en plikt for kommunene til å gi forsterket opplæring for elever på 1. – 4. årstrinn med svake ferdigheter i lesing og regning fom høst 2009. Forslag om lovendring vil bli lagt fram våren 2009. Målsettingen er å øke antall lærere og annet fagpersonell for å styrke mulighetene for tilpasset opplæring og til å følge opp elever med særskilte behov. Det innføres 2,67 t/u med fysisk aktivitet på mellomtrinnet fra høsten 2009. Formålet er å gi elevene en mer variert skoledag og dermed øke elevenes læringsutbytte.

Elever og lærlinger skal ha et godt læringsmiljø

Trygghet, gode sosiale relasjoner og trivsel er viktig for læring. For at elever i skolen skal oppleve faglig framgang og mestring, må de møtes med høye og realistiske forventninger til hva de kan få til og hvordan de skal arbeide med fagene. Elevundersøkelsene 2007 viser at mange elever ikke får nok faglig tilbakemeldinger og utfordringer. Departementet vil derfor videreutvikle indikatorer i Elevundersøkelsen for å måle mestring og følge utviklingen på dette feltet.

Departementet vil lage et program for inkluderende skolemiljø som skal ha en overbyggende rolle på læringsmiljøfeltet. Samarbeidet i *Manifest mot mobbing videreføres*.

Undersøkelser viser at foreldre som støtter elevenes læring og som fremmer positive holdninger til skolen, bidrar positivt til sitt barns faglige og sosiale utvikling. Regjeringen vil komme med retningslinjer og veiledning når det gjelder samarbeidet heim – skole.

Regjeringen vil kartlegge lærernes og rektorenes tidsbruk og organisering. Den vil også oppnevne et utvalg som skal gi råd om hvordan man kan bekjempe mulige ”tidstyver” i skolen på, begrense unødvendig byråkratisering og frigjøre tid til læringsarbeid. Utvalget skal ta for seg både lærernes individuelle arbeid, utnyttelse av fellestid på skolen og grad av delegering av oppgaver fra skoleeier.

Regjeringen vil legge til rette for at kommunene kan prioritere rehabilitering og vedlikehold av skoleanlegg. Det etableres derfor en åtte-årig rentekompensasjonsordning med til sammen 15 mrd kr.

Kvalitetsutvikling i skolen basert på systematisk resultatoppfølging

Hovedbildet er fremdeles at mange skoleeiere mangler systematikk i oppfølgingen av kvaliteten på opplæringen ved sine egne skoler. Dette er urovekkende ettersom det er tydelige sammenhenger mellom elevenes faglige prestasjoner og i hvilken grad skolenes resultater blir fulgt opp systematisk.

Departementet vil gjøre utviklingsverktøy som har vært brukt i skoleutviklingsprogrammet *Kunnskapsløftet – fra ord til handling*, gratis tilgjengelig for alle skoler. For å stimulere skoleeier til å engasjere seg mer i kvaliteten i skolen, ønsker regjeringen å innføre en årlig tilstandsrapport som grunnlag for drøftinger på lokalpolitisk nivå.

Nasjonale kvalitetsvurderingssystem består av indikatorer på områder som læringsutbytte, læringsmiljø, ressurser og gjennomføring i videregående skole. Regjeringen innfører flere obligatoriske kartleggingsprøver av leseferdigheter, flere nasjonale prøver og prøver i digitale ferdigheter på ungdomstrinnet.

Videreutdanning for lærere og rektorer

Det er avsatt 370 mill i 2009. På grunn av endrede kompetanseregler, som krever at lærere på ungdomstrinnet har minst 60 stp fordypning i enkelte fag, prioriteres norsk, matematikk og engelsk i perioden 2009 – 2012. Staten dekker studie plass og deler av vikarutgiftene. Skolelederutdanningen starter høsten 2009 der staten betaler studie plass og kommunen vikarutgifter.

Status og lokale utfordringer

Elevtallsutvikling

Barn i skolepliktig alder reduseres i planperioden; kapittel 2.2. En har lagt opp til fem klasser ved Statland, men elevtallet kan medføre tre klasser i perioden. Det blir derfor nødvendig å følge utviklingen på Statland spesielt nøye. Behovet for spesialundervisning og generell styrking reduseres ved begge skolene på grunn av redusert elevtall.

Utvikling i voksentetthet i planperioden:

Voksentetthet i grunnskolen, Forventet utvikling	Skoleår							
	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013
Namdalseid skole								
Elever pr årsverk i undervisning (ped. + ass.)	10,2	9,7	8,6	8,7	8,4	9,0	9,0	9,1
Statland skole								
Elever pr årsverk i undervisning (ped. + ass.)	7,5	7,5	7,5	8,1	7,5	7,6	7,5	6,7

Bedre læringsutbytte

Målsettingen er å minimalisere gruppen med kritisk lave ferdigheter på kartleggingene i norsk, matematikk og engelsk. Kommunen skal derfor bli bedre til å kartlegge, analysere resultat og sette i gang riktig tiltak. Det to-årige språkprosjektet i samarbeid med Bredtvedt kompetansesenter skal gjøre ansatte bedre i stand til dette.

Ovennevnte prioriteres sammen med fullført innkjøp av nye lærebøker i 2009 og 2010. Løsninger for ytterligere forsterket opplæring i lesing og skriving vurderes med bakgrunn i resultatene fra språkprosjektet.

Det innføres 2,67 t/u med fysisk aktivitet på mellomtrinnet fra høsten 2009. Formålet er å gi elevene en mer variert skoledag og dermed øke elevenes læringsutbytte.

Læringsmiljø

Resultatene fra elevundersøkelsene skal drøftes i større grad med elevrådene. Samarbeidet heim - skole forsterkes. Kommunen vil benytte seg av rentekompensasjonsordningen knyttet til renovering av skolene og svømmebasseng.

Kvalitetsutvikling i skolen basert på systematisk resultatoppfølging

Skoleeier og skoler trenger et bedre grunnlag for kvalitetsutvikling av opplæringen. Det skal derfor etableres et system for kvalitetssystem for oppfølging i skolene. Dette må inneholde indikatorer på bl.a. læringsresultat, læringsmiljø, ressurser og fullføring av videregående skole i tillegg til satsingsområdene i vedtatt handlingsplan for grunnskolen. Det utarbeides en årlig tilstandsrapport som grunnlag for kommunestyrets strategier og løsninger for framtidig driftsopplegg og skolestruktur. Dette skal være på plass tidlig i 2009 da det har betydning for

hvordan en skal utvikle grunnskolen, utnytte skolelokalene og tilby elevene opplæring i tråd med opplæringsloven.

Skolesamarbeidet med Flatanger

Dagens skolesamarbeidet med Flatanger videreføres.

Kvalitetsutvikling og kunnskapsløftet

Nord-Trøndelag er det første fylket der alle kommunene og fylkeskommunen lager en forpliktende samarbeidsavtale om det 13-årige læringsløpet. Samarbeidsområder kan være

- enkeltfag
- rådgivning/karriereveiledning
- skolehelsetjeneste
- etter- og videreutdanning av lærere og skoleledere
- gode informasjons- og overgangsrutiner mellom grunnskole og videregående
- kontakt med bedrifter/næringsliv i forbindelse med utplassering
- bedre kontinuitet i digital kompetanse og e-læringsplattform for å lette overgangen mellom grunnskole og videregående opplæring.

MNR har allerede etablert samarbeid med Olav Duun videregående skole, men dette kan nå utvides og forbedres. Samarbeidet i MNR blir derfor viktig i denne sammenheng. I tillegg vil det være nødvendig å løfte enkelttiltak til styret for MNR regionråd.

Midlene som tidligere ble brukt til kompetanseutvikling ved innføring av Kunnskapsløftet blir omprioritert til videreutdanning for lærere på prioriterte områder og til ei ny rektorutdanning. I perioden 2009 – 2012 vil det bli satset på videreutdanning i engelsk, matematikk og norsk for lærere, rektorutdanning og etterutdanning knyttet til leseopplæring. Faglige behov må også vektlegges ved nyrekruttering. Til tross for statlig delfinansiering av studiene, øker kommunens utgifter til videreutdanning. Dette betyr også at midlene som tidligere ble brukt til kompetanseplan for MNR faller bort, og det er behov for en strengere prioritering.

Andre forhold

Tilbudet om leirskole videreføres og opplæring i samisk språk og kultur avsluttes i planperioden.

Skolefritidsordning

Skolefritidsordningen utvides til å omfatte alle virkedagene i skoleåret fra høsten 2009 samtidig som åpningstiden per dag forlenges. Tilbudet lokaliseres til henholdsvis Stjerten barnehage og Namdalseid skole. Satsene for foreldrebetaling i SFO økes med 5 % vår 2009. Ved etablering av utvidet SFO-tilbud innføres nytt betalingsregulativ. Alternativt forslag med ytterligere utvidelse av tilbudet til 48 uker har en årlig merutgift på 70 tusen og er ikke foreslått.

6.12. Voksenopplæring

Netto ramme for voksenopplæring settes til 87 tusen pr år. Kommunen skal ha sterkere fokus på voksnes rett og muligheter til utdanning gjennom bedre informasjon, motivasjon og veiledning.

Statlige føringer

Kommunene og fylkeskommunene har plikt til å oppfylle voksnes rett til henholdsvis grunnskole- og videregående opplæring. Dette betyr at de er forpliktet til å gi et tilbud om opplæring til voksne som ønsker å benytte sin lovfestet rett. For å nå ut til voksne i arbeidslivet som har behov for opplæring i grunnleggende ferdigheter, etablerte departementet *Program for basiskompetanse i arbeidslivet (BKA) i 2006*. Fra og med høsten 2008 er retten til videregående opplæring utvidet til å gjelde alle fra og med det året de fyller 25 år. Voksne har rett til å få vurdert realkompetansen sin i forhold til videregående skole. I tillegg skal kommunen gi tilbud om norskopplæring for minoritetsspråklige voksne..

Status og utfordringer

Kommunen skal forbedre informasjonen til voksne når det gjelder muligheter og rettigheter til grunnskole og videregående skole. Det er en målsetting at flere skal få vurdert sin realkompetanse, og at flere gjennomfører grunnskole og videregående skole. Dette er viktig ikke bare med tanke på egenutvikling, men for å gi den enkelte bedre muligheter til arbeid. Arbeidet bør foregå i nært samarbeid med NAV.

Å gi desentralisert tilbud i norsk for voksne innvandrere er ressurskrevende, og det kan være vanskelig å oppnå god nok kvalitet. Voksenopplæring, grunnskoleopplæring for voksne og grunnskoleopplæring for innvandrere 16 – 20 år bør derfor primært organiseres i samarbeid med Namsos kommune. Det kan også være aktuelt å samarbeide med Steinkjer voksenopplæring. Behovet for ekstra oppfølging i form av ekstraundervisning i egen kommune eller etablering av et møtested for språklig utvikling bør imidlertid vurderes som et supplement for ordinær norskopplæring.

6.13. Helsetjenestene og handlingsplan psykisk helse

Tiltak i psykiatriplan for Namdalseid kommune videreføres som forutsatt, jfr vedlegg 4.

Folkehelseprosjektet i regi av kommuneoverlegen i MNR avsluttes i 2009 og virksomheten etableres deretter som fast med 1 nytt årsverk.

Ressursbruk til rehabilitering i egenregi og ved kjøp av rehabiliteringsplasser ved Namdal rehabilitering på Høylandet videreføres på samme nivå som i 2008. Alternative løsninger for rehabiliteringstjenesten vurderes i 2009.

Øvrige helsetjenester videreføres på samme nivå som i 2008.

Budsjettmessige endringer og tiltak

Nye tiltak, videreførte tiltak og endringer i forhold til forrige plan, driftsbudsjettet

Tall i tusen kroner (- betyr netto merinntekt/ mindretutgift)

Tekst	2009	2010	2011	2012
Midlertidige vakanser helsetjenesten	60			
Sum Helse og sosial	60	0	0	0

Statlige føringer

Kommunene har ansvar for å sørge for forsvarlige helse- og sosialtjenester til alle som trenger det, uavhengig av alder eller diagnose. Staten har ansvar for å sikre like rammevilkår gjennom regelverk og økonomiske rammer. Staten har også ansvar for å føre tilsyn og kontroll.

Primærhelsetjenesten er grunnmuren i helsetjenesten og skal sikre alle med behov for helse- og omsorgstjenester, nære og gode tilbud. Tjenestene skal være av god kvalitet, være virkningsfulle, trygge, godt samordnet og involvere brukerne i beslutningsprosessene. Pasienter og brukere skal uavhengig av bosted ha likeverdig tilgang på helse- og sosialtjenester med tilstrekkelig og rett kvalitet.

Status og utfordringer

Innenfor helsetjenesten er det etablert mange fellesløsninger gjennom MNR-samarbeidet. Dette gjelder felles kommuneoverlege, folkehelsekoordinator, barneverntjeneste, legevakt og jordmortjeneste. Nye organisasjonsformer innenfor MNR-samarbeidet vurderes i disse dager. Ut fra faglige vurderinger fungerer helsetjenestene innenfor MNR-samarbeidet godt og bør videreføres som fellesløsninger.

Legetjenesten

Legetjenesten videreføres på samme nivå som tidligere vedtatt. For 2009 vil kommunen ha en situasjon med midlertidig vakanse i en legestilling som vil bli løst med innleie av vikarer så langt en ser dette nødvendig. For øvrig ingen endringer i planperioden.

Forebyggende helsearbeid/folkehelse

Det forebyggende helsearbeidet styrkes gjennom regionale tiltak. Kommuneoverlegen i Midtre Namdal har kartlagt folkehelsearbeidet i regionen. Kartleggingen viser at det gjøres mye godt folkehelsearbeid i kommunene, men det er også flere utfordringer som det kan være verdt å ta tak i.

I samarbeid med Eldrerådet i Nord-Trøndelag pågår et toårig prosjekt, ”spreke og trygge eldre”, som skal kartlegge og forebygge fallulykker. Målsettingen er å redusere antall fall og belastningene dette gir den enkelte og kostnadene samfunnet har i denne forbindelse. Prosjektet varer til april 2009. Kommuneoverlegen har også iverksatt et prosjekt med tema barn og overvektsproblematikk.

Det er lagt opp til at begge aktivitetene videreføres som fast virksomhet og at folkehelsearbeidet utvides gjennom MNR-samarbeidet. Det vises til kapittel 6.2.

Handlingsplan psykisk helse

Det øremerkede tilskuddet til opptrappingsplanen for psykisk helse 1999 – 2008 opphører fra 2009 og blir lagt inn i rammetilskudd til kommunene.

Gjennom budsjettet foreslås det å viderefører storparten av alle tiltak i henhold til Psykiatriplan som ble vedtatt av kommunestyret i september 2007. Oppsummert vil bemanning videreføres på samme nivå både innenfor psykiatrisk sykepleietjeneste, helsestasjon, dagsenter og i hjemmebaserte tjenester. I tillegg er det avsatt tiltaksmidler med ca 400 tusen hvert år i planperioden. Spesifisering av tiltak finnes i vedlegg 4.

Helsestasjon og skolehelsetjeneste

Helsestasjon og skolehelsetjenesten videreføres på samme nivå som tidligere vedtatt med 1 årsverk helsesøster og 0,2 årsverk psykiatrisk sykepleier. I tillegg kommer kjøp av jordmortjenester tilsvarende 0,1 årsverk fra helseforetaket.

Helsestasjon for ungdom ble åpnet i oktober 2007. Etter en evaluering av tjenestetilbudet ble det konkludert at ungdom får et tilfredsstillende tilbud gjennom skolehelsetjenesten og ved bruk av helsestasjon for ungdom på Steinkjer/Namsos. Tilbudet ble derfor besluttet nedlagt med virkning fra medio oktober 2008.

Rehabilitering

Rehabiliteringstjenesten på Namdalseid er bemannet med 1,6 årsverk fysioterapeut på driftstilskudd og 0,7 årsverk fysioterapeut kommunal stilling. Dette gir en god dekning av fysioterapeuter i forhold til innbyggertallet sett opp mot sammenlignbare kommuner.

Namdalseid kommune eier videre 1 andel i Namdal Rehabilitering på Høylandet. Selskapet har ikke lyktes med å oppnå forutsatt belegg, og det forventes derfor at eierne kjøper plasser for 200 tusen pr. år eller dekker tilsvarende andel av forventet underskudd. Dette er også videreført i planperioden.

En opplever allikevel dette som en unødvendig kostnad, da en har erfaring med at innbyggere på Namdalseid ønsker så langt det er mulig å oppholde seg hjemme og motta lokale rehabiliteringstjenester fra kommunen. Pr. i dag har rehabiliteringstjenesten på Namdalseid kapasitet til dette. I den forbindelse foreslås det å utrede alternative løsninger for rehabiliteringstjenestene i 2009.

Dagens lokaler for rehabiliteringstjenesten setter noen begrensninger i forhold til behandlingsskapasitet. I disse dager innredes "grønnstua" til nytt møterom ved helsetunet. Det er ønskelig at rehabiliteringstjenesten får bygge om dagens møtelokaler til 2 behandlingsrom.

Varmbadning

Pga. stenging av bassenget på Statland for oppgradering har tilbudet om varmbadning de senere år blitt gitt i bassenget på Namdalseid skole. Dette har vist seg å bli et meget godt tilbud både for brukerne og for fysioterapeutene som yter tjenestene. Etter at tilbudet ble flyttet til Namdalseid, er antall brukere av tjenesten økt fra ca. 50 pr. dag til ca. 80 pr. dag. (dvs en økning på 60 %). *Det utredes hvor varmbadning skal lokaliseres, på Namdalseid eller på Statland, når begge basseng er renovert.**

* Tillegg vedtatt av kommunestyret

Lokaler for helsetjenestene

Dagens lokaler som helsetjenestene disponerer er ikke tilfredsstillende verken for ansatte eller brukere av tjenestene. Legekontoret, helsestasjon og jordmor ligger i andre etasje og bevegelseshemmede er avhengig av heis for å benytte tjenesten. Heisen er av eldre årgang og har stadig høydeforskjell mellom heis og inngangsparti. Dette medfører at personer i rullestol og rullator må ha bistand for å komme inn og ut av heisen. I tillegg er inngangsdøren til helsetjenestene uten automatisk døråpner. Dette medfører at både bevegelseshemmede og synshemmede har problemer med å komme seg inn til helsetjenestene uten bistand.

Lokalene til rehabiliteringstjenesten er for små og upraktiske. For at rehabiliteringstjenesten skal få utnyttet kapasiteten er det behov for større og bedre tilrettelagte lokaler, likeledes er det nødvendig å oppgradere apparatene ved rehabiliteringstjenesten.

Det er avsatt midler for renovering/ombygging av helsefløyen i 2011. Andre alternative lokaler vil bli vurdert i forbindelse med utredning av flerbrukshall.

6.14. Sosialtjenesten - NAV

Sosialtjenesten ble overført til NAV-kontoret i Namdalseid 19.06.2008. Det er stilt store forventninger til den nye arbeids- og velferdsforvaltningen. Kontoret ledes av staten, men kommunen har fortsatt ansvaret for sosialtjenestene, husbanktjenestene og støttekontakttjenesten. Dette omfatter også gjeldsrådgivning og saksbehandling av brukerbetaling for institusjonsplass.

Under forutsetning av godkjenning fra NAV har kommunen vedtatt å etablere inntil 10 tiltaksplasser for innbyggere med behov for tilrettelagt arbeid i samarbeid med MNVekst AS. Prosess med konkretisering av tiltak og aktuelle løsninger avsluttes i løpet av 1. halvår 2009. Investeringer og kommunale driftstilskudd er innarbeidet i økonomiplan med sikte på etablering i løpet av 2009.

Den statlige bostøtteordningen utvides slik at privatfinansierte boliger og flere innbyggere omfattes av ordningen fra 2. halvår 2009. Den kommunale bostøtteordningen som ble etablert i 2008 som supplement til den statlige, videreføres.

Det er utredet løsninger for interkommunalt samarbeid om sosialtjenesten i NAV mellom kommunene i MNR. Bakgrunnen for dette er dels at de statlige funksjonene er organisert regionalt med felles leder for kontorene i MNR og dels mulighetene for tjenestemessige gevinster og større innflytelse. Det forventes at dette vurderes i 2009.

Hovedfokus for sosialtjenesten bør være

- bedre samordna tiltak for å nå målsettingen om flere i arbeid, færre på trygd.
- bedre tilbud til innbyggere med behov for tilrettelagt arbeid
- bistand til innbyggere som har behov for bolig gjennom mer offensiv forvaltning av husbankens finansieringsordninger, den statlige og kommunale bostøtteordningen.

Kommunen har søkt NAV om godkjenning av inntil 10 tiltaksplasser for innbyggere med behov for tilrettelagt arbeid. Dette gjelder flere aktuelle brukergrupper. Det tas sikte på at tilbudet etableres som en avdeling under MNVekst AS, og det tas høyde for en kommunal investering i aksjer/ lokaler/ tomtegrunn på inntil 4,7 mill. Det er lansert en løsning som også innebærer etablering av industribygg på Storåsen i samarbeid med lokalt næringsliv og med løsning for brannstasjon. Koblingen mellom næringsbygg og lokaler for MNVekst er imidlertid ikke fundamental.

Drift av tiltaksplassene vil kreve et årlig kommunalt tilskudd på brutto 430 tusen fra 2010. Det forventes samtidig en innsparing på driftsbudsjettet på ca 250 tusen pr år.

Det nye kvalifiseringsprogrammet forutsetter kommunal medfinansiering. Det avsettes inntil videre en brutto ramme på 330 tusen pr år for slike tiltak.

Andre tiltak

Sosialhjelpssatsene oppjusteres med 5 %. Fra 2008 til 2009.

Rammen for utgifter til støttekontakt økes med 54 tusen (40 %).

Budsjettmessige endringer og tiltak

Nye tiltak, videreførte tiltak og endringer i forhold til forrige plan, driftsbudsjettet

Tall i tusen kroner (- betyr netto merinntekt/ mindretgift)

Tekst	2009	2010	2011	2012
Kommunalt driftstilskudd tiltaksplasser (netto kostnad)		180	180	180
Kvalifiseringsprogrammet (brutto ramme)	331	331	331	331
Økt ramme støttekontakt	54	54	54	54
Økt sosialhjelpssatser 5 %	35	35	35	35
Sum Sosialtjenesten	420	600	600	600

Kapitalutgifter i forb. med investering i MNVekst AS utgjør i tillegg inntil 275 tusen pr år.

6.15. Pleie- og omsorgstjenestene

Bemanningen i omsorgstjenestene økes fra 2009 med 5,9 årsverk. Hovedsatsingen er knyttet til tiltak for funksjonshemmede, men det gjennomføres også en styrking av hjemmesykepleien og hjemmetjenesten generelt. I tillegg utvides lærlingordningen for helsefag med 1 ny stillingshjemmel fra høsten 2009. Satsingen bør utnyttes til å redusere uønsket deltid.

Nytt bofellesskap til brukere med særskilte behov ferdigstilles i april 2009.

Bofellesskapet har 2 leiligheter hvor den ene leies ut og den andre benyttes til avlastningsbolig. Boligen gis heldøgns bemanning (4,8 årsverk). I tillegg kommer 2,74 årsverk til avlastning.

Det gjennomføres endringer i nattjenestetilbudet for hjemmeboende brukere. Det etableres bedre tilbud til brukere på Statland. Dagens nattpatrulje får base på nytt bofellesskap og skal betjene både bofellesskapet (sammen med annen nattevakt) og hjemmeboende brukere på Namdalseid, samt bistå nattbemanningen på helsetunet ved behov. Netto medfører dette en stillingsøkning på 0,39 årsverk.

Ressurser til omsorgslønn og Brukerstyrt Personlig Assistent (BPA) økes med 1,1 årsverk i 2009 og 2010, deretter 0,3 årsverk i forhold til dagens nivå.

Det gjennomføres en utredning for å avklare behov og løsninger for renovering av Namdalseid sykeheim i 2009. Renovering/ombygging gjennomføres i 2010. Det forutsettes at dette kan effektivisere driften med 1 årsverk fra 2011.

Arbeidet med kvalitetsstandarder i omsorgssektoren videreføres i 2009.

Budsjettmessige endringer og tiltak

Nye tiltak, videreførte tiltak og endringer i forhold til forrige plan, driftsbudsjettet

Tall i tusen kroner (- betyr netto merinntekt/ mindreutgift)

Tekst	2009	2010	2011	2012
Økt bemanning omsorgstjenestene mv 4,8 faste st.	1 815	2 515	2 515	2 515
Omsorgslønn og BPA 1,1/ 0,3 årsverk, netto merutgift	202	202	64	64
Effektivisering etter renovering av sykeheimen, 1 årsv.			-408	-408
Økt ramme aktivisering funksjonshemmende	66	66	66	66
1 Lærlingehj. helsefag fra høst 2009, netto merutgift	58	70	70	70
Vakanse lærling første halvår 2009	-76			
Endrede rutiner for vederlagsbetaling	-80	-80	-80	-80
Skjønnstilskudd	-945	- 1 476	-1 476	- 1 476
Sum Omsorgstjenestene inkl. PU	1 040	1 297	751	751

Statlige føringer

Kommunene har ansvar for tjenestetilbudet til alle mennesker med behov for pleie- og omsorgstjenester, uten hensyn til alder eller diagnose. Kommunene har ansvaret for utbygging, utforming og organisering av et forsvarlig og godt tjenestetilbud til den enkelte som har behov for omsorgstjenester. Staten har ansvar for å sikre like rammevilkår gjennom regelverk og økonomiske rammer, samt ved å sikre tilgang til nok personell og føre tilsyn og kontroll. Staten skal videre legge til rette for kommunal planlegging og utvikling i balansen mellom hensynet til et likeverdig tjenestetilbud til alle og tilpasning til lokale forhold og behov.

Omsorgstjenestene må organiseres slik at brukerne så langt mulig kan leve og bo selvstendig og ha en aktiv og meningsfull tilværelse i felleskap med andre. Tjenestene utformes i samråd med brukeren.

Regjeringen signaliserer at veksten i de frie inntektene i kommunene gir rom for flere årsverk innen helse og omsorg, og det vises i denne forbindelse til Omsorgsplan 2015. Fire store prosjekter er prioritert i planen, 10 000 nye årsverk i pleie- og omsorgssektoren, 12 000 nye omsorgsplasser, demensplan 2015 og kompetanseløftet 2015.

Investeringstilskudd til sykehjem og omsorgsboliger

For 2008 ble et investeringstilskudd til sykehjem og omsorgsboliger innført. Regjeringen legger til rette for 1 000 nye sykehjemsplasser og omsorgsboliger i 2009. Målgruppen er personer med behov for heldøgns tjenester uavhengig av alder, diagnose og funksjonshemming. I tillegg til eldre inngår blant annet personer med psykisk sykdom, utviklingshemming og rusproblemer.

Investeringstilskuddet gis som et engangstilskudd som i gjennomsnitt dekker 25 % av anleggskostnadene begrenset oppad til kr 600 tusen for en sykehjemsplass og kr 400 tusen for plass i omsorgsbolig.

Status og lokale utfordringer

”Eldrebølgen” i Namdalseid kommune er nå flatet ut, og omsorgstjenestene vil i planperioden sannsynligvis registrere redusert etterspørsel etter pleie- og omsorgstjenester fra brukergruppen over 67 år i årene fremover.

Befolkningsutvikling over 67 år - Namdalseid

	Faktisk utvikling						Fremskrevet 2009 – 2025					
	2004	2005	2006	2007	2008	2008*	2009	2010	2011	2012	2020	2025
67-79 år	206	197	189	190	190	187	185	186	190	192	255	296
80-89 år	105	112	114	114	104	100	106	103	99	98	81	81
90 år +	15	16	19	22	26	25	25	26	30	30	22	17
Sum	326	325	322	326	320	312	316	315	319	320	358	394

* Folketall pr. 1.07.2008

Antall eldre over 80 år forventes ikke å endre seg vesentlig i løpet av planperioden. Etter planperioden vil kommunen få en kraftig nedgang i antall eldre over 80 år. Etter 2025 vil det komme en ny ”eldrebølge”.

Kommunen vil allerede fra slutten av planperioden merke en vesentlig økning i befolkningsgruppen mellom 67 og 79 år. Fram mot 2025 vil denne gruppen øke over 50 %.

PU-omsorgen overføres til Omsorg Namdalseid med virkning fra 01.01.09.

Omsorgstjenestene har i løpet av 2008 merket en større etterspørsel etter tjenester fra den yngre delen av befolkningen, og da spesielt yngre brukere med relativt store hjelpebehov. Dette vil nok medføre en viss endring i tjenestesammensetningen i årene fremover. Fra 2009 foretas det en vesentlig styrking av omsorgstjenestene både på Namdalseid og Statland. Innenfor de ulike tjenesteområdene gjøres følgende endringer:

	2009	2010	2011	2012
Heldøgns bemanning – nytt bofellesskap	+ 3,70	+ 3,70	+ 3,70	+ 3,70
Styrket tjenestetilbud avlastning	+ 0,74	+ 0,74	+ 0,74	+ 0,74
Endring natttjenesten Namdalseid/Statland	+ 0,39	+ 0,39	+ 0,39	+ 0,39
Styrket ressurs omsorgslønn/BPA	+ 1,11	+ 1,11	+ 0,31	+ 0,31
Lærling – helsefagarbeider	+ 1,00	+ 1,00	+ 1,00	+ 1,00
Effektivisering PLO-tjenesten			- 1,00	- 1,00
TOTALT ENDRINGER	+ 6,94	+ 6,94	+ 5,14	+ 5,14

Mesteparten av styrkingen gjelder tjenester til yngre brukere, i hovedsak innenfor PU-tjenestene. Dette med bakgrunn i etablering av nytt bofellesskap (ferdigstilling 01.04.09) som etableres med heldøgns bemanning. I tillegg er det behov for styrking av tjenestetilbudet innenfor avlastning.

Når det gjelder nattpatroljen er denne nå evaluert etter to års drift og en har i evalueringen konkludert med at det er behov for endringer i organiseringen på natt. Evalueringen viser at det er vesentlige behov for pleie- og omsorgstjenester til hjemmeboende brukere også på natt.

Dagens nattpatrulje dekker hele Namdalseid kommune, og det er store geografiske avstander mellom brukerne. Dette medfører at mye av arbeidstiden til nattpatruljen går med til kjøring.

Foreslåtte endringer medfører at dagens nattpatrulje etableres med base sammen med nattevakt i nytt bofellesskap ved Namdalseid helsetun. Disse nattevaktene vil yte tjenester både til beboere i bofellesskapet og til hjemmeboende brukere i Namdalseid-distriktet. De vil også bistå bemanningen på sykeheimen, skjermet enhet og omsorgsboligene ved behov.

Det tas videre sikte på å utvide tjenesten mellom kl 21.45 og 08.00 på Statland gjennom en lokal løsning, evt med støtte fra bemanningen på Namdalseid. Konkrete løsninger avklares gjennom dialog med ledelsen og ansattes organisasjoner for å sammen kunne finne de beste løsninger både for brukere og ansatte.

Endringene i natt-tjenestene som det legges opp til, medfører vesentlig mindre kjøring noe som gir mer tid til pleie- og omsorg, og som også er mer miljøvennlig enn dagens løsning.

Budsjettressurs for omsorgslønn/ BPA økes til 1,8 årsverk i 2009 og 2010. Fra 2011 er det avsatt en samlet ressurs på 1,0 årsverk. Dette gir en netto økning på hhv 1,1 og 0,3 årsverk. Det opprettes i tillegg ytterligere en stillingshjemmel som lærling helsefagarbeider. Fra høsten 2009 vil da omsorg Namdalseid ha 2 lærlingjemler.

Styrkingen av omsorgstjenesten, både på Namdalseid og Statland, gir også store muligheter for å oppnå reduksjon av uønsket deltid. Dette forutsetter godt samarbeid mellom arbeidsgiver og organisasjonene, og vilje blant ansatte til å arbeide ved ulike avdelinger.

Sykeheimen ble oppført i 1972 og holder ikke mål i forhold til dagens krav. Det er derfor avsatt midler på investeringsbudsjettet for renovering/ombygging i 2010. For at dette skal være realistisk bør det tidlig i 2009 nedsettes et utvalg som skal vurdere fremtidig behov og alternative løsninger for dette. Arbeidet med kvalitetsstander i pleie- og omsorgstjenestene videreføres i 2009.

6.16. Kjøkken og vaskeridrift

Kjøkkenet og vaskeridrift videreføres uten vesentlige endringer. Deler av virksomheten kan bli berørt av etableringen av tiltaksplasser. Virksomheten gjennomgås i forbindelse med dette og prosessen for effektivisering og prioritering i 2009.

Kjøkkenet har i dag en bemanning på 5,67 årsverk fordelt på 4 kokker med fagbrev og 2 kokkelærlinger. Vaskeriet har i dag 2 assistentstillinger fordelt på 1 årsverk. I tillegg er en person på arbeidstrening 4 dager i uka.

6.17. Samferdsel, brannvern og drift av bygninger

Samferdsel

Det forventes at kommunestyrene slutter seg til forslag om helhetlig opprusting av RV 17 med bompengefinansiering, og at forslaget blir tatt inn i handlingsprogrammet for NTP gjennom fylkeskommunens behandling i 2009. Realisering kan skje fra 2012.

Andre prioriterte tiltak på riks- og fylkesvei som forventes realisert i perioden, omfatter ny bru over Årsgårdselva, opprusting av fylkesveg Tøtdal – Statland og tiltak for bedre trafikksikkerhet, spesielt på Korsen og ellers langs RV 17. Det vises ny handlingsplan for trafikksikkerhetsarbeidet.

Følgende tiltak fullføres i 2009 med bakgrunn i tidligere bevilgninger:

- MPG gjennom Namdalseid sentrum med opprusting av kommunevei til helsetunet
- Ny adkomstvei til kommunehuset (Gløttveien)
- Opprusting av kommuneveien Langvika – Sagvika

Det tas sikte på at handlingsplan for kommunale veger legges fram for behandling i mars 2009. Framtidig driftsløsning for samferdselsområdet avklares deretter. Evt investering i ny lastebil avventes til dette er avklart.

Ramme for drift og vedlikehold videreføres med justering for prisvekst. Samlet ramme for opprusting av kommunale veger i planperioden er 5,7 mill. Av dette er 1,7 mill knyttet til konkrete prosjekt, mens 4 mill er ramme. Det vises til investeringsbudsjettet.

Nedklassifisering av kommunale veger og avvikling av tilskuddsordninger til private veger konkretiseres og gjennomføres med virkning fra 2009. Det er forutsatt at tiltaket gir en innsparing på 15 tusen i 2008 økende til 65 tusen fra 2010.

Nye tiltak, videreførte tiltak og endringer i forhold til forrige plan, driftsbudsjettet

Tall i tusen kroner (- betyr netto merinntekt/ mindreutgift)

Tekst	2009	2010	2011	2012
Nedklassifisering kommunale veger, redusert driftsutgift	-15	-65	-65	-65
Sum Samferdsel	-15	-65	-65	-65

Forslag til revidert handlingsplan for trafikksikkerhetsarbeidet behandles som egen sak. Tiltakene i budsjettet korresponderer med prioriteringene i forslaget til handlingsplanen.

Bevilgningene til opprusting av kommunale veger er foreløpige rammer. Det forutsettes at kommunestyret vedtar et konkret handlingsprogram for dette, og at programmet legges til grunn både for anvendelse av bevilgningene og for evt. justering av rammene ved neste revisjon av økonomiplan.

Tiltaket med nedklassifisering av kommunale veger og avvikling av tilskuddsordninger til private veger opprettholdes fra forrige plan. Tiltakene konkretiseres i det nye handlingsprogrammet for kommunale veger. Nedklassifisering av boligkater foretas fortløpende ved revisjon av reguleringsplaner etter mønsteret som er brukt den senere tiden.

Inntil videre legges til grunn for budsjettet at dagens driftsløsning for kommunale veger opprettholdes slik kommunestyret konkluderte i 2004. Driftsløsningen vurderes imidlertid på nytt i 2009 når handlingsprogrammet for opprusting av veger er avklart. Utsetting til private gjennom funksjonskontrakter velges som løsning fra 2009, dersom dette totalt sett viser seg mer fordelaktig enn dagens egendrift.

Regionrådet har spilt inn forslag om hurtigbåtrute mellom Osen, Statland og Namsos. Dette vil gi et bedre kommunikasjonsstilbud for pendlere og skoleelever fra Statlandområdet.

Brannvern

Løsning for organisering av brannvesenet forventes avklart i 2009 med revisjon av brannordningen. Løsning gjennom MNR-samarbeidet prioriteres. Alternativet synes å være tilknytning til Inntrøndelag Brannvesen IKS.

Inntil videre legges til grunn løsning for ny brannstasjon i leide lokaler på Storåsen industriområde fra 2010. Det er videre lagt inn en ramme på 1 mill for kjøp av brannbil samme år. Tiltakene ses i sammenheng.

Bemanningen i brannkorpset dimensjoneres ned til det som er forutsatt i gjeldende brannordning, jfr. forrige plan.

Det er innført nye krav til utdanning for frivillig brannmannskap med overgangsperiode til 2012. Kostnaden med videreutdanning er foreløpig medtatt i opplæringsplanen, da denne vil påløpe uavhengig av organiseringen.

Nye tiltak, videreførte tiltak og endringer i forhold til forrige plan, driftsbudsjettet
Tall i tusen kroner (- betyr netto merinntekt/ mindreutgift)

Tekst	2009	2010	2011	2012
Økt husleie brannstasjon		96	96	96
Reduksjon stillinger brannkorpset	-12	-25	-25	-25
Sum Brannvern	-12	71	71	71

Det vises ellers til investeringsbudsjettet (kapittel 7).

Drift av bygninger

Prosesen for å effektivisere drift og vedlikehold av bygningsmassen vil fortsatt ha fokus. Vedlikeholdsbehovet er i hovedsak kartlagt og tiltakene er prioritert. Større renoveringstiltak er inntatt i investeringsbudsjettet. Resten løses over driftsbudsjettet. Driftsrammen legges på samme nivå som i 2008.

Tiltak i forhold til ENØK og inneklima gjennomføres med bakgrunn i kartleggingen som ble foretatt i 2008 og tidligere bevilgning på 3,5 mill. Det er målsatt en reduksjon i energiutgiften på 50 tusen i 2009 og 200 tusen pr år fra 2010.

Bygningsmessige investeringer i perioden gjelder i hovedsak svømmebassenget på Statland, skolene, Helsetunet og flerbrukshall. I tillegg kan det komme investeringer i boliger, men da basert på selvfinansierende løsninger.

Større bygningsmessige investeringer framgår av kapittel 5.8. I tillegg kommer renovering av svømmehallen på Statland og fullføring av bofellesskap til brukere med særlige behov i 2009 med bakgrunn i tidligere bevilgninger.

Nye tiltak, videreførte tiltak og endringer i forhold til forrige plan, driftsbudsjettet

Tall i tusen kroner (- betyr netto merinntekt/ mindreutgift)

Tekst	2009	2010	2011	2012
Ramme for bygningsmessig vedlikehold, mindre tiltak	245	245	245	245
Konsekvens av investeringer i ENØK	-50	-200	-215	-215
Refusert driftsutgift sykeheim etter ombygging			-25	-25
Driftsutgifter flerbrukshall (eksklusiv kapitalutgift)				640
Driftsinntekter flerbrukshall				-570
Sum drift av bygninger	195	45	5	75

Mer planmessig drift og vedlikehold

Arbeidet med forbedring av opplegget for drift og vedlikehold videreføres.

Vedlikeholdstiltakene prioriteres nå i et planmessig og mer forutsigbart opplegg over driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet. Tiltak som er nødvendig for å vedlikeholde bygningskapitalen og tiltak som bidrar til større effektivitet prioriteres.

Målsettinger og prioriterte oppgaver i driften skal defineres tydeligere gjennom hensiktsmessige prosedyrer. De nye løsningene for kommunikasjonen mellom bygningsbrukerne og bygningsdriften som ble innført i 2008, videreutvikles.

Dette skal bidra til bedre bygningsstandard, bedre utnytting av driftspersonell og bedre arbeidsmiljø.

Redusert energiforbruk og bedre inneklima.

Resultatene fra kartleggingen gjennom EPC-prosjektet og kartleggingen fra kommuneoverlegen i MNR brukes som grunnlag for å gjennomføre forbedringstiltak. Det forutsettes ellers at enøk og miljømessige hensyn vektlegges ved nybygg og når bygninger gjennomgår store renoveringer. Dette gjelder for eksempel Statland svømmehall, den nye flerbrukshallen og bygningsmessig renovering og opprusting av skolene, helsetunet og alderspensjonatet. Dette er dermed viktige føringer for prosjekteringsarbeidet.

Svømmehaller

Målsetting om drift av 2 svømmehaller med 23 ukers åpningstid opprettholdes.

Statland svømmehall renoveres i 2009 ihht tidligere bevilgning på 5,0 mill.

Svømmehallen reåpnes høsten 2009.

Varmbadning på Namdalseid videreføres fra høsten 2009.

Nye tiltak, videreførte tiltak og endringer i forhold til forrige plan, driftsbudsjettet

Tall i tusen kroner (- betyr netto merinntekt/ mindreutgift)

Tekst	2009	2010	2011	2012
Bassengdrift Namdalseid	8			
Bassengdrift Statland	81	179	179	179
Sum netto utgift	89	179	179	179

Spørsmålet om bassengdrift ble avklart i forrige plan, og det ble vedtatt å opprettholde drift av to basseng. Drift av svømmehallen på Statland gir en årlig merutgift på 81 tusen i 2009 økende til 179 tusen pr år fra 2010. Kapitalutgifter kommer i tillegg.

Pga. stenging av bassenget på Statland for oppgradering har tilbudet om varmbading de senere år blitt gitt i bassenget på Namdalseid skole. Dette har vist seg å bli et meget godt tilbud både for brukerne og for fysioterapeutene som yter tjenestene. Etter at tilbudet ble flyttet til Namdalseid, er antall brukere av tjenesten økt fra ca. 50 pr. dag til ca. 80 pr. dag. (dvs en økning på 60 %). Tilbudet bør derfor opprettholdes på Namdalseid.

Driftsoppgavene for offentlig bading er utsatt til frivillige organisasjoner. Samtidig er det inngått driftsavtale med kommunefysioterapeutene om drift av varmbading i privat regi. Dette reduserer driftsutgiftene for kommunen. Løsningene medfører ellers at billettinntekter tilfaller driverne, og at kommunen fastsetter maksimalpriser som driverne skal holde seg innenfor. Nivået for maksimalprisene endres ikke.

6.18. Vannforsyning, avløp og renovasjon

Vannforsyning og avløp

Tidligere bevilgede tiltak gjennomføres i 2009. Dette berører både Namdalseid vannverk og vann- og avløpsanlegg på Statland.

I 2010 gjennomføres en opprusting av vannforsyningsanlegget på Statland med nytt trykkøkningsanlegg og høydebasseng. Det er satt av en ramme på 2,0 mill i 2011 til tiltak for ytterligere økt sikkerhet i vannforsyningen på Namdalseid. Aktuelle løsninger utredes i 2010. Det foretas sanering av 2 minirensanlegg på Statland i 2011 med tilknytning til hovedledningsnettet.

Det finnes en del landbrukseiendommer og boligeiendommer som ikke har tilfredsstillende vannforsyning. Det tas sikte på å innføre en ordning med investeringstilskudd til private anlegg i 2009 når kostnadene er uforholdsmessig store.

Ved inngangen til planperioden er det en positiv balanse mellom vannavgift og driftsutgifter. Det avsettes ca. 152 tusen til driftsfond i første tre år av perioden, men balansen forverres senere slik at en må bruke ca 76 tusen i siste år av perioden. Det er balanse i budsjettet for 2009 med en avsetning på 30 tusen. Det legges opp til et forholdsvis stabilt avgiftsnivå i begynnelsen av perioden, kun korrigert for generell prisvekst. I slutten av perioden kommer avgifta til å stige noe som følge av økt investeringsaktivitet.

For avløpssektoren er det ved inngangen til planperioden balanse mellom avgiftsinntekter og driftsutgifter inkludert bruk av bundet fond på ca. 144 tusen i løpet av perioden. Driftsfondet er ved inngangen til perioden på vel 200 tusen og mesteparten er tenkt anvendt i løpet av planperioden.. Utgiftene på avløpssektoren tilsier at det er behov for en realøkning av avgiften ut over lønns og prisvekst og den økes med 10 % for 2009. Utover i perioden synes det ikke behov for realøkning av avgiften ut over generell lønns- og prisvekst i kommunal sektor.

I 2009 skal det gjennomføres ROS-analyse for avløpsvirksomheten med fokus på helsevern. Kommunens reglement for vann- og avløpssektoren bør revideres.

Det vises ellers til investeringsbudsjettet (kapittel 7)

Nye tiltak, videreførte tiltak og endringer i forhold til forrige plan, driftsbudsjettet

Tall i tusen kroner (- betyr netto merinntekt/ mindreutgift)

Tekst	2009	2010	2011	2012
Vannforsyning				
Endring avskrivning og renter i perioden	74	51	128	289
Konsekvenser av investeringer, redusert utgift/ økt inntekt	-39	-57	-36	-36
Økte avgiftsinntekter, nye abonnenter	-3	-9	-15	-21
Ramme for vedlikehold og drift	0	0	-10	-10
Vannavgift holdes uendret i 2009	0	0	0	0
Avløp				
Endring avskrivning og renter i perioden	73	48	33	66
Konsekvenser av investeringer, redusert utgift/ økt inntekt	-41	-62	-42	-45
Økte avgiftsinntekter, nye abonnenter	-4	-11	-18	-25
Ramme for vedlikehold og drift	0	0	0	0
Avløpsavgift økes med 10 % i 2009	-135	-135	-135	-135
Sum vannforsyning og avløp	-75	-175	-95	83

Slamtømming

Avgiften holdes uendret i 2009, senere forventes justering for prisvekst.

Renovasjon

Renovasjonsavgiften økes med 3 % for 2009 , senere forventes justering for prisvekst.

Tvungen renovasjon for fritidsboliger utredes i 2009. Kommunens renovasjonsforskrift åpner ikke for dette i dag.

6.19. Kirken

Kirkens ramme tilføres kompensasjon for lønns og prisstigning på 4,5 %. Kirka får redusert sitt driftstilskudd fra staten. Sparte energikostnader etter renovering brukes til styrking av rammen for kirkelig fellestråd. Det settes av 50 tusen til ekstra vedlikehold i 2009.

I forbindelse med termografering av kirka er det avdekket behov for utbedring av elektriske installasjoner, kostnadsberegnet til 50 tusen. Økte kostnader til kjøp av gravetjenester kompenseres med 8 tusen.

Iflg. kirkelovens § 15 skal kommunen utrede følgende utgifter etter budsjettforslag fra kirkelige fellestråd:

- Utgifter til bygging, drift og vedlikehold av kirker.
- Utgifter til anlegg og drift av kirkegårder.
- Utgifter til stillinger for kirketjener, klokker og organist ved hver kirke og til daglig leder av fellestrådet.
- Driftsutgifter for fellestråd og menighetsråd, herunder utgifter til administrasjon og kontorhold.
- Utgifter til lokaler, utstyr og materiell til konfirmasjonsopplæring.
- Utgifter til kontorhold for prester.

Erfaringene fra forsøket med felles kirkelig fellestråd for MNR (unntatt Namdalseid) vil foreligge tidlig i perioden, og bør vurderes mht videre løsning for Namdalseid.

7. Prioriterte investeringer, investeringsbudsjettet 2009-2012

7.1. Investeringsnivå og finansiering

Investeringsaktiviteten økes noe i forhold til forrige plan. Det er lagt opp til forholdsvis store investeringer i 2010 og 2011 med henholdsvis 19,1 mill og 29,5 mil. I planens første og siste år blir investeringene henholdsvis 7,7 mill og 6,2 mill. Årsaken til de store svingningene er store enkeltprosjekt som flerbrukshall og renovering av sykeheimen.

Samlet investering utgjør 62,5 mill. i planperioden. I tillegg kommer utsatte investeringer i Statland svømmehall, Statland skole, nytt vannforsyningsanlegg til Namdal Settefisk AS og noen mindre investeringer med tidligere bevilgning.

Egenfinansiering og avdragsbetaling er tilstrekkelig til at netto gjeld kan forventes å ligge på 79 %, dvs innenfor planlagt nivå på 80 % av brutto driftsinntekt ved utgangen av planperioden. Samlet ekstern netto gjeld vil da utgjøre ca. 108 mill.

Investeringsnivået og finansieringsløsningene er ellers søkt tilpasset slik at rente- og avdragsbetalingen holdes ned mot 8 % målt mot brutto driftsinntekt. Grunnet forholdsvis tunge investeringer i midten av perioden vil en komme opp mot 8,9 % i slutten av perioden.

Tiltakene finansieres slik:

Tekst	Beløp,tusen kr (avrundet)
Momskompensasjon fra investeringer overført fra driftsregnskapet	9 753
Frie inntekter til finansiering av egenkapitalinnskudd KLP	1 080
Innsatt egenkapital fra realisasjoner	50
Dugnad	164
Omdisponering tidligere bevilgninger	378
Overført fra driftsregnskap, egenkapitalfond	690
Bruk av investeringsfond	3 260
Sum egenfinansiering	15 375
Eksterne investeringstilskudd	13 938
Låneopptak til egne investeringer (53 %)	33 240
Sum finansiering	62 553

Inntekter fra momskompensasjon utløst av investeringene tilføres investeringsregnskapet som en del av kommunens egenfinansiering. Det er forutsatt velforeningene på Namdalseid bidrar med dugnadsarbeid stipulert til 164 tusen. 1,1 mill egenfinansieres fra realisasjoner, omdisponering av tidligere bevilgninger og bruk av egenkapitalfondet. Bruk av investeringsfond bidrar med 3,3 mill til finansieringen. Lånefinansiering utgjør 53 % .

7.2. Investeringene - oppsummering

Samferdsel og trafikksikkerhet

Rammen for opprusting av kommunale veger videreføres med 4,0 mill. Andre tiltak innen samferdselssektoren utgjør 2,8 mill inkludert ny atkomst og trafikkløsning for skoleområdet. Det vises til kommentarene i kapittel 6.17.

44 millioner til utbygging og renovering av kommunale bygninger

Rammen økes til 44 mill. Dette er en stor satsing på tiltak som klart vil bedre tjenestetilbudet til befolkningen og bedre arbeidsmiljøet for de ansatte. Videre vil det bidra til økt trivsel og bolyst for kommunens innbyggere. Tiltakene når ulike aldersgrupper og favner hele kommunen. De viktigste tiltakene gjelder:

- Bygging av flerbrukshall ved Bjørgan idrettspark med 25 mill
- Helsetunet, oppgradering, renovering og utbygging med 14,5 mill
- Renovering og oppgradering Namdalseid skole med 3,2 mill
- Renovering av Alderspensionatet med 1,25 mill

Kommunale sysselsettingstiltak

Det legges opp til en betydelig satsing på etablering av tiltaksplasser i samarbeid med MN-vekst. Det settes av inntil 3,5 mill inkludert 215 tusen i etableringstilskudd. Rammen kan også bli knyttet til realisering av industribygg på Storåsen der kommunens engasjement også kan omfatte tomteverdi.

Inventar og utstyr

Det investeres 1,1 mill i inventar og utstyr. 0,6 mill gjelder oppfølging av IT-plan for MNR.

Andre forhold

Investeringsbudsjettet legger opp til et omfattende utrednings- og prosjekteringsarbeid i 2009 for å konkretisere investeringene fra og med 2010. Dette berører flere sektorer, og kan medføre endringer i opplegget ved neste revisjon av planen. Endringer i investeringsopplegget bør ellers løses gjennom omprioriteringer slik at rente- og avdragsbelastningen ikke øker.

7.3. Hovedoversikt

Tiltak	I tusen kroner			
	2009	2010	2011	2012
Investeringer til selvkost	0	1 500	2 800	0
Investeringer utenfor selvkostområdet	7 723	17 640	26 720	6 170
Totalsum, brutto	7 723	19 140	29 520	6 170
Felleslån	1 898	12 488	13 992	4 862
Innlån for videreutlån	0	0	0	0
Offentlig tilskudd	488	3 300	10 150	0
Dugnad	164	0	0	0
Realisasjoner	0	50	0	0
Overført fra driftsregnskap, egenkap fond	690	0	0	0
Omdisponert fra tidligere bev boligpolitikk	378	0	0	0
Bruk av investeringsfond	2 760	0	0	0
Bruk av investeringsfond	500	0	0	0
Overført fra drift vedr. momskompensasjon	575	3 032	5 108	1 038
” ” drift vedr. egenkap.innsk. KLP	270	270	270	270
Sum finansiert	7 723	19 140	29 520	6 170
Nye avdrag på felleslån		183	900	1545

Investeringene er delt i to hovedgrupper:

- investeringer innenfor selvkost som omfatter tiltak som finansieres fullt ut gjennom merinntekter eller mindreutgifter. (hovedsakelig vann og avløp).
- investeringer utenfor selvkost som omfatter tiltak som gir full rente- og avdragsbelastning som merutgift i driftsbudsjettet.

7.4. Driftsmessige konsekvenser av investeringene

Tusen kroner

År	Gjeld 1.1.	Opptak av lån			Ordinære avdrag		Renter	Gjeld 31.12
		Selvkost	Opptak Videreutl.	Andre formål	Andre Formål	Etabl. Lån		
2009	94 632	0	0	1 898	4 174	0	5 659	92 356
2010	92 356	1 500	0	10 988	4 412	0	5 548	100 432
2011	100 432	2 800	0	11 192	5 321	0	6 006	109 103
2012	109 103	0	0	4 862	6 104	0	6 536	107 861

Det vises ellers til kapittel 4.4 vedrørende justering av avdragsbetalingen i 2009 - 2012.

Økte rente- og avdragsutgifter som følge av investeringene i planperioden utgjør 2,2 mill i 2012. Av dette er 312 tusen kapitalutgifter knyttet til VAR-området som finansieres gjennom vann- og avløpsavgiftene. 1,9 mill gjelder andre investeringer. Disse investeringene gir en netto kostnadsøkning i form av merinntekter og økte driftsutgifter på 129 tusen. Investeringene gir dermed en netto merutgift på 2,0 mill i driftsbudsjettet for 2012.

7.5. Investeringer til selvkost – oversikt

Tiltak	I tusen kroner					Uprior.
	Avdr.tid	2009	2010	2011	2012	
Vannforsyning						
Reserve vannforsyning, Namdalseid	30			2 000		
Utbygging Statland vannverk	40		1 500			
Avløp						
Sanering av minirensesanlegg Statland	40			800		
Netto investering selvkost		0	1 500	2 800	0	

7.6. Kommentarer til enkelttiltak - investeringer selvkost

Det investeres for 3,5 mill i vannforsyningen og 0,8 mill i avløpssektoren i planperioden.

Opprusting av vannforsyningsanleggene ved Statland Vannverk

Det avsettes en ramme 1,5 mill i 2009 for opprusting av vannforsyningsanleggene på Statland. Tiltaket gjelder høydebasseng og nye trykkøkningspumper for å bedre stabiliteten i vannforsyninga er planlagt i 2009 med en kostnad på 1,5 mill.

Forventede investeringer i Namdalseid vannverk

Det er inntatt med en ramme på 2 mill i 2011. Tiltakene som er skissert hittil gjelder forbedring av trykkøkningsanlegg, høydebasseng eller sammenkopling med forsyningsnettet til Steinkjer kommune. Disse tiltakene er foreløpig ikke godt nok begrunnet ut fra behov eller effekt.

Sanering minirensesanlegg Statland.

Tiltaket skal utbedre miljømessige forhold omkring minirensesanlegget ved skolen/ barnehagen. For å unngå lukt, tømmebil på leikeplassen og forurensning av bekken. Det foreslås at kloakken føres fram til avløpsledning fra bassenget. Det må bygges pumpestasjon og legges avløpsledninger. Kostnad 800 tusen i 2011.

7.7. Investeringer utenfor selvkost – oversikt

I tusen kroner

Tiltak	Avdr. Tid	2009	2010	2011	2012	Uprior.
Samferdsel						
Opprusting kommunal veg	20	880	880	880	880	
Internsalg, bruk av egen lastebil	20	120	120	120	120	
Ny atkomstveg til Namdalseid kirke	20	400				
Trafikksikkerhetsmidler	20	-150				
Autovern Brørs, Setterslia, Aunlia	20	225				
Gangveg Vangsmoen - Sentrum	20		750			
Trafikksikkerhetsmidler	20		-100			
Gatelys i Sjørøa (fra brua til butikken)	10			300		
Trafikksikkerhetsmidler	10			-150		
Andre samferdselstiltak						
Ny lastebil	10					2 000
Salg gammel lastebil	10					-100
Brannberedskap						
Brannstasjon	30					1 500
Brannbil	20		1 000			
Salg av gammel brannbil			-50			
Kultur og idrettslokaler						
Flerbrukshall Namdalseid	30			25 000		
Tilskudd flerbrukshall 40%	30			-10 000		
Nærmiljøanlegg						
Ballbinge Vangsmoen	20	420				
Tilskudd ballbinge	20	-200				
Dugnad		-74				
Park i sentrum	20	460				
Tilskudd 30 %	20	-138				
Dugnad	20	-90				
Omdisp av tidligere avsatte midler	20	-378				
Skolelokaler						
Atkomst og trafikkløsning for skoleområdet	20		1 100			
Trafikksikkerhetsmidler	20		-200			
Ombygging inngang småskoletrinnet, Namdalseid	20		320			
Renovering Namdalseid skole	20		2 900			
Kommunalt disponerte boliger						
Boliger for brukere med særlige behov	30					5 000
Ombygging av fire boenheter til fleksibel bruk	20					700
Boligpolitisk plan, privat boligbygging	30					600
Renovering alderspensjonatet	20				1 250	

Tiltak	Avdr. Tid	2009	2010	2011	2012	Uprior.
Kommunale sysselsettings tiltak						
Kjøp av aksjer i MN-vekst	1	3 235				
Etableringstilskudd tiltaksplasser	1	215				
Overført fra driftsregnskapet, bruk av egenkap.fond	1	-690				
Bruk av investeringsfond	1	-2 760				
Helsetunet						
Renovering tak Helsetunet	20	1 000				
Helsefløy renovering/utvidelse av lokaler	20				3 500	
Oppgradering og renovering av sykeheimen	20		10 000			
Oppvekstområdet, utstyr mv.						
Læremidler Namdalseid skole, oppgradering	10	148				
Helse og omsorgstjenesten, utstyr mv.						
To bekkenspylere	10	200				
IT						
IT-investering, strategisk plan MNR	5	150	150	150	150	
Mobilbasert profiløsning for omsorgstjenesten	5		150			
Sentraladministrasjonen						
Egenkapitalinnskudd KLP		270	270	270	270	
Brutto investering utenfor selvkost		7 723	17 640	26 720	6 170	9 700

7.8. Kommentarer til enkelttiltak - investeringer utenfor selvkost

Samferdsel

Opprusting kommunale veier, 2009 - 2012

I planperioden er det inntil videre forutsatt investeringer i opprusting av veier med 4 mill. Det vises til redegjørelsen i kapittel 6.17 og 7.2.

Ny atkomstveg til Namdalseid Kirke

Det planlegges en ny løsning for atkomstveg til kirka. Tiltaket innebærer at vegen blir lagt utenom gårdstunet på Ås.

Ny trafikkløsning for skoleområdet og idrettsparken i Bjørgan, 2010

Det vises til kapittel 7.2. samt nylig igangsatt reguleringsarbeid. Investeringen er foreløpig anslått til 1,1 mill. Det forventes trafikksikkerhetsmidler til prosjektet.

Gangveg Vangsmoen – Sentrum, 2010.

Som en del av stedsutviklingstiltak i sentrum er det foreløpig forutsatt utbedring av gangvegen fra Vangstunet til RV-17 i 2010, med fysisk skille mellom myke og harde trafikanter. I tillegg skal krysset mellom Tinglumsvegen og Vangsmovegen utbedres for å

skape bedre sikt og busslomme skal flyttes. Det forventes trafikksikkerhetsmidler til prosjektet.

Autovern på Brørs, Setterslia og Aunlia

Tiltak i kommunens handlingsplan for trafikksikkerhet (2008-2011).

Gatelys i Sjøtrøa, Statland

I kommunens handlingsplan for trafikksikkerhet er det planlagt gatelys fra brua til Nerbutikken. I tillegg skal enkelte gamle lyspunkt flyttes eller skiftes. Det påregnes tilskudd.

Brannvern

Det investeres i brukt brannbil i 2010. Inntil videre legges til grunn ny brannstasjon i leide lokaler på Storåsen industriområde.

Flerbrukshall

Det er et bredt ønske om bedre halltilbud i kommunen. Utredning startet i 2008 med sikte på å bygge flerbrukshall i tilknytning til Bjørgan idrettspark og Namdalseid skole i 2011. Kostnaden er grovt stipulert. Det påregnes tilskudd gjennom spillemidler med 40 %.

Ballbinge på Vangsmoen

Tiltaket gjennomføres i samarbeid med Vangsmoen Vel som står for dugnadsarbeidet og tar over ansvaret for drifta etter ferdigstillelse.

Park i sentrum

Området sør for E-verkstmota skal beplantes og utbygges med gangvei og sitteplasser. Tiltak for økt bokvalitet i sentrum, i samarbeid med sentrum vel.

Ombygging inngang småskoletrinnet Namdalseid skole, 2010

Tiltaket skal bedre situasjonen for å skille plass for vått yttertøy og gang/klasse rom samt ivareta kravet til rømningsveg. Det vil også bidra til enklere renhold.

Renovering Namdalseid skole, 2010.

Det settes av en ramme på 2 900 tusen, tiltaket gjelder undervisningsbygget hvor det skal skiftes deler av kledning, vinduer, inner- og ytterdører og en del gulvbelegg. Skifting av dører er i henhold til brannsikringskrav.

Renovering av alderspensjonatet, 2012

Det påregnes utskifting av ytterdører og vinduer, renovering av baderom samt ny drenering av fasade mot sør.

Etablering av virksomhet med tilrettelagte arbeidsplasser

Utgangspunktet for tiltaket er kommunens søknad opprettelse av 10 VTA-plasser (varig tilrettelagt arbeid) i Namdalseid gjennom NAV. Det forutsettes organisert som en avdelingsetablering gjennom MN-vekst. Kommunen kjøper seg inn i selskapet gjennom en emisjon og yter et etableringstilskudd.

Renovering tak helsetunet

Taket over mellomgang mellom helsefløy, skjermet og sykeheimen og taket over helsefløya er i dårlig forfatning og må renoveres.

Helsefløy, renovering og utvidelse av lokaler, 2010.

Behovet for renovering og utbygging av lokalene for helsetjenesten skal utredes i 2009. Det avsettes av en ramme på 3,5 mill i 2012.

Oppgradering og renovering av sykeheimen, 2010

Behovet for renovering og utbygging av sykeheimen, som ble ferdigstilt i 1978, skal utredes i 2009, med sikte på gjennomføring i 2010. Det avsettes en ramme på 10 mill. Det forventes 30% tilskudd til investeringen.

Læremidler Namdalseid skole, oppgradering.

Tiltaket innebærer oppgradering av utstyr for fagene kunst og handverk og naturfag. Videre er det behov for noe ny innredning i lokalene som benyttes til skolefritidsordningen.

Bekkenspylere, skjermet enhet og sykeheimen.

Eksisterende bekkenspylere er utslitt og må byttes ut.

IT, investering strategisk plan MNR, 2009-2012.

Programmessig utvikling av IT-løsninger i samsvar med vedtatt IT-plan, og dekker investeringer og oppgraderinger av nytt og eksisterende system.

Mobilbasert løsning for Profil

Tiltaket innebærer investering, inkludert opplæring, i en it-løsning som skal brukes av hjemmetjenestene innen omsorg.

Egenkapitalinnskudd KLP, 2009-2012.

Som deleier av KLP er kommunens forpliktet til å sette inn egenkapital i selskapet. Innskutt kapital kan ikke finansieres med lån, og er derfor finansiert med midler fra drift.

8. Forventet utvikling i kommunale avgifter og betalingssetter

Prinsippet om selvkost opprettholdes for de tjenester der dette har vært brukt tidligere. Dette medfører bl.a. at avgifter og betalingssetter justeres slik at forventet lønns- og prisvekst på tjenesteområdene dekkes.

Gebyr og betalingssetter, Tjenesteområder	Endringer fra 01.01.09, endring i %
Oppvekstområdet	
Barnehage	Ingen endring
SFO	Økes med 5 %
Off. bading	Ingen endring
Musikk- og kulturskole	Økes med 5 %
Bibliotek	Ingen endring
Helse og omsorg	
Legetjenester	Følger statens avtale
Måltider og vaskeritjenester	Økes med 5 %
Trygghetsalarm	Økes med 5 %
Dag- og korttidsopphold i institusjon	Ingen endring
Hjemmehjelp	Økes med 5 %
Bevillingsgebyr ihht. alkoholoven	Ingen endring
Planlegging, oppmåling og byggesak	
Planleggingstjenester	Økes med 5,0 %
Kart og oppmåling	Økes med 5,0 %
Byggesaker	Økes med 5,0 %
Dispensasjoner og plansaker	Økes med 5,0 %
Bygningsforvaltningen	
Husleie Alderspensionatet	Økes med 5,3 %
Husleie Trygdeboliger	Økes med 5,3 %
Husleie Omsorgsboliger	Økes med 5,3 %
Husleie Kommunale boliger	Økes med 5,3 %
VAR-området	
Renovasjon inkludert kuldemøbler	Økes med 3,0 %
Slamtømming private anlegg	Ingen endring
Kloakkavgift, gjennomsnitt	Økes med 10,0 %
Vannavgift, gjennomsnitt	Ingen endring
Feieavgift	Ingen endring

5 % økning for SFO gjelder tom 31.07.09. Fra 01.08.09 innføres nytt betalingsregulativ for SFO. Det vises til egen sak vedr avgiftsregulativet for 2009 for nærmere opplysninger om dette.

Når det gjelder resten av perioden kan en forvente følgende utvikling:

- Barnehagesatsene reguleres i samsvar med statlige føringer
- Nivået på vannavgiften må økes noe i slutten av perioden
- Kloakkavgiften kan holdes stabil i resten av perioden
- Gebyrbelagte tjenester som ytes gjennom leverandør følger kostnadsveksten hos leverandøren, (for eksempel renovasjonsavgiften, avgift for slamtømming og feieavgiften)
- Gebyr for øvrige tjenester økes i samsvar med lønns- og prisvekst i kommunen
- Husleie reguleres til det nivået som er nødvendig for at driften blir selvfinansierende

9. Stillingshjemler i årsverk

Vekst i bemanningen de første åra er knyttet til satsningen på helse og omsorgssektoren til brukere med særlige behov. I siste del av perioden vil bemanningsbehovet i skolen reduseres med bakgrunn i synkende barnetall i grunnskolealder og mindre behov for ressurskrevende tiltak.

Konsekvens av økonomiplan, forventet utvikling i bemanning, årsverk.

Område	Hjemler 31.12.08	Hjemler 31.12.09	Hjemler 31.12.10	Hjemler 31.12.11	Hjemler 31.12.12
Politiske organ (ordfører, varaordf)	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10
Sentraladministrasjonen	11,90	11,90	11,90	11,90	11,90
Grunnskoler og SFO	31,62	31,97	29,92	29,46	28,65
Barnehager	11,14	11,54	11,54	11,54	11,54
Kultur og service	6,94	6,74	6,74	6,74	6,74
Helse og sosial	11,29	8,00	8,00	8,00	8,00
Sosial	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Omsorgstjenestene	48,39	56,51	56,51	55,51	55,51
Kjøkken og vaskeri	3,67	3,67	3,67	3,67	3,67
Eiendom og teknisk	15,77	15,76	15,76	15,76	16,51
Herav oppgaver for andre	-2,64	-2,64	-2,64	-2,64	-2,64
Sum faste årsverk egen drift	139,08	144,45	142,40	140,94	140,88
Midl. stillinger egen drift					
Lærlinger	5,00	6,00	6,00	6,00	6,00
Omsorg, BPA og omsorgslønn	0,69	1,80	1,80	1,00	1,00
Grunnskolen, seniortiltak mv	0,31	0,31	0,31	0,31	0,31
Sum årsverk egen virksomhet	145,08	152,56	150,51	148,25	148,19

Vedlegg 1: Økonomisk oversikt drift 2009 – 2012

	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
	2007	2008	2008	2009	2010	2011	2012
Driftsinntekter		Oppr.	Revidert				
Brukerbetalinger	4 389 408	4 466 000	4 479 300	4 546 600	4 614 800	4 614 800	4 614 800
Andre salgs- og leieinntekter	12 094 724	12 633 700	11 933 100	12 887 200	13 254 200	13 248 200	13 898 200
Overføringer med krav til motytelse	18 544 786	20 009 600	25 926 400	21 173 300	24 091 800	25 345 600	20 803 600
Rammetilskudd	49 645 078	49 772 000	51 633 000	58 877 000	58 500 000	58 048 000	58 763 000
Andre statlige overføringer	954 374	1 042 000	1 115 000	1 170 000	1 170 000	1 170 000	1 170 000
Andre overføringer	66 725	0	28 500	0	0	0	0
Skatt på inntekt og formue	22 013 451	23 821 000	22 506 000	24 215 000	24 215 000	24 215 000	24 215 000
Eiendomsskatt	438 962	658 000	658 000	768 000	768 000	1 258 000	1 258 000
Andre direkte og indirekte skatter	0	0	0	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	108 147 508	112 402 300	118 279 300	123 637 100	126 613 800	127 899 600	124 722 600
Driftsutgifter							
Lønnsutgifter	60 828 523	63 557 100	65 806 300	71 088 800	71 339 300	69 715 800	69 726 800
Sosiale utgifter	10 033 068	10 578 300	10 949 900	11 599 500	11 652 600	11 319 200	11 330 600
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.prod	15 339 546	14 752 000	15 975 400	16 038 100	15 895 300	15 512 900	15 825 300
Kjøp av tjenester som erstatter tj.prod	9 186 381	9 852 400	10 600 600	10 084 900	10 017 900	9 963 900	9 944 900
Overføringer	4 386 540	4 729 600	4 948 100	4 722 400	4 912 900	4 911 700	4 906 700
Avskrivninger	4 090 208	3 963 800	3 963 800	4 170 200	4 159 500	4 123 900	4 190 600
Fordelte utgifter	-3 368	-60 000	-171 900	-120 000	-120 000	-120 000	-120 000
Sum driftsutgifter	103 860 897	107 373 200	112 072 200	117 583 900	117 857 500	115 427 400	115 794 900
Brutto driftsresultat	4 286 611	5 029 100	6 207 100	6 053 200	8 756 300	12 472 200	8 927 700
Finansinntekter							
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	1 005 374	1 054 000	1 558 000	1 149 700	1 167 100	1 158 700	1 150 200
Mottatte avdrag på utlån	82 643	80 500	65 000	79 500	90 500	89 000	87 000
Sum eksterne finansinntekter	1 088 017	1 134 500	1 623 000	1 229 200	1 257 600	1 247 700	1 237 200
Finansutgifter							
Renteutgifter og andre fin.utg.	3 593 888	4 364 000	4 813 000	5 659 000	5 548 000	6 006 000	6 536 000
Avdragsutgifter	4 709 600	4 909 000	4 909 000	4 174 000	4 412 000	5 321 000	6 104 000
Utlån	92 244	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Sum eksterne finansutgifter	8 395 732	9 333 000	9 782 000	9 893 000	10 020 000	11 387 000	12 700 000
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-7 307 715	-8 198 500	-8 159 000	-8 663 800	-8 762 400	-10 139 300	-11 462 800
Motpost avskrivninger	4 090 208	3 963 800	3 963 800	4 170 200	4 159 500	4 123 900	4 190 600
Netto driftsresultat	1 069 104	794 400	2 011 900	1 559 600	4 153 400	6 456 800	1 655 500
Interne finanstransaksjoner							
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbr	2 961 911	0	124 000	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	527 500	1 423 600	1 939 100	240 000	40 000	40 000	40 000
Bruk av bundne fond	705 651	537 000	1 043 900	935 000	191 400	55 300	120 500
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0	0	0
Sum bruk av avsetninger	4 195 062	1 960 600	3 107 000	1 175 000	231 400	95 300	160 500

Overført til investeringsregnskapet	1 565 547	2 433 000	4 505 800	1 535 000	3 302 000	5 378 000	1 308 000
Dekning av tidl års regnsk.m. merforbr	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	2 800 821	200 000	324 000	1 073 000	909 000	1 032 000	428 000
Avsetninger til bundne fond	773 775	122 000	289 100	126 600	173 800	142 100	80 000
Avsetninger til likviditetsreserven	0	0	0	0	0	0	0
Sum avsetninger	5 140 143	2 755 000	5 118 900	2 734 600	4 384 800	6 552 100	1 816 000
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	124 023	0	0	0	0	0	0

Vedlegg 2: Kostrafunksjoner, regnskap 2007, budsjett 2008 og planperioden 2009-2012

	Regnskap	Budsjett	Buds(end)	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
	2007	2008	2008	2009	2010	2011	2012
100 POLITISK STYRING OG KONTR.	1 717 775	1 482 600	1 512 400	1 670 300	1 617 800	1 675 800	1 617 800
110 KONTROLL OG REVISJON	0	413 500	414 500	462 800	462 800	462 800	462 800
120 ADMINISTRASJON	7 799 706	8 292 200	8 199 000	8 590 700	8 609 700	8 609 700	8 609 700
121 EIENDOMSFORVALTNINGEN	0	0	244 700	259 700	259 700	259 700	259 700
130 ADMINISTRASJONSLOKALER	700 395	744 500	762 900	764 800	764 800	764 800	764 800
170 PREMIEAVVIK	-2 242 780	-2 420 000	-2 689 000	-2 319 000	-2 319 000	-2 319 000	-2 319 000
171 AMORTISERING PREMIEAVVIK	179 275	231 000	329 000	374 000	374 000	374 000	374 000
180 DIV FELLESGIFTER	1 613 682	2 626 800	1 713 300	5 475 300	5 522 400	5 126 000	5 122 400
190 INTERNE SERVICEENHETER	0	132 200	177 500	-13 000	-13 000	-13 000	-13 000
201 FØRSKOLE	-1 082 185	-1 053 600	-1 132 800	-1 062 200	-1 148 200	-1 148 200	-1 148 200
202 GRUNNSKOLE	14 624 424	15 191 300	15 331 100	14 998 100	14 569 300	13 902 400	14 060 800
211 STYRKET TILB FØRSK BARN	286 187	321 700	326 200	304 000	304 000	304 000	304 000
213 VOKSEOPPLÆRING	-6 970	100 000	-67 500	37 000	37 000	50 000	50 000
215 SKOLEFRITIDSTILBUD	119 875	66 100	58 100	48 600	19 400	19 400	19 400
221 FØRSKOLELOKALER, SKYSS	714 776	690 200	738 900	799 800	799 800	799 800	799 800
222 SKOLELOKALER OG SKYSS	3 922 366	2 320 300	1 901 500	3 475 500	3 565 500	3 550 500	3 550 500
223 SKOLESKYSS	0	663 000	638 000	614 000	614 000	614 000	614 000
231 AKTIVITETSTILB BARN, UNGE	250 469	353 000	308 700	385 100	443 100	442 100	440 100
232 FOREBYGGING - SKOLEHELSE	632 647	657 900	720 800	699 600	699 600	699 600	699 600
233 FOREBYGGENDE HELSEARB	24 196	26 000	48 000	78 000	78 000	78 000	78 000
234 AKTIVISERING ELDRE OG FUN	2 359 369	2 696 800	2 880 700	2 593 300	2 649 800	2 649 800	2 649 800
241 DIAGNOSE, BEHANDLING, REH	1 942 561	1 746 000	1 931 800	3 325 800	3 265 800	3 265 800	3 265 800
242 SOSIAL FOREBYGGENDE ARB	605 469	601 800	568 300	482 900	482 900	482 900	482 900
243 RUSFOREBYGGENDE ARB	29 423	40 200	40 200	40 200	40 200	40 200	40 200
244 BARNEVERNTJENESTE	433 295	441 300	441 300	488 400	488 400	488 400	488 400
251 BARNEVERNTILT. I FAMILIEN	60 980	204 000	204 000	204 000	204 000	204 000	204 000
252 BARNEVERNTILT UTENFOR FA	719 688	394 000	394 000	394 000	394 000	394 000	394 000
253 PLEIE, OMSORG, INSTITUSJON	11 120 964	10 968 400	11 740 900	11 659 200	11 749 700	11 337 700	11 341 700
254 PLEIE, OMSORG, HJEMMEBOE	13 914 104	13 259 000	14 082 100	15 619 700	15 741 700	15 613 200	15 613 200
261 INSTITUSJONSLOKALER	1 898 277	1 918 100	1 982 700	1 956 900	1 956 900	1 931 900	1 931 900
265 KOMM. DISPONERTE BOLIGER	77 171	6 800	-943 600	-212 900	-269 900	-269 900	-269 900
273 KOMM SYsselSETTINGSTILTA	0	20 000	10 000	0	180 000	180 000	180 000
276 KVALIFISERINGSORDNINGEN	0	0	0	97 100	97 100	97 100	97 100
281 ØKONOMISK SOSIALHJELP	3 933	270 000	245 000	200 000	200 000	200 000	200 000
283 BISTAND TIL ETABL BOLIG	2 600	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
301 PLANSAKSBEHANDLING	300 737	362 900	94 900	370 900	310 900	310 900	310 900
302 BYGGE- DELESAKSBEHANDL	92 345	46 200	51 500	27 600	27 600	27 600	27 600
303 KART OG OPPMÅLING	-95 940	21 800	4 800	-3 200	-3 200	-3 200	-3 200
315 FYSISKE BOMILJØTILTAK	264 194	76 100	133 400	15 000	15 000	15 000	15 000
325 BISTAND FOR NÆRINGSLEVET	1 551 676	327 900	415 300	517 900	957 900	1 447 900	1 447 900
329 LANDBRUKSFORVALTNING	0	866 000	1 063 000	966 000	966 000	966 000	966 000
333 KOM VEIER, NYANL DRIFT OG	1 573 130	1 448 400	908 600	1 390 400	1 340 400	1 340 400	1 340 400
334 KOM VEIER, SIKKERHETSTIL	89 331	65 500	55 500	66 000	66 000	68 000	69 000
335 REKREASJON I TETTSTED	23 628	23 800	25 200	28 800	38 800	38 800	38 800
338 FOREBYGGING AV BRANNER	0	100	0	0	0	0	0
339 BEREDSKAP MOT BRANNER	1 030 404	1 053 600	1 056 900	1 042 700	1 125 700	1 125 700	1 125 700
340 PRODUKSJON AV VANN	381 047	445 000	466 300	480 000	472 000	376 700	546 400

345 DISTRIBUSJON AV VANN	-381 047	-448 500	-473 800	-515 300	-507 300	-412 000	-591 700
350 AVLØPSRENSING	526 447	543 700	530 200	551 800	537 100	527 400	529 600
353 AVLØPSNETT	-526 447	-549 000	-538 100	-572 200	-557 400	-553 700	-550 000
354 TØMMING AV SEPTIKTANKER	0	-200	-1 700	-4 900	-4 900	-4 900	-4 900
355 INNSAMLING AV AVFALL	-790 664	-810 200	-821 300	-821 800	-821 800	-821 800	-838 800
357 GJENVINNING AV AVFALL	790 664	810 000	820 200	817 200	817 200	817 200	817 200
360 NATURFORV OG FRILUFTSLIV	220 019	247 000	247 000	280 000	280 000	280 000	280 000
370 BIBLIOTEK	848 897	871 600	863 300	870 200	870 200	870 200	870 200
375 MUSEER	0	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
380 IDRETT	168 553	103 500	73 600	68 500	68 500	68 500	137 500
383 MUSIKK- OG KULTURSKOLER	625 774	820 900	763 000	801 700	801 700	801 700	801 700
385 ANDRE KULTURAKTIVITETER	347 133	524 100	346 600	640 100	650 100	660 100	670 100
390 DEN NORSKE KIRKE	1 229 414	1 394 200	1 394 200	1 446 200	1 396 200	1 396 200	1 396 200
392 ANDRE RELIGIØSE FORMÅL	11 806	13 000	13 000	13 000	13 000	13 000	13 000
800 SKATT PÅ INNTEKT OG FORM	-22 452 413	-24 479 000	-23 164 000	-24 983 000	-24 983 000	-25 473 000	-25 473 000
840 STATLIG RAMMETILSKUDD	-50 531 376	-50 760 000	-52 696 000	-60 338 000	-59 964 000	-59 484 000	-60 172 000
860 MOTPOST AVSKRIVNINGER	-5 794 880	-5 946 400	-5 917 000	-6 199 100	-6 150 400	-6 156 500	-6 345 700
870 RENTER/UTBYTTE OG LÅN	7 396 418	8 288 500	8 339 000	8 743 800	8 842 400	10 219 300	11 542 800
880 INTERNE FINANSIERINGSTR	555 457	1 209 400	2 808 700	1 783 000	929 000	646 000	42 000
899 ÅRETS REGNSKAPSMESSIGE MERFORBRUK/MINDREFORBRUK	124 023	0	0	0	0	0	0
TOTALT	0	0	0	0	0	0	0

Vedlegg 3: Ikke prioriterte nye tiltak/ økte rammer for drift

Oversikten tar utgangspunkt i de tiltak som har vært foreslått i løpet av budsjettprosessen

i tusen kroner (- betyr netto merinntekt/ mindreutgift)

Tekst	2009	2010	2011	2012
Konsekvenser av prosess		-1 000	-2 000	-2 000
Styrking av administrasjonen	250	250	250	250
FDV-program for bygningsdriften	43	30	30	30
SFO utvidet løsning til 48 uker pr år fra høst 2009	42	69	69	69
Utgift til deltagelse barne- og ungdomskonferanse	36	36	36	36
Matombringning Statland	37	37	37	37
Tiltak for økt fødselstall:				
Trivselsagent	338	450	450	450
Netto kostnad uprioriterte tiltak	746	- 128	-1 128	-1 128

Vedlegg 4: Handlingsprogram for psykisk helse - sammendrag

De statlige øremerkede midlene til opptrappingsplanen for psykisk helse 1999 – 2008 innlemmes i rammetilskuddet med virkning fra 2009. Det er imidlertid et forventning om at aktiviteten videreføres på samme nivå. Namdalseid kommune vedtok i september 2007 psykiatriplan 2007 – 2010. Handlingsprogrammet til psykiatriplanen vedtas årlig i forbindelse med budsjett/økonomiplan. Nedenfor følger tiltak for planperioden 2009 – 2012.

Bruk av midler fordelt på tiltak (1000 kr.)	2009	2010	2011	2012
Informasjon	5	5	5	5
Bruker-/pårørendeorganisasjoner	50	50	50	50
Kompetanseheving, rekrutteringstiltak	15	15	15	15
Kommunale tilrettelagte boligtilbud (ikke omsorgsboliger)	10	10	10	10
Bistand i boliger, boveiledning, hjemmebaserte tjenester og miljøarbeid	264	264	264	264
Aktivitetstilbud (aktivitets-/dagsenter, kultur- /fritidstilbud)	181	181	181	181
Støttekontakter for voksne	10	10	10	10
Kommunale tilrettelagte arbeidsplasser/sysselsettingstiltak (ikke Aetat-tiltak)	35	35	35	35
Tilrettelagt behandlingstilbud, faglig veiledning, koordinering/ ledelse	775	775	775	775
Helsestasjons- og skolehelsetjeneste	98	98	98	98
Annet forebyggende/psykososialt arbeid, kultur-/fritidstilbud for barn og unge	166	176	186	196
Støttekontakter for barn og unge	10	10	10	10
Sum disponert	1619	1629	1639	1649

Spesifisering av tiltak i handlingsprogrammet (1000 kr.)	2009	2010	2011	2012
Drift av psykiatrisk sykepleietjeneste	775	775	775	775
Drift av dagsenter psykiatri andel	181	181	181	181
Psykiatri i helsestasjon	98	98	98	98
Avlastningstiltak psykiatri	31	31	31	31
Drift av mandagskaffe på Statland	14	14	14	14
Støttekontakter og oppmuntringslønn	65	65	65	65
Psykiatri i hjemmebaserte tjenester	223	223	223	223
Kompetansehevingstiltak	16	16	16	16
Aktivitetsmidler	20	20	20	20
Ungdomstiltak, MOT	96	96	96	96
Tilskudd til lag/organisasjoner mv	50	50	50	50
Den kulturelle spaserstokken, kommunal andel	20	30	40	50
Gjennomføring av kulturuke	20	20	20	20
Tilskudd til andre kulturarrangementer	10	10	10	10
Sum disponert	1619	1629	1639	1649

Vedlegg 5: Økonomisk oversikt investering

	Regnskap 2007	Budsjett 2008	Budsjett 2009
Inntekter			
Salg av driftsmidler og fast eiendom	33 084	1 000 000	0
Andre salgsinntekter	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	0	4 834 000	652 000
Statlige overføringer	0	0	0
Andre overføringer	0	0	0
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	0	0	0
Sum inntekter	33 084	5 834 000	652 000
Utgifter			
Lønnsutgifter	14 720	30 000	0
Sosiale utgifter	393	2 000	0
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	2 312 143	21 707 000	3 308 000
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	200 658	0	215 000
Overføringer	754 243	4 250 800	575 000
Renteutgifter, provisjoner og andre fin.utg.	0	109 000	0
Fordelte utgifter	3 368	65 000	120 000
Sum utgifter	3 285 524	26 163 800	4 218 000
Finansransaksjoner			
Avdragsutgifter	644 000	325 000	210 000
Utlån	735 000	1 025 000	0
Kjøp av aksjer og andeler	262 957	243 000	3 505 000
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0
Avsetninger til ubundne investeringsfond	1 078 162	22 700	0
Avsetninger til bundne fond	27 841	0	0
Avsetninger til likviditetsreserve	0	0	0
Sum finansieringstransaksjoner	2 747 960	1 615 700	3 715 000
Finansieringsbehov	6 000 401	21 945 500	7 281 000
Dekket slik:			
Bruk av lån	3 194 567	15 467 000	2 276 000
Mottatte avdrag på utlån	529 906	325 000	210 000
Salg av aksjer og andeler	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	54 625	22 700	0
Overføringer fra driftsregnskapet	1 565 547	4 505 800	1 535 000
Bruk av disposisjonsfond	194 121	125 000	0
Bruk av ubundne investeringsfond	7 500	1 500 000	3 260 000
Bruk av bundne fond	476 803	0	0
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0
Sum finansiering	6 023 069	21 945 500	7 281 000
Udekket/udisponert	22 669	0	0

Vedlegg 6: Administrasjonens interne budsjett 2009 (eget dokument)